

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

La Allah il Allah!

Budapest, július 23.

Ha meg akarjuk érteni azokat a telegramokat, melyek a maczedóniai helyzetről, az ifju-török mozgalomról és általában a keleti kérdéstről számolnak be, tudni kell, hogy a lázadó katonák nem az ősi Allah-kiáltással rohantak bele ebbe a küzdelembe. Egyenlőség, igazság, szabadság, testvériség, alkotmányosság, ezek azok a bűvös szavak, melyek a rosszhírű török katonai fegyelmet végső elemeire bontották.

De azért ne tullozzák e szavak csodarejét; ha a török katona rendesen megkapta volna zsoldját és idején tul nem tartják őket vissza a kaszárnyában, akkor az alkotmány szót alkalmasint nem irták volna föl egy katonai forradalom lobogójára. De még egy lépéssel tovább lehet tolni ezt az okoskodást. A török katonák már régóta nem kapják rendszeren zsoldjukat és ehhez éppen ugy hozzászokhattak, mint az egyszeri cigány lova az éhezéshez; a szolgálati időn tul is gyakran visszatartották őket: hogy van az mégis, hogy éppen most, — a revali program megállapítása és a mürzstegi egyezség végső vonaglása után — határozták el a janicsárok e derék utódai, hogy nékik még a pilaf sem kell, ha Törökország rögtön angolos szerkezetű alkotmányt nem kap?! E

kérdés Aehrenthal külügyminiszter ur czimére is adressálható.

Hogy van az, hogy mindaddig, míg az osztrák-magyar monarchia vitte a vezetőserepet a Balkánon, azok az ugynevezett maczedóniai reformok ki nem mozdulhattak az aktákból; s alig hogy az Ázsiából megnyuzott presztizszel kikergetett Oroszország vette kezébe a Balkán-kérdést, hirtelen nyilvánvalóvá válik, hogy Maczedóniában történik valami, remeg ott a föld, a keblek alkotmányosság után áhitoznak és ami fő, Európának itt tenni kell valamit. (Hogy Európa alatt kit ért Oroszország, könnyen elképzelhető.) E pillanatban még meg nem mondható, hová fog fejlődni az uj-török mozgalom; de az bizonyos, hogy már mai stádiuma is Aehrenthal külügyminiszter rettenetes rövidlátását, ügyetlenségét, sőt lehet mondani, ügyefogyottságát jelenti.

Bizonyosra vehető ugyanis most már, hogy a revali megbeszélés diadalmaskodni fog. Ennek az volt a lényege — szemben a mürzstegi egyezséggel — hogy először egy jól szervezett mozgékony katonai röplő osztálylyal paczifikálni kell Maczedóniát és csak azután kell a reformokkal előhozakodni. A megállapodás első részét Oroszország már tudomására hozta a nagyhatalmaknak; a második rész kidolgozását Anglia vállalta magára.

Világos, hogy Pétervár igen ügyesen állította be a helyzetet, hogy propozíciója elől ki ne térhessenek. A szabadság jelszavaival dolgozott a czarizmus, s még pedig olyan furfangosan, hogy talán most már szó sem lehet arról, hogy annak a röplő hadosztálynak élére török embert állítsanak, mint a hogy azt eleinte tervezték. Csak az a kérdés marad egyelőre felelet nélkül, vajjon ezek a katonai lázongások nem előhírnökei-e a mai török kormányforma föloszlásának?

Hogy a török katonaság lelkiállapota milyen, jellemzi az az incidens, mely egy föllázadt ezred színe előtt játszódott le. A Konstantinápolyból küldött tábornok le akarta csillapítani az elégedetlenkedőket, mire előlépett egy öreg káplár s így szólott: „Mondd meg nékem, pasa, hogy van az, hogy te, bárha jóval fiatalabb vagy nálamnál, tábornok vagy, míg én csak káplár? Ha tudósabb, tapasztaltabb, okosabb lennél, mint én, rendjén valónak találnám. De te éppen olyan paraszt vagy, mint én!...“ A pásztorlegényből lett tábornok válaszulni akart, de két őrmester egyszerre mártotta bele a jatagánját s így már nem fejthette ki a katonai fegyelem alfáját. Másik lázadó helyőrséget egy teljesen analfabéta tábornok akart lecsillapítani; vele volt irástudó veje is, hadnagyi rangban. A tábornokot

A vér hullámain.

Irta: Relle Pál.

(Utánnovomás tilos.)

A férfi nehezen fordította félre a fejét.

— Mit sirsz? — mondta. — Ne sirsz! Mi volt nekünk vesztetni valónk? Semmi. Amit nyerhetünk, azt nyertünk. Az élet semmivel sem adósunk.

— Mindennel!

— Semmivel. Az élet nem játszik hozomra. Bele kell nyugodnod. A pártit befejeztük.

— Ne beszélj így. Lehetetlen, hogy már...

— Befejeztük, mondom. Én végleg. Te még új játszmat kezdhetsz. Te még fiatal vagy, szép vagy, erős vagy. Ne sirsz, no!

Az asszony megdörzsölte a szemét, a fejét kissé felemelte és halkan, visszatartva szepegett. A férfi végigsimogatta a selymes haját. A keze reszketett.

— Mint az olvadó arany. — mondta. — olyan a hajad. Mint a folyékony napsugár, amikor egy rózsafelhőre ömlik. Boldog élet, melynek ez lehetett a foglalata.

— A tiéd még most is.

A férfi keserűen mosolygott.

— Semminek: foglalat!... Szörnvü, hogy a férfi, amíg erőt érez az ináiban, olyasminek képzelet magát, mint a gyémánt. Erős, aczélmény, megsemmisíthetlen gyémántnak és csak később, már későn jön rá, hogy csak üvegből van. Törékeny, érzéketlen üvegből.

— Férfi vagy! — felelte erre az asszony. Ugy hangsúlyozva szavát, mintha az élet legértékesebb jelzőjét mondta volna ki.

— Annál törékenyebb. Mindnyájan rájövünk

erre egyszer ifju, erős férfiak. A mi összetartó erőnk az asszony: az aranyfoglat. Csak akkor jövünk rá, hogy üvegből vagyunk, amikor a foglat izzé-porrá törött bennünket. Minek a cserepet siratni? Nyujtsd ki a kezéd. Ott, ott a kredenczen, látod, egészen ép porcellán-garnitúra... A világ is ilyen kredencz. Ami leesik róla: vége. Végy utat és kész.

Elfáradt. A melle összeszorult. Lihegett. Az asszony gyengén az ajkára tette a kezét.

Hallgattak.

— Egyetlen vagy, — mondta később az asszony.

A férfi mosolygni próbált. A fájdalom a hátába nyilalt s ettől eltorzult az aika.

— Igyál, — kérte az asszony gyengéden.

A vánkosokról felemelte a fejét s egy pohár vizet tartott a szájához.

— Nem iszom. Elég volt. Éppen elég.

— Csak egy kortyot.

— Egyetlen egyet sem.

Daczos volt. Hátraszögte a fejét. Az ajkát összeszorította. Az asszony szomoru bámulattal nézte a tulfinom, fehér arcot, két szeme körül a kékes karikát.

— Ilyen volt mindig, — gondolta, — amikor, mint szerető s amikor, mint ellenség... Ellen-ség?... Igen, igen. — Ezzel mintha véletlenül megszurta volna magát. Felszisszent. Ellen-ség!... Most villant el talán először az agyán, hogy a férfi átka az asszony. A szép, erős asszony. A szerelmes, szeretkező asszony-állat.

— Eljön ma Róbert? — kérdezte halkan a férfi.

Az asszony összereszt, mintha titkos,

maga előtt is rejtett gondolatot kapták volna rajta.

— Lehet, — mondta aztán erőltetve

— Várod, ugy-e? Túrelmetlen vagy. Pedig...

Elhallgatott. Az asszony jobbnak találta nem felelni. Aztán csend lett.

Az ablakon enyhén szűrődött be az alkony szilvakékje. Az árnyak lomhán, álmosan, határozatlanul nyultak el a szobán. Az utcáról halk neszzel zizegtek fel a csenevész ákácok. Az asszony reflexszerűen rántott egyet a vállán s a tekintetével merengve, gondolat nélkül nézett el az alkonyatból csendesen kiemelkedő háztetők felett.

— Te szereted Róbertet, — mondta hirtelen a férfi. A hangja erőtlen volt, alig tudta a fák suhogását legyőzni.

— Nem! — hördült fel az asszony. — hová gondolsz? Drágám.

A férfi ajkára kesernyész mosoly húzódott. Remegve kinyújtotta a kariát és magához vonta az asszonyt.

— Szereted! — mondta halkan, de határozottan. — Még nem vagy szerelmes. Lehet. De megjön az is. Észre se veszed és már ott lesz. Ott, a szivedben. Egy hónapig kell még csak élnem és máris szerelmes vagy — belé. Csak egy hónapig kell még látnod a különbséget ketünk között és meglesz. Az asszonyok csak relative tudnak szeretni. Mindig a férjén keresztül. A férj rovására. A férj az csupa beváltás, az idegen csupa ígért. S az ígért mindig többet mutat, mint amennyit a beváltás ad. Ez az asszonyok csapdája, melybe oly szívesen esnek bele.

rögtön agyonlőtték. A hirt a vő telegrafálta meg a szultánnak; ő felsége válaszképpen kinevezte tábornokká — mire az egész katonai kerület forrongásba bo-
rult.

Látható ebből, hogy senki meg nem mondhatja, hogy ez a tűz meddig fog elharapódzni s vajjon lokalizálható lesz-e. Csak az látható tisztán, hogy a Balkánon rövid időn belül rendet fognak csinálni és a rendcsináló nem az osztrák-magyar monarchia lesz s ennek következtében eszik mindazoktól az előnyöktől, mely a rendcsinálónak dukál. A monarchia évtizedes külügyi politikáját rutabb kudarcz nem érthette, mint az, hogy Macedóniában nem a „la Allah il Allah“ járja többé, hanem a Russiától fogalmazott egyenlőség, szabadság és testvériség.

Budapest, július 23.

Zichy miniszter Bécsben. A Magyar Távirati Róda jelenti Bécsből: Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter tegnap este Budapestről ideérkezett.

A kormány nyári munkája. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Dánosról Budapestre érkezett. Délelőtt felkereste őt gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és Günther Antal igazságügyminiszter, meg Mezőssy Béla földmívelésügyi államtitkár. Wekerle miniszterelnök ma délután résztvett a kereskedelemügyi minisztériumban az ipartanács ülésén és holnap visszautazik Dánosra. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délután Tiszadobi birtokára utazott, ahonnan a jövő héten elején jön vissza. A jövő hét közepén a kormány tagjai Budapestre lesznek, hogy a folyó ügyek elintézése végett a rendes nyári miniszteri tanácskozást megtarthassák. Még egy nyári miniszteri tanácskozás lesz augusztus elején, amikor a jövő évi költségvetést intézik el. A nyár további részében folytatják az őszi kormány munka előkészítését. Az egyes miniszterek időnként távol lesznek, de hosszabb-rö-

videbb időre vissza-visszatérnek Budapestre. Wekerle miniszterelnök és Szerényi József államtitkár a szünidőt állandóan Budapesten fogják tölteni.

Politikai hangulatok.

I. Kánikulai szenzációk.

A közönségnek szenzáció kell, — vallják az amerikai lapkiadók. A közönségnek olyat kell nyújtani, aminőt kíván, — zengik a kiadók nyomán az amerikai riporterek. Mi pedig, ha leginkább az Amerikába kivándorlók révén is, hasonló felfogásokban közösségbe kezdünk jutni az amerikaiakkal s a mi közönségünk is megköveteli uzsonna mellé a maga szenzációit. Zseniális utcai botrányok bőven akadnak minden nap és Arizona Kikkerek miatt nem kell világszerte utat tenni. Szerelmi, házasságtörési, fajtalanági drámák, sikkasztások, gyilkosságok, öngyilkosságok, katasztrófák egymást érik olyan sűrű változatban, hogy régen, nyugalmasabb időben egész Európa megélt volna annyiból, amennyit Magyarország most egymaga produkál egy nap alatt. Ezen a téren nem lehet panaszkodni, se a minőség fajsúlya és jellege miatt, se a mennyiség miatt. Társadalmi, törvényszéki, pénzügyi, gazdasági és rendőri szenzációk tömege jut előtérbe. Az elemi szerencsétlenségek is produkálnak néhányat. És aki direkt csakis az időjárásról akar beszélni, még az is szenzációhoz jut, őszi fagyos szélhez július végén és kiadó lakáshirdetésekhöz a balatonmelléki villákban. Ugyanígy a gazdasági és a kereskedelmi élet területein új szenzációkat okoznak a szörnyűséges gondolatok, hogy végre csakugyan az elárusító uzsorásokkal szemben a fogyasztók megvédelmezésére léptetnek életbe intézkedéseket, meg hogy tanácskoznak ama kérdés felett: miért kell kétszer annyit fizetnie a szegény embernek egy kiló húsért, mint amennyiért az kapja, aki egyszerre tíz kilót vesz. Aztán, hogy a háziurak ezentúl félévben csak negyedévi lak-

bért kapnak a lakóktól, mert nem foglalhatják le az ágyat és a nadrágot. És hogy a feketekávé is olcsóbb lesz a kávéházakban és mindenki azt a lapot olvashatja, amelyiket akarja.

E szenzációk sorozatában csak egyetlen hiányosság van: a politikai. Mert politikai szenzáció nincs. Ami máskülönben annyit jelentene, hogy politika sincs.

— De kérem, — harsogja fülünkbe az amerikai szellem, — a közönség politikát kíván.

— Nincs!

— Ha nincs, akkor csinálni kell. A közönség az ur, a közönség parancsol és minékünk engedelmeskednünk kell: a közönséget ki kell szolgálnunk.

Ezek után természetes, hogy politikáról és pedig politikai szenzációról kell gondoskodni. És az is természetes, hogy ilyen methódussal elkészülhetnek halmozva és hatványozva a politikai érdekességek is.

Mi könnyebb ennél. Ime, itt van egynéhány példa:

1. Gróf Andrássy Gyula megérkezett; tehát:

a) gróf Andrássy Gyula megcsinálja a választói reformot;

b) gróf Andrássy Gyula nem csinálja meg a választói reformot.

Kiegészítő mellékszenzáció:

a) ha Andrássy Gyula megcsinálja a választói reformot, akkor a nemzetiségiék és a szocialisták kikiáltják a forradalmat;

b) ha Andrássy nem csinálja meg a reformot, akkor a koalíció megbukik és megint a darabontok jönnek és

c) akár csinálja, akár nem csinálja, a katonai létszámot fel kell emelni.

2. De gróf Andrássy Gyula megint el fog utazni és gróf Apponyi Albert Bécsbe ment. Következik ebből:

a) gróf Andrássy lemond a miniszteri állásról.

3. Azonban Wekerle már el is utazott Dánosra; tehát

Az asszony kaczagni igyekezett. Két kezé közé fogta a férje fejét és neheztelve mondta:

— Hálátlan vagy!

A férfi lehunyta a szemét.

— Hogy mi vagyok, az mindegy. Voltam! és ezzel beérem. Ez az egyetlen, ami az embernek megmarad: ami volt. Az én multam, például, ma Róbert jövője. Holnap az ő jövője is mult lesz. Ez az élet. Csak nem fogok most lázadni ellene!? Most, amikor már semmi közöm hozzá.

Az asszony megsimogatta a fejét.

— Neked még van közöd hozzá, — folytatta a férfi. — Te még fiatal vagy, szép vagy, erős vagy. Neked még szükséged van a szerelemre.

— Hiszen szeretlek!

A férfi erőltlenül felkaczagott.

— Holszerelem! — mondta. — Neked az élő életet kell szeretned. A mozgó, tülekedő, húsos, lihegő életet. Nemcsak lelkileg kell szeretned, de fizikailag első sorban. Az élet szerelme fizikai szerelem. A plátói szerelem...

Legyintett a kezével s gögös lenézéssel mosolygott.

Azután még hozzá tette:

— Élj és szeress. Velem ne törődj.

Az asszony nyakaskodott.

— Kell törődnöm, — mondta, — te bennem élsz...

— Őlj el magadban. — Ezt gyilkos szárazsággal mondta. — Nem kár értem. Különb, nemsokára ezt sem kell megtenned. Megyek, magamtól is. De az élet jogát nem ölheted el magadban. Jogod van az élethez. Élj és szeress. Élj, mint egy erős asszonyhoz illik. Szeress, mint egy szép embernek kell.

— Szeretlek és érted akarok élni.

— Ne hazudj... Amikor mást szeretünk, akkor is magunkat szeretjük. Másban szeretjük

önmagunkat. Magunknak szeretünk. És élni is magunkért élünk. Akkor is, amikor másért élünk. Másért élünk — magunknak. Én is magamért szerettelek téged. Az életed tápláléka volt az életemnek.

— Akkor mért tereled most máséhoz az életem? Mért akarod a szerelmem más szívére varrni?

— Most már tehetem. Egyiknek se vehetem már hasznát. Se az életednek, se a szerelmednek. Én teleíttam magam. Ami a pohárban maradt, mért ne ihassa más meg? Tudod mi az és bajom? Delirium trémens. Az élet deliriuma. Ebből nincs kijózanodás. És nincs katenjammer se. Lehanyatlak a fejünk. A szívünk kiszárad és szépen lassan belehalunk az emlékeinkbe. Hagyj engem már. Róbert az élet.

— Utálom!

Az asszony hangja bizonytalanul csengett.

— Az életem is utáljuk, mégis szeretjük.

A férfi aztán lehunyta a szemét és hagyta, hogy az asszony a kezét csókolja. A vére gondolt, mely azelőtt az asszonya egyetlen érintésére gyors pezsgéssel keringett végig a testén, most pedig lassan, fáradtan vánszorog végig az erein. Eszébe jutottak az első csókok idegizgalmai, a szeretkezés végtelen percei. Ez az asszony úgy került eléje, mint egy az élettől és illattól duzzadó pünkösdi rózsa, mint bódító inkarnációja a megsemmisítő szerelemnek. Csak le kellett hunyni a szemét, kinyújtani a karját és gondtalanul, önfeledten hagyni, hogy a puha, márványfehér női kezek vezessék. Az illatok bacchanáliájába, a buja szirmok labirintusába, ahol mámorosan támolyog végig az ember s ahonnan egyetlen ut vezet — a halálba.

Egész szép, derékon törött életét felszívta

ez az asszony, mint a szikkadt humus az áprilisi esőt és most viszi, viszi felfrissített erejét ahhoz az újhoz, az erőshöz. Ebben a pillanatban gyülni szerette volna őt, de csak szeretni tudta. Ványadt idegeinek utolsó erejével is. Fakuló fantáziájának maradékszeit is oda aggatta pompásan ékes asszonyára, akinek még egyszer remegve fonta át derekát és remegő ajkai között még egyszer odasugta az első csókok izgalmainak legszebb sóhaját.

Erőltlenül hátraszegte a fejét és visszavisszaeső pillantásokkal még egyszer végignézett az asszonyon. Aztán mosolygott. Az ajka mozdult, hangtalanul, mintha befelé beszélne. Az asszony mégis csak olyan virág, gondolta, melyet le kell szakítani, hogy virágozzék. Gyökereitől kell kitépni a földből, amelyből kifejlődött. Mert az asszony életnedvét a szerelemből kapja, a szerelemből és a férfi életéből...

És mosolygott.

Kopogtak.

Az asszony összeresztette, aztán önkéntelenül az ajtó felé nézett.

Róbert lábujjhegyen közeledett. A puha perzsa-szőnyegen a padló recsenése se hallatszott. Messziről nyújtotta a kezét s csak az utolsó gyűrt tudta megérinteni az asszonyt. Halkan az ablakhoz ültek.

Az enyhe nyári este jóleső, bizsergető csenddel ölelte őket körül. A szembe lévő házak apró tüzszeimikkel bágyadtan, de biztatóan hunyorgattak feléjük. Az utcái élet zsivaja fojtva, tompán hallatszott fel és mintha szordinát tett volna az ajkukra is, melyen át csak félve, halkan merték mondanivalóikat ellehelni.

— Hogy van a férje? — kérdezte a férfi.

Az asszony az ajkához szorította mutatóujját.

a) W

Kise

Wek

vezik ki

be utazo

zott és n

a minis

Bécsben

Csak

megérkez

kombinál

4. K

Miké

ten minis

az oláho

a magya

És h

ki kell h

pénzügy

pénzügyi

zásban v

kerle má

5. C

egész kal

És a

6. N

Darányi,

létségi m

7. M

lamtitkár

kárról kel

8. É

lamtitkár,

9. Ige

10. C

11. L

12. L

Tehát

és korsza

neve forga

ügyi állan

Isten

— Ps

— Al

Az as

A fér

nyújtotta

megfogta

Érezte a

reszketésé

gán elnyor

got, mely

— Mil

bátortalan

— Mi

az asszony

— Bol

A hangja

Az ass

te, hogy a

bódult vol

jobbán sz

ölébe, leh

álomban c

— A t

aztán heve

Az ass

— Hár

— A v

Egyet sem

Az ass

halkan a f

— Her

A férfi

ült az ass

valamit az

jának.

Az ass

bizik ebben

nemcsak fi

magyaráz

a) Wekerle is lemond a miniszterelnökségről. Kisegítő mellékszenzációk:

Wekerle helyébe gróf Apponyi Albertet nevezik ki miniszterelnöknek, mert Apponyi Bécsbe utazott akkor, amikor Wekerle Dánosra utazott és mert a bürgüzdi eszmadia is tudja, hogy a miniszterelnököket nem Dánoson, hanem Bécsben szokták kinevezni.

Csak hogy ugyanakkor Kossuth Ferencz is megérkezett Budapestre, tehát ebből is lehet kombinálni egy szenzációt, nevezetesen, hogy:

4. Kossuth Ferencz lesz a miniszterelnök.

Miképpen lehetnek azonban egyszerre ketten miniszterelnökök? Hát úgy, hogy Apponyit az oláhok deignálják, Kossuth Ferenczet pedig a magyarok.

És ha Wekerle még le se mondott? Akkor ki kell hirdetni, hogy Popovics Sándor lesz a pénzügyminiszter. Minthogy pedig Wekerle a pénzügyi tárca nélkül nem vállalja a kormányzásban való részvételt, ez annyi, mintha Wekerle már nem is lenne miniszterelnök.

5. Csak hogy, ha így áll a bál, akkor az egész kabinet megváltozik.

És akkor:

6. Nem marad földmivelésügyi miniszter Darányi, hanem Mezőssy Béla lesz a földmivelésügyi miniszter.

7. Minthogy pedig Mezőssy Béla eddig államtitkár volt, tehát az ő helyébe más államtitkárról kell gondoskodni.

8. És ki lenne más Mezőssy Béla helyett államtitkár, mint Laehne Hugó.

9. Igenis Laehne Hugó.

10. Csakis Laehne Hugó.

11. Laehne Hugó.

12. Laehne Hugó!

Tehát a kánikulai szenzáció elsőrangú nagy és korszakos vívmánya, hogy a Laehne Hugó neve forgalomba került, mint leendő földmivelésügyi államtitkárá.

Isten éltesse! Azonban pusztán ezért a szen-

zációért egy kissé nagy fizetség a kacsakaringós ut, amelyen idáig jutottunk.

És továbbá a tudat, hogy a mai napon mégis csak Wekerle a miniszterelnök, halványan bár, de azt a gyanut kelti bennünk, hogy a szenzáció egy kissé túlzott, mert talán még a jövő hetet, sőt tán a jövő hónapot is ama szomorú helyzetben kell elszenvednünk, hogy nem Laehne Hugó lesz az államtitkár, hanem Mezőssy Béla marad államtitkár.

Reméljük azonban, hogy addig új szenzációkat kapunk.

* * *

II. Cserépdarabok.

A hitelezők retentő hadjáratot indítottak az adósok ellen. A bíróságoknál óriási módon összehalmozódott a munka, az ügyvédi irodákban éjjel-nappal dolgoznak, az állami préseken folytonosan okmánybélyegeket nyomnak, a végrehajtókat villanyerőre rendezik be. A végrehajtási novellától való ijedelem nagyobb pusztítást visel véghez, mint a legborzalmasabb sáskajárás.

És amikor a gazdaközönség szomorúan konstataálja:

— A termés gyenge! Szegény esztendőnk van!

Akkor az ügyvédek vigan törlik homlokukról az izzadságot:

— Az aratás kitűnő. Nagyszerű salláriumokat doboltatunk össze.

A derék Sturm Albertre is rájár a ruhá. Róla is kihirdetik, hogy megőrült. Közléteszik, hogy beszaladt a keleti pályaudvar rendőri szobájába és el kezdett dühöngeni: „Meg akarnak ölni, örültek házába akarnak zárni, kérem, ne engedje.”

Sturm Albert egy régi félhivatalos, könyv-matosnak a szerkesztője. A rendszerváltozás folytán le akarták szorítani egymást a könyv-matosok s aki tudta, az kiturta egyik-másik helyről a konkurensét. Sturmot is szorították és legalább is negyedhivatalossá akarták összepré-

selni. Félig-méddig, azaz egy nyolczadrészig sikerült is. De Sturm nem hagyta magát. Agilitásával áttörte az elzárt utak akadályait, hozzáfért a miniszterekhez, anekdotáival igyekezett megtartani az újságírók rokonszenvét és úgy tett, mintha semmi se változott volna. Azonban ha bizalmasan beszélt, sokszor mondta:

— Meg akarnak ölni! El akarnak zárni az ételtől. Borzasztóan intrikálnak az egzisztenciám ellen.

És a fürgé, leleményes, ravasz Sturm-ból olykor panaszkodó ember lett. Résen volt most is, ha miniszterek érkeztek, ha miniszterek elutaztak, ha konferenciát tartottak, de mindig találkoznia kellett a konkurrensével és befelé magában be kellett vallania, hogy nem úgy van már, mint volt régen. A télen elsiklott, lábát törte, de begyógyult. Beegységének ideje alatt azonban még inkább visszazorították. A parlament bezárása előtt pár héttel azt beszélte nekünk, hogy kimerült és szanatóriumba megy. Meg is tette.

Már most az a kérdés, hogy miképpen került a keleti pályaudvarra az inspekciós szobába, ha tényleg ott járt.

Csak úgy lehetett, hogy valamelyik miniszternek az érkezésénél, vagy elutazásánál akart jelen lenni. És ott találta a konkurrensét és elkiáltotta magát:

— Végem van! Meg akarnak ölni! Örültek házába akarnak juttatni!

Minden szeretetünkkel azon vagyunk, hogy csak így lássuk a Sturm dolgát. És kívánjuk, hogy Sturm, aki a „minden alapot nélkülöző koholmány” czáfolati formulát feltalálta, a róla írott hirre is sikeresen alkalmazza ezt.

Budapest, július 23.

Suplő a fiúmei rezolúcióról. Suplő a szerkesztésében megjelenő Novi List című lapban cikksorozatot kezdett meg, melyben azt bizonyítja, hogy a horvát-szerb koalíció a fiúmei rezolúcióban nem ismeri el a Magyarországgal való kiegyezést. Csak mint valami rosszat vitte bele a vásárba, hogy 24 óra alatt megszabadulhasson tőle. Bécsben dühöngtek, mikor a rezolúció híret vették, sőt még

— Pszt! — Aztán oda sugta: — Rosszul!

— Alszik?

Az asszony bölintott.

A férfi az ablakpárkányon lassan végignyújtotta a karját és remegő kezével puhán megfogta az asszony kezét. Az asszony engedte. Érezte a férfikéz melegségét, visszatartott belső reszketését, megreszketett, de nem tudta magán elnyomni azt a megmagyarázhatatlan fásultságot, mely napok óta zsibbasztotta.

— Milyen boldog vagyok! — suttozta a férfi bártortalanul.

— Milyen boldogtalan vagyok! — lehelte az asszony határozottan.

— Boldoggá fogom tenni! — mondta a férfi. A hangja vibrált az izgalomtól.

Az asszony lehorgasztotta a fejét. Ugy érezte, hogy az örökös ákáczzillat elszédíti. A férfi bódogult volt és gyenge. Alig bírta el a fejét. Legjobban szerette volna odahajtani az, asszony ölébe, lehunyni a szemét és félig ébren, félig álomban csókolni a puha, meleg fehér kezét.

— A tenyeremen fogom hordani. — mondta aztán hevesebben.

Az asszony mosolygott.

— Hány asszonyt bírna maga el a tenyerén?

— A világ minden asszonyát. Maga nélkül. Egyet sem, maga mellett.

Az asszony most már kacagott. Finoman, halkán a fehér fogai között.

— Herkules! — mondta aztán gunyosan.

A férfi nem sértődött meg. Még közelebb állt az asszonyhoz és félig maga elé dörmögött valamit az erőről, mely öröklött jellege családjának.

Az asszony kétkedve rázta a fejét. Ő nem bizik ebben az erőben. Az ő szemében a férfierő nemcsak fizikai erő. Inkább valami benső, megmagyarázhatatlan, egyéni energia. Valami, ami

beszél, ölel, csókol, bódit, belefogódzkodik az asszonyi lélekbe, az idegekbe is, mint a galvánáram fut végig a véren, ha csak egy kézszorítás árán is.

Felzisszent.

— Nem így, nem így. — mondta. — hiszen összetöri az ujjaimat. Ó, látja, — a férjére mutatott, — ő tudott ezen a nyelven beszélni.

— Majd megtanulom én is.

— Kitől?

— Magától.

— Nem szeretem az iskolás-gyerekeket. Az anyámtól tanultam, hogy a szerelemben a leg-hálátlanabb dolog az abc-ére tanítani. Az atyám is kijárta már a szerelem felsőbb iskoláját, amikor az anyámmal összekerült.

— Az atyja! . . . Épp a multkor mondta, hogy nem is ismerte őt.

— Nem is. Két esztendő voltam, amikor meghalt.

— Mért hivatkozik akkor rá?

— Mert tudom, hogy mi volt a halála.

A férfi kérdő tekintettel nézett rá.

Az asszony szó nélkül rámutatott a férjére.

A beteg sovány, vértelen arca mosolygott. A megnyugvás békés harmóniája rögződött a vonásain. Róbert felhuzta a két hatalmas vállát s mint szárnyai között a kőszáli sas, kimeresztett szemmel nézett a csendes pihenő férfira.

— Ez férfi volt! — mondta az asszony. Felszegte a fejét. A hangja tele volt diadalommal.

— Volt! — tette hozzá Róbert önkéntelenül. Akaratlan gunyval és affektált kenettel.

Az asszony most gyűlölettel nézett rá.

Mult és jövő, halál és élet, most mind az eszébe jutottak. Hallotta a férje hangját, de nem értette meg. Csupa szó, kemény, értelmetlen szó, odakoppantak az agyára, de, mint a jégeső-

szemek az ablakpárkányról, minden különösebb benyomás nélkül peregtek le róla. Fáradt volt és bágyadt.

— Volt! — ismételte most Róbert s az asszonyt lágyan és szelíden magához ölelte.

Az asszonyon hideg borzongás futott végig. Ki akarta szakítani magát az ölelésből, de megtámolygott.

A férfi a karjába kapta. Egyik kezével átfogta a nyakát és hosszú, harapós csókokat szorított az ajkára. Remegett, a halántéka lüktetett, a szeme foszforeszkált.

— Azt hitted félek? — mondta. A hangja vibrált az érzéki felindulástól. Mélyen az asszony arcába nézett. — Csalódtál. Nem félek. Se tőled, se a haláltól, se a férjed sorsától. És az atyádetől se . . .

Gögs volt, erős és báto.

Az asszony gyűlölettel markolt a hajába. Ugy érezte, hogy Róbert az erő, a brutális, nyers erő, mely az ő szegény, sápadt, kimerült férjét megölte. A testét felrázta a féls remegése és olyasmit érzett, mintha czinkosa lett volna Róbertnek. Mintha tervszerűen, ketten végeztek volna ezzel a halvány, merev emberrel. Rémműlten nézett körül. Futni, menekülni akart, de a lába, mintha gyökeret vert volna.

Róbert felemelte, mint a gyermeket és kivitte a szobából. A csendes, csillagfényes, holdárnyékos interieurból, a turbékoló szerelem és idegölő szeretkezés néma kriptáiból, ki a nyüzsgő, eleven életbe, ákácok illatába . . .

Az asszony remegve kuporgott a két erős kar között és valami hálafélt érzett a megmen-tője iránt.

Mert az életet utáljuk és mégis szeretjük.

most is a gyűlölet hangján beszélnek azokról, akiket a fiemei rezolúció főszereplőinek tartanak.

— Ha indiszkrét akarnék lenni — mondja többek között — pikáns részleteket hozhatnék napvilágra. Bécsben azt mondják most, hogy a magyarok nem tartották be ígéreteiket. Ez nem áll. Kossuth ünnepelesen kijelentette a parlamentben, hogy a horvátok megcsalták a magyarokat, de helyesebben azt mondhatta volna, hogy a magyarok önmagukat vezették tévuttra. A fiemei rezolúciónak egy közelebbi és egy távolabbi célja volt. Utóbbi Magyarország részéről egy meghatározott politikát követelt. Minthogy ez meg nem történt, magától esett a fiemei rezolúció kikötése is. Közelebbi célja pedig a Khuen-kormány eltávolítása volt. És ez meg is történt. Supiló bejelenté meg, hogy a fiemei deklaráció részleteiről is fog írni.

Az új-török mozgalom.

Budapest, július 23.

Az ifju-török mozgalomról ma is oly ellentmondó hírek érkeztek, hogy lehetetlen tiszta képet alkotni az általános helyzetéről. Hivatalos körökben kisebbíteni akarják az eseményeket, de az a tény, hogy Konstantinápolyban mindezt ideig kénsnek az erőyes rendszabályokkal, azt bizonyítja, hogy Monasztir körül igen komolyan állnak az ügyek, pedig Anatóliából már igen sok ezredet szállítottak a mozgalom színhelyére. Ez a körülmény bizonyosságot tesz különben arról is, hogy a kisázsiai csapatok megbízhatatlansága nem fáma, mint ahogy azt a Yildizból eredő hírek jelentik.

A nagyhatalmak mindeztideig semleges álláspontra helyezkedtek, de ma már olyan hírek érkeztek, melyek a nagyhatalmak beavatkozását helyezik kilátásba. Állítólag a Kréta körül gyakorlatozó földközi tengeri angol flotta és a feketetengeri orosz flotta azt a parancsot kapták, hogy több török kikötőt meglátogassanak és szükség esetén, ha az illető országok alattvalóinak érdeke úgy kívánja, erőiesen közbelépjenek. Ez a hír mindenestre korai, mert az ifju-törökök mindeztideig nem adtak alkalmat idegen beavatkozásra. A vezetők főtrekvése különben is az, hogy elkerüljenek mindent, ami okot adna a nagyhatalmak közbelépésére.

A szultán ma rekonstruálta minisztériumát, ami valószínűleg szintén összeköttetésben áll a maczedóniai új-török mozgalommal. Legnagyobb feltűnést az okozta, hogy a szultán nagyvezérré Sa'id pasát nevezte ki, aki tudvalevőleg ifjutörök-barát hírében áll.

Mai híreink a következők:

A mozgalom terjed.

Szalónik-i jelentések szerint, már a mozgalom teljes erővel még mindig nem tört ki, az ifju-törökök pártja lázasan dolgozik s csakis addig fog várni a Yildiz válaszára, amíg a felkelés minden fázisa nincs elrendezve. Közben pedig terjeszkedik a vezetőség s a párt naponként nagyobbodik a kormány rovására. Ezzel szemben a Yildiz tétovázó politikájával csak még inkább olajat önt a tüzre. Hogy az ifju-törökök nem alszanak, annak naponként tanujelét adják. Várakozó álláspontot foglalnak ugyan el egyelőre, de ellenségeiket, kikben a haza, a szabadság és igazság elleneit látják, körlehetetlenül semmisítik meg. A palota embereit, a kémeiket szemmel tartják s mihelyt ezek ártani akarnak ügyüknek, leölik őket. De bre muteszarifját, ki a Yildiznek kémszolgálatokat teljesített, egy ifju-török tiszt lelötte. Na um bey alezredest, ki Vodinaról Szalónikban át akart Konstantinápolyba utazni, hogy néhány magasrangú ifju-török tisztet a portánál beáruljon, Szalónikban lötték le az ifju-törökök. Szerreszben is agyonlötték egy Musztafa bey nevű ezredest, mert kémkedett az ifju-török tiszték körében. Mindezen epizódokkal élénk tanujelét adja a párt annak, hogy működése nem szünetel. Az hírlik, hogy ma reggel egy magasrangú vezérkari tiszt látogatta meg Hilmi pasát s négy szemközt akart vele beszélni. Hilmi pasa, aki a tisztet saját emberének hitte, nyomban teljesítette kívánságát s visszavonult vele. A tiszt erre azt mondta volna Hilmi pasának, hogy ne avatkozzék az ifju-törökök ellen a palota részéről kiadott parancsokba, ne gátolja meg az akcióit, mert különben ő is halál fia. A tiszt állítólag két revolvert szegezett Hilmi pasa mellének beszélgetésének egész időtartama alatt.

A hír, melyet természetesen a legszigorubbán titokban tartanak, megerősítésre szorul ugyan, de az tény, hogy Hilmi pasa testőrségét ma délben megkettőzték, az eset valódisága mellett bizonyít!

A mozgalom kitöréséről a legkülönbözőbb hírek keringenek. Tény azonban az, hogy hivatalos értesülések szerint a nyílt fellépés, az akciónak proklamálása legfeljebb napok, de lehet, hogy már csakis órák kérdése. Az ifju-törökök Szalónikban s Monasztirban egyidejűleg fogják a mozgalmat proklamálni. Az a szándékuk ugyanis, hogy a vérontást lehetőleg kerüljék s csakis abban az esetben fognak a legvégső, az erőszakosság eszközeihez folyamodni, ha ellentállásra találhatnak. Ha ugyanis a Yildiz hamarosan nem kezdi meg a békés tanácskozásokat, úgy az ifju-törökök pártja el fogja foglalni a kormányzóság és az összes állami hivatalokat s saját kezelésébe veszi őket. A vilajetek katonái s polgári kormányzását akarják átvenni, esetleg erőszakkal hatalmukba keríteni. Egy ilyen puccs következményei természetesen kiszámíthatatlanok.

Megbízhatatlan katonaság.

Az Anatóliából Szalónikba vezényelt tartalékosok századonként jönnek Szalónikba. Tegnap ismét két század redif érkezett, akik azonban csak immelámmal teljesítik a parancsot. Igen valószínű, hogy ezek is meg fogják tagadni az engedelmességet. A vilajet katonái amugy is a minimumra szorítkozik s az még igen kérdéses, hogy az ifju-törökök proklamációjára esetén nem áll-e ez a maroknyi sereg is a felkelők pártjára?

A monasztiri helyőrség szintén az ifju-törökökkel tart. A helyőrség nyolcz úteggel rendelkezik. A bizottság négy vezérkari tisztből és polgári hivatalnokból áll, de sejtik, hogy ezek csak a Szalónikban székelő legfelsőbb titkos vezérlet közegei. Osman pasa ellen a merényletet a kaszárnya egyik szobájában intézték, amikor a szultán üzenetét felolvasta. A pasa nagyon bátran viselte magát. Bárha már meg volt sebesítve, folytatta a szultán levelének felolvasását és aztán e szavakkal:

— Az ellenségtől nem fájtna a golyó, de töletek, ez nagyon fáj.

Osman pasa most már jobban érzi magát.

Hire jár, hogy két ó-török tisztet, kik vasárnap este érkeztek, bajtársaik agyonlötték.

Szalónikból érkező utasok jelentik, hogy Hilmi pasa az izgatottságtól beteg lett. Miután Szalónikban is izgatottság mutatkozik a tiszték között, az ottani hadestparancsnok nem mer a házából kimozdulni.

Üszkübben hír szerint már nyíltan kitört a lázadás.

A rekonstruált kormány.

A szultán ma rekonstruálta a minisztertanácsot. Nagyvezérré Sa'id basát, hadügyminiszterre Omer Rusdi basa tábornagy, vezérkari főnököt nevezte ki. A többi minisztériumban nem történt változás. A portán délután a szokásos szertartások mellett fölolvasták a Hatti Humajun című császári leiratot, amely az új nagyvezér és hadügyminiszter kinevezését teszi közhírré. Az ünnepies aktusnál jelen voltak a porta összes főméltóságai. A ceremónia után a kinevezettek, valamint a többi miniszter a palotába mentek, hogy a szultánnak hódolatukat fejezzék ki. A török lapok külön kiadást adtak ki, a melyben szó szerint közölték a szultán kéziratát, melyivel Sa'id basát nagyvezérré nevezi ki. A kézirat így szól:

Kiváló vezérem Sa'id basa! Minthogy Ferid basa állásától elmozdított, őnt nevezem ki, hűségére való tekintettel, nagyvezéremmé. Allah adjon sikert tevékenységéhez.

Ugyane külön kiadások jelentik, hogy Melim ed Djemal Eddin effendit, a sejk-ül-izlamot hivatalában meghagyták. Kiamil basa volt nagyvezér pedig tapasztalataira és hűségére való tekintettel a minisztertanácsba osztják be. Riza basát, aki eddig a szeraszer hivatalát viselte, állásától elmozdították. A szeraszer tanácsosi címet hadügyminiszteri állássá változtatják át és Omer Rusdi basát a szultán főhadsegéddé és a vezérkar főnökét hadügyminiszterre nevezték ki.

A nagyhatalmak beavatkozása.

A pétervári „Wetscher” tegnapi száma figyelemreméltó híreket közöl, amelyek diplomáciai körökben a legnagyobb feltűnést keltik, habár egyelőre

fentartással kell fogadnunk. Az említett lap azt írja ugyanis, hogy különös tekintettel a Törökországban dúló mozgalmak fenyegető jellegére, az orosz feketetengeri hajóraj, mely ez idő szerint manővereket tart és amely nemrégiben tett látogatást a török vizeken, a török kikötők felé veszi útját; és hogy hozzájuk csatlakozik az angol földközi tengeri flotta több hajója, melyek most Fulton admirális parancsnoksága alatt Kréta szigete körül gyakorlatoznak. Az angol hajók célja az, hogy a török kikötőkben lakó angol alattvalókat szükség esetén oltalmukba vegyék. Nem kisebb feltűnést kelt egy orosz lapnak az a híre, hogy Hilmi basa panaszt emelt a szultánnál azért, mert — szerinte — a Maczedóniában szolgálatot tevő nemzetközi csendőrség tisztjei közül az olaszok észrevehetőleg az ifjutörök mozgalom mellett foglalnak állást és rokonszenyűknek tüntető kifejezést adnak.

KÜLFÖLD.

Osztrák miniszterek a királynál. Ischlből jelentik, hogy a király ma délelőtt tizenegy órakor báró Beck osztrák miniszterelnököt, egy órákor pedig Derschatta vasuti minisztert fogadta kihallgatáson. Mind a két miniszter ma jelen lesz az udvari ebéden. Báró Beck innen Karlsbadba utazik.

Edvárd király és Vilmos császár találkozása. A Daily Graphic berlini jelentése szerint Edvárd király ez év augusztus 11-én Cronbergben találkozik Vilmos császárral.

A szerb külügyminiszter és Tittoni. Milvanovics eddigi római szerb követ külügyminiszterre való kinevezetése alkalmából a következő táviratot intézte Tittoni olasz külügyminiszterhez: Van szerencsém Nagyméltóságod tudomására hozni külügyminiszterre történt kinevezetésemet. Kérem, fogadja szívvelyes köszönetemet azon szives és jóakaró előzékenységgért, amelyet velem szemben mindenkor tanusított és amelyre mindig hálásan fogok visszaemlékezni. Milvanovics. — Tittoni külügyminiszter így válaszolt: Élénk meglepedéssel értesülök Nagyméltóságodnak külügyminiszterre való kinevezetéséről. Kérem fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat és legyen meggyőződve őszinte barátságomról. Mindenkor szivesen fogok visszaemlékezni egymáshoz való viszonyunkra és bár sajnálom, hogy nem láthatom többé Rómában, meg vagyok győződve, hogy hazájának nagy szolgálatokat fog tenni. Tittoni.

Roosevelt az amerikai flottáról. Roosevelt elnök előkelő tengerészeti funkcionáriusokhoz intézett beszédében a többi között a következő kijelentéseket tette: Szükségünk van elsőrangú hadiflottára, vagy semmilyenre. Mert csak az elsőrangú hadiflotta lehet a leghatékonyabb biztosítéka országunk békéjének. Védelmi flotta Amerikára nézve értéktelen. A bevándorlási kérdéstről ezt mondta Roosevelt: Az amerikai népek joga van meghatározni, hogy ki jöhet ide, hogy magát itt jól érezze. De szükséges, hogy e jogunkat épségben is tartsuk.

Törökország és a hármasszövetség. Francia lapok közölték, hogy Törökország csatlakozott a hármasszövetséghez. Ez a híresztelés teljességgel alaptalan, amint az sem igaz, hogy a szultán kedvenc fia, Mehemed Urhán Eddin effendit tette meg trónörökösnek.

A finn koalíció. A finn szenátus pártja, Beckmann főkörmányzó kezdeményezésére, hosszabb pártközi tanácskozáson foglalkoztak egy koalíció létesítésének eszméjével. A koalíciónak célja az lenne, hogy a főkörmányzót működésében tanácsokkal és felvilágosításokkal támogassa. A legutóbb tartott konferencia a koalíció alakulására nézve érdemi javaslatot hozott ugyan, de kimondta, hogy magát a megalkulást nyílt kérdésnek hagyja. Képviselette magát a legutóbbi tanácskozásokon valamennyi pártárnyalat, kivéven a szociáldemokratákat, akik határozott álláspontot foglaltak el a koalíció ötletével szemben. Az alkotmánypárt kikötötte, hogy csak olyan módon adja hozzájárulását, ha a koalíció tagjai közt a Bobrikow-rezsimnek egyetlen szenátora sem szerepel. A védománok, az ó- és az új-finnek hajlandóknak mutatkoztak. Az alkotmánypártiak még kikötötték azt

s, hogy a koalíció nem jelentheti a szenátus összetételének Oroszország iránti engedékenységet. Ezután Beckmann főkörmányzónak az alábbi listát nyújtották át: A koalíció közgazdasági osztályának vezetője E. Hjelt; az igazságügyi osztály vezetője Nyberg (svédomán); a polgári ügyek vezetője Kaström (uj-finn) és Rautopa (ó-finn); a pénzügyi osztály Paasakivi (ó-finn); a köznevelési osztály báró Koskinen (ó-finn); a közlekedési osztály Lindberg (svédomán); a kereskedelmi osztály Staeurut (uj-finn). Baj csak E. Hjelt miatt van, aki a Bobrikow-rezsimben is szenátor volt és így az alkotmánypárt kikötésének nem felel meg. Helyette alkalmasint Schilt uj-finn szenátort jelölik a közgazdasági csoport intézésére. Ez a koalíció egyáltalán nem politikai, hanem csakis közigazgatási jellegű. Hivatása lesz a főkörmányzót közigazgatási teendőiben informálni.

Beckmann főkörmányzó Pétervárra utazott, hogy a dolgok illetően állását a csárnak jelentse; azután következik a szenátus egyetemének ehhez a listához való érdemi hozzászólása.

Az angol tengeri hadgyakorlatok. Az angol tengeri hadgyakorlatokról, noha a hadvezetés a terveket titokban tartotta, annyit mégis kiszivárgott, hogy a 315 hadihajóból álló flotta az admirális rendeletére kettéoszlott és ütközetet vív meg az angol partok előtt. A szupponált ellenséges hajóhadnak vezetője Beresford, az angol partokat védő hajóhad pedig F. C. B. Bridgeman tengeri nagybíró. Az ütközetet a hajóhadak valószínűleg két-három nap múlva fogják megvívni. Kiválóan érdekesek a gyakorlatok azon szempontból, hogy a drótnélküli távirót oly nagy mértékben alkalmazták, mint még eddig sehol. Nem csupán az összes hadihajókat látták el drótnélküli átvívóval, hanem kísérletet tettek arra is, hogy London kellő közepéről, az admirális épületében elhelyezett állomásról küldjenek utasításokat a hazai partokat védő hajórajnak. Ezek a kísérletek 1300 tengeri mérföldnyi távolságra teljesen sikerültek és a zavaró körülmények, amelyek egy nagy városban nagyon erősek, egyáltalán nem éreztették hatásukat. Kisebb távolságokra kísérletek történtek a drótnélküli telefon alkalmazásával is, de ezen kísérletek eredményéről hivatalos véleményt még nem adtak ki.

A perzsa forradalom. A davacsi kerületben fekvő Izlamie-enzsumen védői és a zumiraki kerület lakosai között, kiket Zakhar khán védelmez, a harcban ágyukat is használtak. Az egész városban teljes az anarchia. Egy zászlóalj, amelyet Teheránból küldtek Tebrízbe, átpártolt az ellenséghez, mert sem zsoldot, sem kenyert nem kapott. A városban nagy a kenyérhiány. A forradalmárok tegnap ismét elvesztették azokat a sánczokat, amelyeket tegnapelőtt a sah híveitől elragadtak. Rakhim khán egyik fiát a harcban megölték. Ma reggel a lakosságot kiirtjellekkel a mecsethez és a megerősített pozíciókhoz szelítették és a harc újabb megkezdődött. A Teheránba és az Oroszországba vezető táviróvezetékek el vannak pusztítva.

Teheráni jelentések szerint a kabinet végleges összeállítása a következő: Musir es Saltaneh elnökség és belügy, Ala Saltaneh külügy, Amir ba Hadul hadügy, Khan am Dauleh pénzügy, Musir ed Dauleh igazságügy, Muhandis el Mamalik kereskedelem és Mutam el Mulk közoktatásügy.

Marokkó. A Daily Telegraph jelenté Kazablankából e hó 20-iki kelettel, hogy egy francia hadosztály Tadlaig, a Sauja-törzs kerületének legszélső határáig nyomult elő, ahol nemsokára Abdul Azisz szultán fog

csapataival végigvonulni. Francia csapatok jelenlétét bizonyos törzsek ellen irányuló fenyegetésnek tekintik azon esetre, ha ellentállának a szultán csapatainak. Több párisi lap fentartással közöl egy Jauréstól eredő levelet, amelyet állítólag Muley Hafidhoz intézett, tanácsolva neki, hogy küldöttséget menesszen Párisba. Jaurés megjegyzi a levélben, hogy egy bizalmas emberét Gibraltárba küldte Muley Hafid kövevei elé azon nyilatkozat szövegével, amelyet a francia kormány előtt felolvasni javasol.

Beier Gréte kivégzése.

— Az utolsó út. —

Budapest, július 23.

A kicsiny és csendes szász városkát, Freiburgot, ma reggel szokatlan izgalom verte fel. Leány kivégzésére siettek az emberek ezrei, akik már az éjszakát is a törvényszéki épület környékén töltötték, hogy szemtanui lehessenek a hóhér és a nyaktiló érkezésének.

Drezdából nagy butorszállító-kocsin hozták a guillotine-t s amerre a dübörgő szekér elhaladt, a kíváncsiak összebuzdva vetettek magukra keresztet. Még az utolsó órákban is szájról-szájra jár a hír, hogy a lefejezés el fog maradni, mert Szászországban sohasem végeztek ki nőt a halálbüntetés behozatala óta. De a szász király nem hajlott kegyelemre és Beier Gréte ma reggel életével fizette meg vőlegénye halálát. A kivégzést reggel félhét órakor hajtották végre. A halálraítelt leány anyja még tegnap este Freiburgba érkezett, hogy leányától búcsút vegyen. A búcsuzkodás drámai jelenetek között folyt le.

Beier Gréte az egész éjszakát imádkozással töltötte, de időnként hangosan zokogott és kezeit tördelte. Reggel felé Beier Gréte kissé lecsillapodott, nem sirt többé és több lelki erőt tanusított. Két órával a kivégzés előtt megjelent nála a lelkész és ellátta a vallás vigaszával. Kevéssel félhét előtt bejött a czellába egy hóhérsegéd, hogy az elítéltre ráadja a halottasruhát. Évek óta most először történt, hogy Szászországban nőt vittek a vérpadra.

A kivégzésről részletes tudósításunk a következő:

A vesztőhelyen.

Már jóval a kivégzésre kitűzött idő előtt sűrű tolongás volt a törvényszék épületének bejáratánál, hol szótlan izgatottsággal várták a belépőjegyekkel ellátott kiváltságosok, míg őket az épületbe bebocsátják. Nem kevesebb, mint másfélezer ember kért jegyet, de csak kétszázötvenöt kaptak. A rendőrök és törvényszéki szolgák teljes díszben vonultak ki a kivégzéshez, melyre a freiburgi polgármester és két városi tanácsos is megjelent. A bejáratnál két törvényszéki szolga vette át a jegyeket, melyeken csak a szavak állottak: „Szalonkabát és czilinder” és a tetejébe a törvényszék bélyegzője volt rányomva.

Hosszu udvaron át vezet az út a kivégzés helyéhez, miközben egy butorszállító-kocsi mellett kellett elhaladni, melyen a nyaktilót Freiburgba szállították.

A törvényszék épülete által határolt téren állították fel a nyaktilót. A borzalmas alkotmány magasan nyulik fel a levegőbe. Fent a vashegye

magasan kiáll. A törvényszék ablakai sűrűn le vannak függönyözve.

Már együtt van a hivatalos bizottság a nyaktilótól néhány lépésnyire. Utolsónak érkezik dr. Knoll, a védőügyvéd. Meglátszik rajta a nagy belső felindulás. Körülnéz, üdvözlöli a törvényszék tagjait, aztán eltűnik: megy a halálraítélthez.

Beier Gréte a nyaktilónál.

Pont félhét órakor kinyílik a fogház kapuja. Hozzák Beier Grétet. A törvényszéki emberek gyorsan sorakoznak. Elöl megy az elnök két bíróval és az ügyészszel, hogy a vesztőhelyre vezessék a halálraíteltet. Odasiet a törvényszéki orvos is. De még majdnem egy félóra telik el, míg feltűnik a szomorú menet a sikátorban. Halalkan adják tovább szájról-szájra az elítelt imádkozik a pappal.

Végre megindul a menet. Elöl jön a törvényszék, utána a halálraítelt, jobbján védője, balfelől a gyóntató pap.

Beier Gréte alacsony termetű. Egyszerű fekete ruha van rajta, a nyaka szabad, mintha kivágott volna az öltözéke. Bátor léptekkel halad, arca halálsápadt, szemét a földre szegezi.

A törvényszék tagjai elhelyezkednek a guillotinnal szemben. A szomorú menet megállapodik előtte.

Elöl lép az ügyész és remegő hangon mondja, hogy ő felsége a király nem élt kegyelmezési jogával. Átadja a halálraíteltet a hóhérnak, végezze kötelességét. Csak most tűnik fel a bakó. Egy kis emberke fekete ruhában, aki addig a közönség mögött állott.

Hamarosan megnézi a nyaktilót, megfogja a zsámolyt, amelyet odaacsoltatott a bárd alá, mert a delinkvens olyan alacsony, hogy feje nem érne föl a félkörű nyílásig. Egy szempillantás az egész, aztán odalép Beier Grétehez, megfogja a karját és vezeti a nyaktilóhoz. Lassan haladnak fel a két lépcsőn. Mögöttük a védőügyvéd és a pap, akik a guillotine mellett foglalnak állást.

A halálraítelt egy szót sem szól. Arca hamuszínű. A hóhér gyorsan odaszijazta. A jelenlevőkön végigfut a borzongás. Most a hóhér leszorítja a bárd alá a leány nyakát.

Az utolsó szó.

Már a bárd alatt volt a feje, amikor a sűrű csendben egyszerre szilárdan szólalt meg a hangja:

— Teremtő atyám, neked ajánlom lelkemet! Istenem...

Többet nem mondhatott. Ez volt utolsó szava. Berregett a gép, lesújtott a hatalmas kés. A hóhér elrugta a zsámolyt, vér szökken ki, a fej legördült a fűrészporos kosárba, a vonagló test végigterült a guillotine padján.

A pribékek megragadták a kosarat és a holttestet hamarosan betették a gyalultatlan kopersóba, amely a nyaktiló emelvénye mögé volt állítva.

A kivégzés után.

Az egész kivégzés három percig tartott. A törvényszéki elnök most int egy szolgának és az sietve távozik: viszi az előre megírt táviratot, amely jelenti a drezdai főtörvényszéknek, hogy a kivégzés megtörtént.

A szomorú gyülekezet elszéled.

Tíz év előtt volt az utolsó kivégzés Freiburgban. Akkor is ez a hóhér járt itt. Egyszerű, jámbor földműves.

A holttestet Beierné kérésére Drezdába viszik és a boldogtalan végű atyának, a freiburgi polgármesternek sírja mellé fogják temetni.

Az olympiai versenyek képeit kizárólag az EGYETÉRTÉS VASARNAPJA legközelebbi száma közli.

Ceterum censeo . . .

— A fővárosi telefon csődje. —

Budapest, július 23.

Unalmas és nekünk magunknak kellemetlen föladat, hogy minduntalan újra és újra előről kell kezdenünk ugyanazt a nótát s folytatni a budapesti telefonműzériák bünkrónikáit. De nem mulik el nap, hogy panaszkodó levél ne érkezne hozzánk, hogy magunk ne tapasztalnók azt, hogy a budapesti telefon teljesen hasznavehetetlen, rossz intézmény. Ezért tovább kell verknünk a régi melódiát, addig, amig végre is megnyitják szavunk előtt a fülliket azok, akiket ez illet.

Ma ugylátszik az összes fülek zárva vannak, mert hiába minden panasz, minden harag, a telefon-vezetőség egy lépést sem tesz a szégyenteljes állapotok orvoslására.

Alig néhány napja ünnepelte Szalay Péter államtitkár hosszú szolgálati ideje jubileumát. Megérdemelte az ünneplést, mert az ő igazgatása alatt a posta, a távirda, a telefon gyors fejlődéssel emelkedett Magyarországon európai színvonalra. A posta, a távirda ellen ma sincs panasz: a telefon azonban régi fényes színvonaláról immár ázsiai nivóra süllyedt s egyáltalában nem felel meg hivatásának.

Nem tudjuk, ki a hibás ebben: a kezelőszemélyzet gondatlan és hanyag? Vagy a műszaki személyzet nem végzi rendesen a maga kötelességét? Elkorhadtak-e a vezetékeket fedő védőburkok? Vagy a felügyelet gyámoltalan? Tekintve azt, hogy immár a züllés teljes az egész vonalon; a központ vagy nem felel, vagy egy félóráig csenget, a telefonkagyló vagy zug, vagy megsiketül, hogy az ember sohasem bízhatja titkát nyugodtan a drótra, mert a hármas, sőt négyes kapcsolások napirenden vannak, a látás az, hogy mindenki hibás, mert csak bünök és mulasztások egész szövevényes hálózata juttathatta a telefont olyan mélyre, mint amilyen mélyre jutott.

De hát meddig fog még ez a züllés tartani? De mény Károly főtelefonmester ur közönyös nyugalma meddig terjed? Mikor unja már meg azt, hogy a közönség és a sajtó örökös panaszát hallgassa?

Teljesen érthetetlen ennek az urnak a hidegvérü nemtörődömsége. A sajtó és a közvélemény egyhangú elítélésével szemben ezt a tétlen semmittevést csak egyféleképpen lehet magyarázni: De mény Károly vagy nem ért ahhoz, amire vállalkozott, vagy nem akar dolgozni. Mind a két esetben alkalmatlan arra, hogy állásában megmaradjon.

Indítson a kereskedelemügyi minisztérium nyomozást, hogy ezekért a tarthatatlan állapotokért kit terhel a felelősség s teremtsen végre rendet ebben a kaoszban, akkor is, hogyha az egész vezetőség, az egész kezelőszemélyzet és az egész műszaki direkció elcsapása lenne ennek az ára.

Addig, amig ezt el nem érjük, ha kell, napról-napra is megismételjük a magunk óvását.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Elítélt városi számvevő. Somogy megye alispánja Szabady János kaposvári városi számvevőt súlyos hivatali mulasztások, zugirászat, ki nem utalt számlák kiíratása, vételi illetékek jogtalan visszatartása, hamis okiratok kiállítása és más hasonló szabálytalanságok miatt ötszáz korona fegyelmi bírsággal sújtotta.

Tisztújítás Hajduböszörményben. Ma reggel kezdődött Hajduböszörmény tisztújító közgyűlése Kovács Gyula alispán elnöklésével. Megválasztották Somossy Béla eddigi polgármestert 118 szavazattal, Paksi Károly ügyvéddel szemben, akire 71 szavazat jutott. Tiszti ügyész dr. Ujvárossy Szabó Lajost 44 szótöbbséggel dr. Kutassy Sándorral szemben. Ujvárossy Szabó eddig is tiszti ügyész volt. Mérnököt választották meg. A választás további folyamán egyhangulag megválasztották adótanácsossá Szabó Márton, városi takarékpénztári igazgatóvá Szabó János, akik eddig is ugyanezen tisztségeket töltötték be. A többi tisztséget ismételték meg, a városi takarékpénztári ügyész tisztség kivételével, amelyre dr. Paksi Károly eddigi ügyésszel szemben dr. Széll Gábort választották meg. A választás délután négy órakor ért véget s ekkor a megválasztottak letették a hivatali esküt. A megválasztott tisztségviselők négy kivételével a függetlenségi párt jelöltjei voltak.

A középirtokos osztály védelme. A vármegyei törvényhatósági bizottság Király Aladár alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen Bédi Pál vármegyei főjegyzőnek fontos indítványát tárgyalták. Az indítvány a középosztály védelméről és támogatásáról szól és a kormányhoz intézendő felirat dolgában tesz javaslatot. A közgyűlés egyhangú helyesléssel elfogadta az indítványt és feliratot intézett a képviselőházhoz, valamint a törvényhatóságokhoz, valamint a kormányhoz, amelyben részletesen kifejti a középosztály megerősítésének szükségét. A nemzetfenntartó elem — mondja a felirat — mindenütt a középosztály. A középirtokos elem a történelem tanúsága szerint fényes hivatást töltött be, az állami élet vezetésében vezető szerepet játszott és ha a haza veszélyben volt, mindig az első között harcolt. Ez az osztály azonban nem tudott lépést tartani az előrehaladásban a sokkal előnyösebb viszonyok között levő többi társadalombeliakkal és más foglalkozásuakkal. Amikor most a kisemberek és a kisexisztenciák védelme divattá lön, nem szabad megfeledkezni a törvényhozásnak a középirtokos elem támogatásáról.

TÁVIRATOK.

Az orosz kölcsön.

Berlin, július 23. (Saját tudósítónktól.) Hivatalos részről közlik, hogy az orosz kormány a jövő év eleje előtt nem is gondolhat arra, hogy külföldön felvegye a nagy kölcsönt.

Orosz tisztek missziója.

Konstantinápoly, július 23. Maximov és Severianov orosz vezérkari ezredek, akik török engedéllyel beutazták az erzringhiani negyedik hadtest területét, hogy meggyőződjenek, hogy a török katonai előkészületekről szóló hírek valótlanok, befejezték missziójukat és elutaztak. Török részről mindketőjüket a legnagyobb tisztelettel környékezték.

Báró Beck kihallgatása.

Ischl, július 23. Báró Beck osztrák miniszterelnök, aki ma kihallgatáson volt az uralkodónál, 2 óráig, Derschatta osztrák vasutügyi miniszter kihallgatása egy fél óráig tartott.

A szkupstina megalakulása.

Belgrád, július 23. A szkupstina megalakult. Elnökké Vuksević, alelnökké Koszics és Stojković ó-radikálisokat választották. Délelőtt a király, dr. Milovanović ut külügyminisztert, Munir pasa párisi török nagykövetet és Feti pasa belgrádi török követet fogadta kihallgatáson. Este Munir pasa tiszteletére a királyi palotában diszebed lesz.

Az olvasóhoz.

E hó végével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelvek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Égész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Nézzze meg

az Olympiai versenyekről
közölt fényképfelvételeket az
: Egyetértés Vasárnapjában :

A börze hiénáit letartóztatták.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

Hetek óta tartó izgalmas és fárasztó hajsza után ma végre befejeződött az a nagyarányú rendőri nyomozat, amelyet csaknem egész Európa érdeklődése, sőt ugyyszólván ellenőrzése mellett a budapesti rendőrség indított, hogy rá tehesse kezét azokra a kegyetlen vampirokra, akik a budapesti tőzsde környékét esztendő óta veszélyeztetik. A bünszövetkezet feje, Lóránt Félix, tudvalevőleg már az első bizonyítékok sulya alatt összeroskadt és a halálba menekült a földi igazságszolgáltatás elől; társai azonban ma este féltíz óraker megindultak a vezeklés felé. A rendőrségen három nap óta szinte éjjel-nappal folytak az összegező kihallgatások, hogy az európai szenzációjú bűnpör egész anyaga felöllelhető legyen. Egry Péter Pál rendőrkapitány csaknem emberfeletti munkát végzett, hogy a bonyolult és börzeszakember számára is csak alig érthető gaszágokba világosságot teremtsen. Kihallgatta az összes tanukat, meghallgatta a terhelteket, a tőzsdeszakértőket, áttanulmányozta újra az aktagarmadát, aztán referálta az ügyet Tóth Lajos rendőrtanácsosnak, a bünyügyi osztály vezetőjének, aki Egry kapitány jelentéstétele alapján ma este fél tízkor Neumann Miksa bankárt, Basch Lajost, a „Finanzielle Wegweiser“ című zuglap szerkesztőjét, Kálmán Antal ügynököt és Herzfelder Ignác tőzsdeágenst letartóztatta.

A letartóztatás.

A veszedelmes emberek tehát, akik vakmerő szédelgéseikkel egész Európát behálózták, most már zár alatt vannak. Tóth tanácsos egyenként hozatta őket maga elé, hogy nekik a letartóztató végzést kiírásdessa. A kihirdetés után annyi időt hagytak mindeniknek, hogy védőjének a legszükségesebb utasításokat megadhassa, aztán elszedték tőlük a náluk levő ékszereket és pénzt, bevezették naczionáléiukat a törzskönyvbe és egyenként levitték őket a számukra már készen tartott külön cellákba.

A letartóztatásnak különös érdekessége nem volt. A végzést valamennyien meglehetősen rezignációval fogadták, csak Kálmán Antal fakadt el sírva, mikor sorsát megtudta. A hatalmas, nagy ember mellét keményen megrázta a zokogás s mikor levezeték, a folyosón kezeit tördelve hajtoagta:

— De hiszen ez borzasztó! Borzasztó! . . .

A híressé vált börzekalandorok Neumann Miksa kivételével valamennyien jóarcu és nem kellemetlen külsejű emberek. Neumann Miksát látva azonban, nem is kell sok fantáziával birnia az embernek, hogy Lombroso eszébe jusson. Ennek az arczán már meglátszik, hogy kiesoda. A letartóztatást ő is nyugodtan vette tudomásul, mert hiszen már reggel óta el is volt rá készülve, hanem azért egész külsején meglátszik, hogy a bizonyosság mégis megrendítette. Szinte vánszorogva ment le a detektívek között, akik czellájába vezették. Egyébiránt Neumann föltétlenül bizik benne, hogy az ügyészség már holnapután szabadlábra helyezi. Herzfelder pláne abban reménykedett, hogy már a rendőrség elbocsátja, s mikor a kihirdetésre felhozták az őrszobából, botját, felöltőjét is magával hozta.

Holnap a szokásos rendőri formáságok elintézése után valamennyit átszállítják az ügyészséghez.

A rendőrség hivatalos kiadása.

Az előzményei ennek a mai letartóztatásnak tudontul ismeretesek a hírlapi közlemények révén. A csaló bünszövetkezet bűnlajstromát ismét felsorolunk

tehát fölőseges. Az összegezés kedvéért azonban és hogy a nyomozás eredményét ismertessük, közöljük a rendőrség hivatalos kiadását, amelyvel a letartóztatás tényét a sajtóval közli. A jelentés így szól:

Hoffmann Frigyes drezdai gyáros, Hilde Károly berlini lakos, Sauer Alfonz hadnagy Koselben, továbbá egy magyarországi dzsidás kapitány, dr. Thégmayer H. orvos Sommersteinből, dr. Kleinman Ernő orvos Gundeisheimből, dr. Rotsehuh Ernő orvos Achenből, Schubert Alfréd tanár Kasselből panaszt tettek részben az államrendőrségnél, részben a budapesti ügyészségnél Neumann Miksa és társa budapesti bankbizományi cég ellen azért, hogy fölük összesen 146.000 márkát fedezetként fiktív üzletekre kicsalt. A nyomozás folyamán a tényállás a következőkben derült ki: A Neumann és társa cég 1905. április hónapban vett át egy bankbizományi üzletet. Az üzletbe Neumann saját bevallása szerint nem sokat, körülbelül 5—10.000 korona tőkét fektetett bele. Kültagja volt a cégnek Loránt Félix, aki a napokban öngyilkosságot követett el. Neumann Miksa vallomása szerint Loránt Félix volt a pénzember.

A cég alapított egy lapot, „Der Finanzielle Wegweiser“ cím alatt. Lapszerkesztő Basch Lajos volt, aki a lapban csak bizonyos papirokat ajánlott megvételre, felsorolva a papiroknak azon tulajdonságát, hogy azokon csak nyerni lehet. A lap a Neumann Miksa és Tsa céget ajánlotta kizárólag, mint amely cég legelőnyösebben és legszolidabban bonyolítja le az üzleteket. Ezen lapot küldötték Basch vállomása szerint Németországba, Svájcba és Angliába. E czélra czimeket szereztek be egy czimiroda tulajdonosának vallomása szerint, csak a múlt évben egy milliót. Nem volt szabad azonban a czimettek közt törvényszéki bírósági hivatalnoknak és zsidóknak előfordulni. A lapokban különösen ajánlva voltak a Brassói Czellulózgyár, a Jungbunzlaui Spiritusz és Kémiaigyár, a Bécsvárosi Villamos Részvénytársaság és a Grazer Waggonbau Részvénytársaság papirjai. A lapokhoz mellékelve volt a viszonzulásra egy-egy levelezőlap. Mihelyt valaki a kiszemeltek közül életielt adott, vagy érdeklődött, azonnal küldték utána ügynökeiket.

Az ügynökök aztán rávették mesés nyereség ígérete mellett a behálózott áldozatokat, hogy minél nagyobb mennyiségű részvény megvételére kössenek üzletet és azon voltak, hogy minél nagyobb fedezetet csaljanak ki a lépre vitt ügyfelektől. A fedezetet a cég fölvette 1000—60.000 márkáig terjedő összegekben; de minden feltől kizárólag csak jó papirokban vagy készpénzben. A cégnek persze eszé ágában se volt, hogy a körtjegy szerinti papirokat a tőzsdén meg is vegye. A cég tulajdonosa, Neumann Miksa, ezt a vizsgálat során nem is tudta igazolni. Eljárásuk a következő volt: Megvárták azt a kellő pillanatot, ameddig a tőzsde-árfolyam szerint a fedezetet már a maguk részére fölszámíthaták és addig a feleket — megbízásukkal visszaélve — mindig nagyobb nyereségekkel biztatták, sőt újabb fedezetet is csaltak ki tőlük. Amikor aztán már nem lehetett több fedezetet kizorítani, a kapott fedezetet, mint elvesztett összeget elszámolták.

Igazolva van a nyomozati iratok között, hogy míg egyik felüket rábírák 300 darab czellulózepapir megvételére, kecsgetés ígéretek mellett, addig ugyanakkor egy másik, már türelmetlenkedő felüknek, aki kérdőre vonata a céget a veszteségeért, ugyanazon papírra nézve azt a felvilágosítást adták, hogy egy hagyatékából kifolyólag vetteett a piacra nagyobb mennyiségű papiros, ami az árat ideiglenesen lenyomta. Kétségtelen bizonyítékot szolgáltatott ez arra nézve, hogy terheltek ügyfeleiktől a fe-

dezetet ravasz fondorlattal csalták ki. A rendőrség a nyomozatot lefolytatta és megállapította a könyvek átvizsgálásával, hogy a főkönyvben Loránt Félix társtulajdonos vagyonsbetétének nyoma sincs, továbbá, hogy magának Neumann Miksának sincs főkönyvi számlája. Beigazolást nyert, hogy több millió koronára rug az az összeg, amelyre a cég tőzsdei kötésekét fogadott el, holott ezeknek fedezésére semmi vagyonnal sem rendelkezett.

Ezek alapján a cégtulajdonos Neumann Miksa, nyitrai születésű 46 éves, izraelita vallású bankár, továbbá Basch Lajos polnai (Csehország) születésű 52 éves, izraelita vallású hírlapíró (?) mint tettes társ, Kálmán Antal wodolkai (Csehország) születésű 42 éves ügynök, mint részes és Herzfelder Ignác budapesti születésű 46 éves utazó ügynök, mint a csalásban részes, előzetes letartóztatásba vétetnek.

Ujabb feljelentések.

Ennyit mond a rendőrség hivatalos sajtókiadványa. Ez is elég czifra lista, de meg kell még jegyeznünk, hogy a vizsgálat legutolsó három napja alatt még egy egész csomó újabb följelentés is érkezett. Nekünk is tudomásunk van tizenegy ilyen most érkezett följelentésről, amelyek között olyan is van, amely nem a Neumann Miksa és társa, hanem más cégek ellen szól. Így följelentést tett tőzsde-csalások miatt a Weisz E. és Társa cég ellen Hugo v. Hawe freiburgi magánzó, aki 30.000 márkát vesztett; a Neumann és Raab cég ellen Hans Atherith baden-badeni czukrász 25.000 márka tőzsdeveszteségei miatt és Franz Witte berlini tőkepenzes, aki 30.000 márkát vesztett.

De Neumannék ellen is egyre jönnek még a feljelentések. Többek közt egy F. nevű budapesti orvos 17.000 koronás veszteségét panaszolja, egy ulánus őrnagy pedig 66.000 koronáját siratja. És vannak még ezeknél is nagyobb tételek.

Nagyon érdekes az őrnagy feljelentése, aki elmondja, hogy hatvanezer korona letétje volt az Osztrák-Magyar Banknál, amiről senki sem tudott. Neumannék azonban, hogy-hogy nem, megtudták és azt ajánlták neki levélel, hogy fektesse a pénzét értékpapirokba. Az őrnagyot rendkívül meglepte, hogy Neumannék olyan jól vannak informálva még legtitkosabb tőkéről is. Rőgtön feljött Pestre és kérdőre vonta a céget. Itt aztán Neumannék egészen megszedítették káprázatos meséikkel, hogy milyen kitünő és előkelő forrásaik vannak nekik, hogy mi mindent tudnak ők a legmagasabb politikai helyekről jövő politikai információik révén és hogy milyen biztosak a tipjeik. Megmutatták neki a készen tartott újság-misztifikációkat is. Elég az hozzá, hogy befönték. Ötven közuti részvényre adott nekik megbízást, Neumannék azonban vettek neki ötszáz darabot és egy rövid hét alatt oda volt a 66.000 korona.

Száz és száz ilyen és ennél még ravaszabb esetről szólnak a nyomozási jegyzőkönyvek.

A tőzsdeszakértők.

A mai nap folyamán kihallgatták a rendőrségen Ottlik Tihamér és Fuchs Lipót tőzsdetitkárokat is, mint szakértőket. A titkárok ugyanis az árfolyamjegyző bizottság körül teljesítenek szolgálatot, őket tehát arra nézve hallgatták meg, hogy módjában állhatott-e Neumannéknak bizonyos papirosoknál mesterséges árfolyamokat provokálni. Hír szerint a szakértők úgy nyilatkoztak, hogy nem, mert ezt csak a nagy tőkeerővel rendelkező bankok tehetik meg.

Ez a szakértői vélemény ilyen formájában a Neumann cég javára szólna, tekintettel azonban a bekövetkezett letartóztatásra, éppen nem tartjuk va-

!! Szenzációs fényképfelvételek az olympiai versenyekekről az Egyetértés Vasárnapjában !!

Iószínűnek, hogy a szakértők így vallottak volna. De különben is valószínűtlen ez a feltevés, mert hiszen a mesterséges kurzusok gyártása olyan köztudomásúlag mindennapi eset a börzén, hogy ezen vitatkozni sem lehet. Megcsinálhatja akárkiféle két börziáner, ha összejátsszik. Elég hozzá egyetlenegy fiktív kötés és a kurzust már hivatalosan is fel kell jegyezni.

És a csalóknak nincs is egyébre szükségük, csak hogy a szám a hivatalos jegyzékbe bekerüljön. Különösen könnyű ez a machinációhoz olyan papírosoknál, amelyekben nincs nagy játék. Neumannék pedig mindig ilyenekkel dolgoztak. A hirtelen jött letartóztatás különben azt bizonyítja, hogy a szakértők is terhelőleg vallottak ellenük.

Holnap a rendőrség átteszi az ügyet az ügyészségre.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, július 24. — Róm. kat.: Krisztina vt. — Prot.: Krisztina. — Görög-orosz: jul. 11. Eulémia vt. — Zsidó: Tbam. 25. — A nap két reggel 4 óra 28 perczkor, nyugszik este 7 óra 48 perczkor. — A hold két éjjel 1 óra 8 perczkor, nyugszik délután 5 óra 38 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 9-6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9 és fél-2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A történelmi képesarnok nyitva 10-fél-2-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9-1-ig 6-9-ig. — A Ráth György Múzeum (Vásoliget-fasor 10.) zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9 és fél-től 1-ig és 3-tól 4-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— Személyi hír. József főherceg ma délelőtt automobilon Szemmeringről Sopronba érkezett, ahol rövid pihenőt tartott, majd folytatta útját Ruszton át Pozsony felé.

— Ferenc József és a német trónörökös. Ferenc József kedves ajándékkal lepte meg a német trónörökösöt, aki tudvalevőleg szenvedélyes vadász és nemrég bérelte ki Almseet, de mivel ott nagyon kevés a zerge, az idén már nem ment oda vadászni, hanem Bergen környékén vett vadászterületet. Megtudta ezt Ferenc József király és elrendelte, hogy Gmunden erdeiben fogdossanak össze zergéket s küldjék el Bergenbe. A német trónörökös levélben köszönte meg az ajándékot.

— Az angol király Ischlben. Ischlből jelentik, hogy Edward király a Hotel Elisabethben ugyanazokban a szobákban fog lakni, amelyekben tavaly is lakott. Augusztus tizenkettedikén este a környéki hegyeket ki fogják világítani.

— Roosevelt életveszedelemben. New-Yorkból jelentik 22-iki kelettel: Az elnök yachija, a „Mayflower”, amelyen Roosevelt és családja utazott, ma éjszaka 11 óra 15 perczkor összeütközött a „Meuawa” shonerrel, amely szemet szállított. Az elnök családjával New-London (Connecticut) felé volt uton. Nagy köd terjedt a tengeren és noha emiatt a „Mayflower” lassan haladt, derékon szelte a shonert, amely rögtön süllyedni kezdett. A „Meuawa” legénysége a tengerbe ugrott és odauszott a yachthoz. Valamennyien megmenekültek, de a szénzállító hajó elmerült. Az összeütközés elég heves volt ugyan, de az elnök és családja föl sem ébredt. A „Mayflower” sérülései jelentéktelenek. Roosevelt tovább folytatta útját. New-Portba igyekezik, ahol hajóépítő szakértők tanácskozásában fog részt venni.

— Kossuth Ferenc hazaérkezése. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter ma délután egy óra 41 perczkor a gyorsvonattal Budapestre érkezett. A kereskedelemügyi miniszter fogadására a nyugati pályaudvaron megjelentek: Sztéryni József kereskedelemügyi államtitkár, Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke, Marx János elnökgazgató helyettes, Marsovszky Miklós üzletvezető-helyettes, Ary Pál miniszteri osztálytanácsos, dr. Pally Sándor és dr. Tormay Géza titkárok, továbbá Szathmáry Mór és Burgyán Aladár orsz. képviselők, Bába-Molnár Sámuel, a cseledei függetlenségi párt elnöke, Haviár György, a nyugati pályaudvar főnöke és Messinger Simon főnökhelyettes.

A kereskedelemügyi miniszter Budapestre érkezvén, behatóan informáltatta magát tárczája dolgairól és beteg is nagy lelkiismeretességgel intézi a minisztérium fontosabb agendáit. Ha egészsége enged, vasárnap Soltra rándul, honnan az augusztus elején tartandó minisztertanácsra mindenestre visszajön Budapestre s csak azután mehet Pöstyénbe, ahol az orvosok kívánságára négy heti kúrát lesz kénytelen tartani.

— Gróf Witte utazása. Gróf Witte egy hónapi tartózkodásra Wiesbadenbe utazott. Onnét Párisba megy.

— A német hadiflotta Fiumében. A német hadiflotta, amely a Földközi tenger kikötőit meglátogatja, szeptember közepén Fiumébe is ellátogat.

— Gromon Dezső állapota. Ma délelőtt Gromon Dezső állapotában nem történt semmi jelentősebb változás. A beteg kissé erősebbnek érzi magát, mert a délelőtti órákban már evett néhány kanál levest, sőt egy kis vagdalt borjúhúst is. Napközben minden két-három órában tokaji bort kap. Ma az orvos új kötést tett a sebre s a beteg, aki állandóan nyugodt, akkor sem panaszkodott hevesebb fájdalomról. Gromon Dezső az éjszakát is nyugodtan töltötte, aludt reggelig, csak két ízben ébresztette föl a köhögés rövid időre. A hőmérséklete reggel alászállott. Reggel nyolcz óraker a következő orvosi jelentést adták ki az orvosok:

A beteg a mult éjjelt az esti kis hőemelkedés daczára jól átaludta. Közérzet jó, fájdalommentes. Erőbeli állapot változatlan. Hőmérsék: 36,8. Érverés: 82. Időnkint kihagyó. Légzés: 28.

Délelőtt a hőmérsék 37,5-re emelkedett. Ma személyesen érdeklődtek a beteg állapota felől: az udvar részéről gróf Apponyi Lajos udvarnagya, a kormány részéről Josipovich Imre horvát miniszter, továbbá báró Vojnits István és Szalay Péter államtitkár. Táviratban tudakozódtak a többi közt: gróf Batthyány József, báró Harkányi Frigyes, özvegy Tisza Kálmáné. Azonkívül sokan érdeklődtek táviratban.

— Betörök Elena hercegnőnél. Elena görög hercegnő vasárnap délután udvarhölgyével Franzensbadba érkezett és a Villa Imperialban szállott meg. Két nemzetközi betörő követte a hercegnőt Berlintől és Franzensbadban kikémlte időbeosztását. Tegnep délelőtt tíz és tizenegy óra között a betörök behatoltak az udvarhölgy szobájába, mikor az a hercegnőnél volt. Mire visszatért az udvarhölgy, rémülten vette észre, hogy bőröndjei fel vannak törve, a szekrények kiforgatva. Mindössze kétezer korona készpénzt vittek el a betörök, mert a nagy sietségben nem találták meg a hercegnő ékszereit.

— Az angol flotta kikémlése. Hivatalos angol körökben semmit sem tudnak arról, hogy egy német ágyonaszád és egy német yacht — amint ezt londoni táviratok jelentették — kikémlte az Északi tengeren az angol flottamanővereket.

— Nasí diadalutja. Rómából táviratozzák: Nasí tegnap Trapaniban Aula szenátor házának erkélyéről beszédet intézett a tömeghez, amely a vasutól diadalmenetben kísérté be a városba. A beszéd sok feltűnő czélzást foglal magában:

— Itt Trapaniban — mondotta Nasí — van az igazságos, becsületes, nagylelkű Olaszország. Én a többi Olaszországnak az áldozata vagyok, mely parlamentinrikákkal és irigységgel van megfertőzve. A kormányzatban hallatlan piszkosságok fordultak elő, ennek a bizonyítékai a kezeim között vannak, de csak engem üldöztek és bárha ártatlanságom napnál fényesebben kiderült, elítéltek. Ezt nem fogom nyugodtan eltűrni.

A nép ujjongott és ezt kiáltotta:

— Eljen az igazság! Eljen Nasí!

Sokan sirtak és mindenkinek az volt a megfőzödése, hogy egy igazi vértanu beszélt.

— Quebec ünnepe. A velszi herceg Quebec város háromszáz éves jubileumára rendezett ünnepségre oda érkezett. A herceg nagy kísérettel utazott s vele egy időben érkezett meg Aube admirális, a francia ünnepfő küldöttség vezetője a hadihajóján. Quebec városát 1608-ban, január 3-án alapította Champlain Sámuel. Amikor Champlain meghalt, Quebecnek mindössze kétszáz lakója volt, de azért nem lehet elvitatni, hogy Kanada gyarmatosításában eleitől fogva nagy szerepe volt. Az ünnepségen nyolcz képben fogják bemutatni a város történetét atól a kortól fogva, amikor a telepek folytonos harcban éltek az indiánokkal. Bemutatják az első hittérítőket, akik vértanuságot szenvedtek, Dollard Adámot, az amerikai Leonidást, aki tizenhetedmagával három napig védelmezett egy keskeny hegyszorosost egy nagy irokéz-hordával szemben; felvonulnak a tizennyolczadik századbeli katonák és eljátszanak harci jeleneteket. Az ünnepségen hatszáz ezer villamos lámpa áraszt tarka fényt a nagy sokaságra, amely az országból, sőt az Unió államaiból is összegyűl ebben az időben. Az idegeneknek tizenkét ideiglenes szállót építettek, azonkívül a mezőn sátrakat ütöttek, mert a városban nem tudnának elég helyet adni az idegeneknek. Két hatalmas vendéglőt is építettek, amely egyszerre el tud látni tizenötezer vendéget.

— Gróf Komarovszki gyilkosai. Velenczében novemberben fogják tárgyalni Fimal Angelo törvénszéki elnök elnökle alatt gróf Komarovszki gyilkosainak, Tarnovska grófnének, Naumov Miklósnak és Milyukov orosz ügyvédnek a bünpörét. A tárgyalás két hónapig fog tartani. A tárgyalási terem nagyon kicsi és csak ötven ember fér el benne. A törvénszék csak az elnökből és tizenkét esküdttől áll. Tarnovska grófné a hosszú fogság alatt az olasz nyelvet teljesen megtanulta.

— Zeppelin felszállása. Fridrichshafenből jelentik, hogy gróf Zeppelin léghajóját sikerült már annyira kijavítani, hogy felszállását nyolcz nap mulva lehetségesnek tartják. A felszállás napját szigoruan titkolják.

— A newyork—párisi verseny. A newyork—párisi automobil-versenyen résztvevő német Protokocsi ma Königsbergbe érkezett.

— Eulenburg herceg állapota. Eulenburg herceg állapota a tárgyalás elnapolása óta lassan javul. Kezelőorvosai kijelentették, hogy a herceg egészséget csak úgy állhat helyre, ha levegőváltás végett Liebenbergbe szállítják. Illetékes helyről ezt a hírt megczáfólják és azt mondják, hogy az orvosok mostani állapotában nem lehet elszállítani. Is azon az állásponton vannak, hogy a herceget mos-

A legsikerültebb

fényképfelvételeket közli az Egyetértés
Vasárnapja az
OLYMPIAI VERSENYEKRŐL.

— **Az Ungaro-Croata gépészei.** Az Ungaro-Croata gépészeinek ügyében a kiküldött vegyes bizottság ma a kormányzó elnöklésével Fiumében ülést tartott, amelyen sikerült a megvezést létrehozni. A vegyes bizottság megállapította, hogy a családos és családfentartó gépészek, ha Fiumében és Susákon laknak, évenként 400, a többiek 200 korona drágasági pótlékot kapnak. A társaság megcsinálja a szolgálati pragmatikát és a tengerészeti bizottság elé terjeszti jóváhagyás végett. Holnap a vegyes bizottság formális ülést tart.

— **A malmói merénylet.** A malmói rendőrség megtalálta a minap elkövetett dinamitmerénylet elkövetőit és a halálos fenyegetésekkel teleírt levelek szerzőit. A merénylet a „Verdandi” nevű alkoholel-
lenes egyesületben lett elhatározva és elkövetőjét sorsolás után jelölték ki. A rendőrség egy papírszer-
letet talált azon a csónakon, amelyen a merénylő az „Amaltea” nevű hajóhoz evezett s ezen a papíron föl volt írva azoknak a neve, akik a merényletet el-
határozó gyűlésen jelen voltak. A rendőrség mindjárt kezdetben Nilszon Antal asztalossegédet gyanu-
sította a merénylet elkövetésével s Nilszon most, hosz-
szas vallatás után, két büntársával együtt bünbánó
vallomást tett. A rendőrségen három ember jelentke-
zett, aki Nilszon és társai ellen vallott. Több malmói
kereskedő fenyegető levelet kapott s most attól tar-
tanak, hogy újabb merényletek is lesznek. A bűnösök fogva vannak, a „Verdandi” többi tagját
pedig állandóan figyeli a rendőrség.

— **Sufragettek népgyűlése a londoni magyar ki-
állításán.** A londoni nők, akik a választójogért tűn-
tetnek hevesen, most az Earls-Courtban, a magyar
kiállítás területén fognak népgyűlést tartani holnap-
után. Az angol sufragettek ünnepe rendeznek ott,
amelyre különböző attrakciókkal csábítják a kö-
zönséget. A kiállítás területén hat szónoki emelvény
lesz, egyik a kiállítási tó kellő közepén. Az emelvé-
nyeken a legkiválóbb szónokok kétszer fognak elő-
adást tartani. Az első délután négy, a második elő-
adás este fél kilencz órakor lesz. A magyar falu ut-
czájának egyik tornácán szintén lesz szónoki emel-
vény. A szövetség számos tagja a helyszínén a vá-
lasztójog érdekében kiadott nyomtatványok, rajzok
és képes levelező-lapok elárulásával fog majd fog-
lalkozni. Az ünnepségen az angol nőmozgalom kiváló
szónokai és előharcosai fognak szerepelni.

— **Pályázat repülőgépre.** Az orosz hadsereg mű-
szaki osztályának vezetősége a jövő évben pályázatot
hirdet repülőgépre. A hadicélokra legjobban megfe-
lelő mintát a kormány megveszi és tekintélyes ösz-
szegű díjjal jutalmazza. A jövő évi költségvetésben
erre a célra 50.000 rubel vétetett föl.

— **Bosszuálló olasz diákok.** A mantovai gimná-
zium növendékeit évtizedek óta valósággal halálra
üldözik tanáraik Dante, Isteni színjátékával.
A mantovai főgimnázium ifjuságának mintegy kil-
enczven százaléka bukott meg ebből a tantárgyból
s a diákok erre furcsa bosszúra határozták magukat.
Megdobálták a nagy költőnek a gimnázium előtt álló
szobrát követel, kavicsokkal, homokkal, törmelékekkel,
földdel. Egész Olaszországban nagy megbotráncózást
keltett az eset; akadtak azonban higgadtabb pedagó-
gusok is, akik ez alkalommal látták szükségesnek
kárhóznatni azt a tulzott kultuszt, amelyet Dantéval
Olaszországban elkövetnek. A mantovai Dante-szo-
bornak egyébként sincsen feddhetetlen multja. A ke-
zében könyvet és lúdtollat tart, vagy fél évszázada
készítették. Mantova bölcs tanácsa pedig a csirkepi-
aczra helyezte el. A néphumor tehát hamarosan rá-
fogta, hogy a nagy költő a csirkeárakat
jegyzí. A szobor csak később került a főgimnázium
elő, a hol most ez az új, a régivel még nagyobb
csúfság érte.

— **Kulturpalota Pozsonyban.** A kultuszminiszter
megbízásából tegnap Szalay Imre miniszteri taná-
csos és Hüttl Dezső kultuszminiszteri építész Po-
zsonyban jártak, hogy helyszíni megtekintés alapján
döntsék el miképpen lehetne a kulturpalota és a mu-
zeum épület tervét egymással kapcsolatban megol-
dani. A kiküldöttek a városi bizottsággal együtt meg-
tekintették a kijelölt telket és megállapították, hogy
az csak a muzeum és a könyvtár elhelyezésére alkal-
mas. A népies és tudományos előadásokra szolgáló
nagy termet sokkal czélszerűbb a Vigadóban elhe-
lyezni, amelynek építését szintén most vették tervbe.
Ha az építkezés költségei meghaladnák a város
anyagi erejét, úgy a kultuszminisztérium fog az év
elején tett ígéretéhez képest szubvenziót bocsájtani
rendelkezésre. A városi közgyűlés augusztusban tar-
tandó legközelebbi ülésén dönt ebben a kérdésben.

— **Orosz forradalmárok elítélése.** Pétervárt
a hadbírószág ma szocialista forradalmárokhoz szító
negyvennégy vádolt ellen indított pert befejezte.
A jelenlévő harminczkilenc vádolt egyén közül
harminczat kényszermunkára (5—15 év), kettőt
kényszertelepra és kettőt várfogságra ítélték. Öt
vádoltat felmentettek, mert bűnösségük nem nyert
bizonyítást.

— **A Kovald-féle tűz epilógusa.** Még élénk emlé-
kezetében lehet mindenkinek az a borzasztó pusztít-
ás, amit könnyelmű emberek kapzsisága miatt a tűz
véghez vitt a Kovald-féle gyár Szövetség-utcai tele-
pén. A tűz valóságos pánikot idézett elő s valóság-
gal csoda, hogy három halottnál több áldozatot nem
kivánt. Ez alkalommal tapasztalták a hatóságok, hogy
az összeverődött kíváncsi embertömeg súlyosan hát-
ráltatja a tűzoltóságot munkájában. Több ízben tá-
pasztalták azt is, hogy a közönség nem akarja a tűz-
jelzést megadni, mert attól fél, hogy a tűzoltóság ki-
vonulása költséggel jár. A tűzoltó-főparancsnokság
arra kérte most a tanácsot, figyelmeztesse a nagykö-
zönséget, hogy a tűzoltóság kivonulásáért nem kell
fizetni s hogy a telefonközpont köteles a közvetlen
összeköttetést megadnia. Javasolta továbbá, kérjék
meg a rendőrséget, hogy rendőr-kirendeltségnek le-
hetőleg a lovasságot küldje ki, vagy a gyalogosok
részére kocsikat bocsásson rendelkezésre, hogy a
rend-fentartására gyorsabban jelen legyenek. A ta-
nács mindezek iránt inézkedett s arra kérte a főka-
pitányt, hogy minden tüzesethez a legközelebbi rend-
őrségi őrszoba legénységét azonnal küldjék ki.

Ezek után pedig a Kovald-féle tűzfészekben nyu-
godtan dolgoznak a munkások és türellemmel várják,
hogy mikor repülnek a légbe.

— **Vasúti katasztrófa.** A Sain Brieu és Pon-
tivy közötti vasúti vonalon kisiklott egy személy-
vonat. Két vasúti alkalmazott életét veszítette, tizen-
nyolcz utas megsbesült.

— **Eltemetett ház Megirtu!** Hogy Zürich köze-
lében tegnap hajnalban, a napok óta tartó esőzés kö-
vetkeztében nagy szerencsétlenség történt. Az ugy-
nevezett Gütsch-lejtőn a föld egy része levált s a
lejtő alján egy kis házat eltemetett. Az elpusztult
házban az olasz származású Prinetti czipész csalá-
djá lakott. A veszedelem idején az egész család
aludt. A földomlás kezdetén Prinetti és felesége föl-
ébredtek és nekik sikerült elmenekülniök, három
gyermeküket azonban, kik közül az egyik tíz, a má-
sik hat és a harmadik öt éves volt, valamint egy tíz-
zenkilenc esztendő munkást a lezuhanó földtömeg
a sző szoros értelmében eltemetett. Az előhívott tűz-
oltóság mentőmunkálatai sikertelenek maradtak.
Majdnem négy órai erőfeszítés után előkerült a négy
szerencsétlen áldozat holtteste, amelyeket a földtö-
meg a fölismerhetetlenségig összezuzott. A lakos-
ság körében nagy a fölháborodás a hatóság ellen,
mert azon a helyen már harmadszor történt hasonló
szerencsétlenség.

— **Tanári kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi
miniszter a tanárképző intézet gyakorló főgimná-
ziumához az 1908—1909. iskolaévre a következőket
nevezte ki ösztöndíjas tanárokká: Csoma Kálmán,
Velledits Lajos, Czebe Gyula, German Zakariás,
Eckhardt Ferencz, Vendl Aladár, Weinhardt János,
Fekete Mihály, Rybár István. A kinevezettek mind-
nyájan kitűnően végezték egyetemi tanulmányaikat.

— **Egy békeapostol halála.** Sir Randal Cremer,
az angol aprlament tagja, az interparlamentáris béke-
konferencia megalapítója tegnap Londonban
— mint már röviden jeleztük — meghalt. Az
elhunyt politikus a legelőkelőbb és legbuz-
góbb harcsoza volt a világbéke eszméjének. Alig van
nagyobb európai város, amelyben Cremer sze-
mélyesen nem interveniált a magasztos eszme érde-
kében. Évtizedeken keresztül idejének legnagyobb
részét utazásokkal töltötte, fáradhatatlanul buzgól-
kodva a békekonferencia megvalósulásán. Harmincz
éven át volt sir Randal Cremer a nemzetközi döntő-
bírósi liga titkára s bár e minőségében amugy is
tul volt terhelve munkával, még arra is szakított
időt, hogy mint az angol alsóház tagja, hazájának
politikájával is foglalkozzék. Négy ízben képviselte a
parlamentben Haggerstront. Ő volt a megalapítója az
interparlamentáris békekonferenciáknak, amelyek
1888 óta Párisban, Londonban, Rómában, Hágában,
Bernben, Budapesten és Brüsszelben folytak le. Há-
romszor beutazta az Egyesült-Államokat és az elnök-
nek expozékat nyújtott át, amelyekben minden rész-
letében ki volt dolgozva az Egyesült-Államok, és
Anglia számára készült döntőbírósi tervezet. Első
expozéját az angol parlament 234, a másodikat 354
tagja írta alá. 1893-ban a kormányval egyetértve
határozati javaslatot terjesztett a döntőbírósiágok ér-
dekében az angol parlament elé, amely azt egyhan-
gulag elfogadta. Sir Cremer nemcsak hazájában, ha-
nem Franciaországban is nagy népszerűségnek ör-
vedett. Nemcsak rópiratokkal igyekezett előmozdi-
tani a világbéke eszméjét, hanem éveken keresztül
szerkesztője és irányítója volt az „Arbitrator” folyó-
iratnak, amely a legelőkelőbb politikai személyisé-
geket sorolhatta munkatársai közé. Az angol-francia
békeszerződésben érte el sir Cremer első nagyobb
győzelmét, mert a szerződés megkötése előtt lord
Lansdowne a tárgyalások során több ízben kon-
ferált vele és kikérte véleményét. A béke előmozdi-
tása érdekében kifejtett munkásságáért a Nobel-féle
békedíjat is megkapta. Sir Randal Cremer hetven
éves volt.

— **Büntanya a kávéházban.** A rendőrségnek a mi-
nap tudomására jutott, hogy Weidlinger Edéné-
nek a Zugló-utca 27. számú Otthon-kávéházában és
az ugyanott lévő lakásán erkölcstelen üzelmeket foly-
tat. A hetedik kerületi kapitányság Weidlinger Edénét
öt napi elzárásra és száz korona pénz-
bírságra ítélte, egyszersmind átírt az elő-
járásához, hogy Weidlingernétől vonja
meg a kávéházi iparjogot.

— **Egy jegyzőkönyv viszontagságai.** Paks község
képviselőtestülete nemrégiben azt a határozatot hozta,
hogy az előző ülésről fölvevett jegyzőkönyv fölolvast-
tassék, hogy a képviselőtestület tagjai tudomást sze-
rezzenek a jegyzőkönyv tartalmáról. E határozatot
Popovics Gyula főjegyző megfellebbezte a vár-
megyéhez, amely e határozatot megsemmisi-
tette. A képviselőtestület fölfolyamodással élt a
belügyminiszterhez, aki a vármegye határozatát sem-
misítette meg és a paksi képviselőtestület határozatát
hagyta jóvá. A belügyminiszteri megokolás azt
mondja, hogy nem látja megokoltnak, hogy miért ne
lehetne egy községnek olyan értelmű határozatot
hozni, hogy a képviselőtestületi gyűlésein fölvevett jegy-
zőkönyv fölolvastassék és kinyomattassék. A belügy-
miniszter igazságos határozata jó hatást gyakorolt
a képviselőtestületre, amely elhatározta, hogy a mi-
niszternek ezért köszönetet mond.

Olympiai képek

kizárólag az EGYETERTÉS
VASÁRNAPJA című ingyé-
nes mellékletben.

— **Egy karrier vége.** Veress Sándor vagy egy évtizeddel ezelőtt még az Operaháznak volt kedvelt tagja, az Opera közönsége szeretettel látta egyes szerepeiben. Veress Sándor azonban mégsem tudott boldogulni az Operánál, szerencsétlen, összeférhetetlen természete miatt meg kellett válni állásától. Ettől kezdve aztán bucsujárás volt az élete egyik direktortól a másikig. Tulerős temperamentumával folyton összeütközésbe jött a társulati fejelemmel és azért utóbb már nem is kapott állást. A derék énekes most pályát cserélt, olyan helyre megy, ahol jobban vél prosperálhatni. Egy budapesti mulatóhoz beállott portásnak és ezentúl ott fogja tisztas kenyerét keresni. Szép természeti adományának elismerői bizonyára oda is elkísérik őt rokonérzetükkel.

— **A kegyestanió-rend áthelyezései.** A magyarországi kegyestanió-rend kormánytanácsa Magyar Gábor rendfőnök elnöklete alatt e héten ülésezett a szokásos évi áthelyezések tárgyában. Áthelyezettek a következők: A budapesti rendházba Hollósy Béla Rózsahegyéről, Bartha György, Friedrich Endre Váczról, Pozsgai Rezső a kolozsvári Kalazantiumból. A debreczeni rendházba: Titz Antal Nagykárolyból. A kecskeméti rendházba: Forgách János Szegedről; a kissebenedi rendházba: Surányi Gyula Temesvárról; a kolozsvári rendházba: Nemes Endre igazgató Váczról, Divényi Gyula Léváról, Kummergruber Emil Temesvárról, Biró Venczel a kolozsvári Kalazantiumból; a lévai rendházba: Szabó István Veszprémből, Földi József Temesvárról, Pappker János Nagykanizsáról, Kemény János Tatáról, Tertetics István a kolozsvári Kalazantiumból; a magyaróvári rendházba: Janny László Rózsahegyéről; a máfmarosszigeti rendházba: Ambrusztó Sándor Kissebenedből, Lenderei János Léváról, Molnár Kálmán Debreczenből; a nagybecskerekeli rendházba: Hadady Géza nyugalmába Léváról; a nagykanizsai rendházba: Kovács Antal Budapestről, Schwighoffer Tamás a kolozsvári Kalazantiumból; a nagykárolyi rendházba: Récey Ede, házfőnöknek és h. plébánosnak Kolozsvárról, Dombai Gyula Temesvárról, Földváry György Podolinból; a nyitrai rendházba: Jankovich Ferenc a budapesti Kalazantiumból; a podolini rendházba: Mácska Lajos Temesvárról, Hajós Ede Máramaroszigetről; a privigyeyi rendházba: Vándor József Máramaroszigetről, Erdélyi József id. nyugalmába Rózsahegyéről; a kissebenedi rendházba: Bán József Budapestről, dr. Horváth Károly Váczról, Zoboki Vince a kolozsvári Kalazantiumból, a sátorlajuhelyi rendházban nincs változás, ugyancsak Selmeczbányán. A szegedi rendházba: Petovai Ambrus a budapesti, Révész László a kolozsvári Kalazantiumból; a szentgyörgyi rendházba: Szepesi Bódog Kecskemétről; a tatai rendházba: Pintér Ferenc Szentgyörgyről; a temesvári rendházba: Somogyi István Trencsénből, Arendt Endre Nagykárolyból, Kontraszti Dezső Váczról, Baltaváry Jenő Léváról, Nider Ede a kolozsvári Kalazantiumból; a trencsényi rendházba: Simonidesz István főgimnáziumi igazgatónak Szegedről, Kozár Ferenc nyugalmába Kolozsvárról, Tell Sándor a kolozsvári Kalazantiumból; a váci rendházba: Schweighoffer János házfőnöknek és igazgatónak Trencsénből, Madarász Pál és Palásti Gyula Budapestről, Hatvani Ede Nagykárolyból, Szabó Mihály a budapesti Kalazantiumból; a veszprémi rendházba: Kroll Rudolf id. nyugalmába Kolozsvárról, Szakáll Gyula Rózsahegyéről.

— **Hirtelen halál.** Nagy riadalmat okozott ma este a nyugati pályaudvaron egy uriember hirtelen halála. Az illető Santhó István negyven éves műépítész. Ma egész nap rosszul érezte magát, úgy hogy irodájába sem tudott elmenni. Az egész napot Személynök-utca harmadik szám alatt levő lakásán töltötte. Öt óra felé annyira jobban lett, hogy kocsin kihajtatott a nyugati pályaudvarra, hogy meglátogassa Nagymaroson nyaraló családját. Hat órakor szállt föl egy másodosztályu kocsiszakasba, de alig hogy a folyosóra ért, hirtelen elszédült és éles sikolyal összeesett. Azonnal értesítették az esetről Bartha inspekciós rendőrtisztviselőt és az ügyeletes rendőrorvost, de ezek már későn érkeztek, úgy, hogy csak a beállott halált konstatálhatták. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, családját pedig távirati úton értesítették a katasztrófáról.

— **A czápa.** Milona Zgambelli, egy 16 éves halászleány, ma a Melleda sziget közelében fürdött, amikor két nagy czápa közeledett. A leány rémületében szólni sem tudott. Az egyik czápa utána kapott és leharapta a lábát. A közelben a halászok meghallották a leány sikoltását és kivitték a partra. A szerencsétlen teremtés elvérzett.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész-készletében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy kénes album-árjegyzék bérmentve küldet.

— **Kávésok és pinczerek.** Tegnap számunkban röviden megemlékeztünk arról a mozgalomról, amelyet a budapesti pinczerek egy része nemrégiben megindított. Ugyanis azok a pinczerek, akik nem voltak tagjai a szakszervezetnek, vagy a szakszervezet működésével nem voltak megelégedve, Budapesti Kávéházi Alkalmazottak Egyesülete czimén új egyesületbe tömörültek s keresték az érintkezést a főnökökkel. Beadványt intéztek a budapesti kávé-ipartársulathoz és ebben egyrészt kijelentették, hogy a szakszervezettel kötött kollektív szerződést minden pontjában ők is magukévá teszik, másrészt pedig kérték, hogy az ipartársulat ismerje el az új pinczeregyesületet s adja meg neki mindazokat a jogokat, amelyek a szakszervezetet megilletik. A pinczerek zöme az új szervezetnek ellene van és plakátokon tiltakozott az új szervezkedés ellen, amelyet a kollektív szerződés megszegésének tekintenek. A helyzetet elmérgesítette az, hogy a kávéok elhatározták, hogy szövetséget alakítsanak avégből, hogy közös erővel védekezhesenek a pinczerek esetleges tulkapásai ellen. Ez ügyben a budapesti kávé-ipartársulat ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya az volt, hogy az ipartársulat milyen álláspontot foglaljon el az új pinczeregyesülettel szemben. Az ipartársulati közgyűlés, amelyen Némai Antal elnököt, csaknem egyhangulag elfogadta a választmány következő javaslatát:

„A választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy a budapesti kávéházi alkalmazottak szakszervezetét a kávésegéddek, valamint a kávéfőzők szakszervezetével kötött kollektív szerződésekben főtartott jog alapján a közvetítésre illetékesnek ismerje el és hatalmazza föl a választmányt, hogy az újonnan alakult szakszervezettel teljesen ugyanazonos feltételek mellett, mint amelyek a kávésegéddek és kávéfőzők szakszervezetével kötött szerződésekben foglaltaknak, a szerződést kösse meg.”

Az ipartársulati közgyűlést a budapesti kávéok szövetségének alakuló közgyűlése követte. A közgyűlésen Evva Lajos elnököt. Az alakuló gyűlés egyhangulag elfogadta a bemutatott alapszabálytervezetet, mire megválasztották a tisztikart. Elnök Mészáros Győző lett; alelnökök Harsányi Ferenc és Olmosi József; pénztáros Kallós Márkus; ellenőr Cserépy István. Ezután megválasztották a tiztagu végrehajtó bizottságot és a három számvizsgálót. A közgyűlés Harsányi Adolf beszédével ért véget.

— **Pusztító zápor.** E hónap huszadikán és huszonegyedikén Lippa vidékén több helyen felhőszakadás volt, mely annyira megdagaszította a Maros vizét, hogy a szomszédos Milova völgyét teljesen elárasztotta és a Maros jobbpartján fekvő Solyomos község határát előntéssel fenyegeti. Különösen sok kárt okozott a huszonegyedikén hirtelen beállott felhőszakadás a szántóföldeken, ahonnan a learatott gabonát majd mind elhordta. A Maros vize tele van erdőkből lehorodott fával és más tárgyakal.

— **Egy fűrésztelep lángokban.** Prágából jelentik, hogy Schwarzenberg Károly hercegnek a Prága melletti Modranban fekvő gőzfűrésztelepe ma hajnalban teljesen leégett. A tűz keletkezésének okát nem tudják. A kárt eddig még nem állapították meg.

— **Párisi apacheok vendégszerelése.** Párisi apacheok egy bandája ment Brüsszelbe a belga nemzeti ünnepre és tegnap éjszaka tizenegy óra tájban a Boulevard Midyn, mikor az éjszakai élet a legmozgalmasabb volt, lövöldözött a kocsihozra, nyilván arra számítva, hogy a nagy zürzavarban könnyebben fog menni a fosztogatás. A rendőrség bekerítette a párisi betörőket, de azok lövöldöztek a rendőrökre is. Csak akkor sikerült az apacheokat ártalmatlanná tenni, amikor nagy rendőrcsapat vonult ki és szintén revolverral lövöldözött a banda tagjaira. Sikerült közülök hetet kézrekeríteni és megállapították rólu, hogy régen körözött párisi gonosztevők.

— **Népipari kiállítás.** A tordai Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület kebelében működő női szakosztály gróf Bethlen Sándorné elnöklésével házi népipari kiállítást rendez oly czélzattal, hogy ezek közül azoknak, amelyek értékesíthetők forgalombahozataláról gondoskodhasson és a nép jövedelmi forrását ezáltal előmozdítsa. Ugyanezen alkalommal a Tordán felállítandó kulturház javára nagy ünnepélyt rendeznek. A kulturház czéljaira a város Apafy Mihály fejedelem kastélyát ajánlotta fel, melynek kulturházzá való átalakítása iránt a szükséges lépések a város részéről már meg is tétettek.

— **Legények és rendőrök harca.** A kolozsvári véres utcái összetűzés szerencsétlen áldozatai iránt Kolozsvárott széles körben nagy a részvét és élénk a felháborodás a gaz gyilkosok ellen. A külvárosi kerületben a hatóság megtiltja a fegyvertartást s csendőrszolgálatokat honosít meg. A rendőrségi vizsgálat, amelyet Rimanóczy kapitány vezetett a csendőrség bevonásával, fényes eredménnyel végződött. Csaknem valamennyi tettest elfogták. Több tettes beismerésben van. Nyolcz legényt letartóztattak és az ügyészséghez kísérték, négy merénylő a határban bujdosik. A vizsgálat sikerében része van Vladimir orosz birkozómesternek, akinek a vizsgálat vezetője megengedte, hogy a két főgyanusítottal beszéljen. Ezeket Vladimir addig kapacitálgatta, amíg ellenmondásba keveredtek és végre is vallottak. Egy Hatházy nevű legényt szembesítettek a kórházban fekvő Varga rendőrrel, aki ráismert. Hatházy revolverrel ötször lőtt Vargára, amikor őt egy csapat legény üldözte. Varga kérte, hogy ne ölje meg, mert családos ember, de Hatházy kérelmetlen volt. Három golyója talált. Az öt lövésből egy golyó a ház falában talált meg. A vizsgálat adatai szerint tervszerű merényletet követtek el a támadók, elől helyezték el a revolveres legényeket, hátul a kődobálókat. Hatházyt megvasalva az ügyészséghez vitték. A többi letartóztatott legényt, a nyolcz bűnös kivételével szabadon bocsátották. Gróf Bánffy Miklós főispán délután a támadás helyén szemlét tartott és a belügyminiszternek tett jelentésében csendőrséget kért a külváros biztonságának megóvására.

Éjjel jelentik Kolozsvárról: A rendőrök ellen elkövetett merénylet tettesei közül kettő, aki eddig bujdosott, szülei kíséretében jelentkezett a rendőrségben, ahol letartóztatták. A rendőrség is elfogta a támadás egyik részét, egyet pedig nyomoz. Péterfi temetése holnapra maradt, mert a rokonok holnap érkeznek meg. Varga állapota javult, de örökre nyomorék marad az ütések és szurások miatt.

— **Az utolsó ezermárkás.** Egy Amerikába menő hajóról a tengerbe ugrott a minap egy Liedel Ferenc nevű barmeni kereskedő. Liedel nagyon jómódú ember volt, de üzlete néhány esztendő óta hanyatlott s azóta egész vagyonát elvesztette. Ezer márkája maradt még a hajójegyen kívül, azzal utnak indult Amerikába szerencsét próbálni. Egy délből elővette Liedel az ezermárkást és föl akarta válni, de hirtelen szélroham támadt, amely kikapta a kezéből és elvitte. A szerencsétlen embert úgy elkeserítette ez a csapás, hogy nyomban a tengerbe ugrott és eltűnt. A hajót megállították, hogy megmentsék az elkeseredett embert, de nem tudták megtalálni.

— **Szélhámos könyvelő.** A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Borsos Miklós könyvelő ellen. Borsos a Stern és Handelsmann miskolci czégtől, továbbá Stern M. Miksa miskolci kereskedőtől két aláírott, lebélyezett csek-lapot ellopott. Budapestre utazott s itt az ellopott csek-lapok alapján nyolczszázhusz koronát fölött a postatakarékpénztárból, azután megszökött. A sikasztó és okirathamisító könyvelő Waldner Henrik álnevet használ.

— **Tragédia az országuton.** A maroshévízi szerencsétlen végű összetűzésből egyre több részlet lesz nyilvánvalóvá, amik megmagyarázzák a mérnök szerencsétlen tettét. A marosvásárhelyi törvényszék büntetőben különben továbbra is fogva tartják Pártos Gyulát, a székelyföldi körvasut mérnökét, ki Maroshévízen agyonlőtte Giacomuzzi Virgil földbirtokost. A törvényszék vádtanácsa elrendelte Pártos ellen a vizsgálati fogság fentartását.

— **A templom tolvajai.** A leszetei katolikus templomban ismeretlenek betörők perselyeket és több értékes tárgyat kifosztottak és elloptak.

— **Életunt vasúti tisztviselő.** Schöner Hermann huszonhét éves államvasuti tisztviselő ma este hét órakor az újpesti hidon mellbelőtte magát. A mentők vették gondozás alá és beszállították a gróf Károlyi-kórházba. Állapota életveszedelmes. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Halálozások.** Stefanovics Szilárd árvaszéki elnök 58 éves korában meghalt. Az elhunyt elnöke volt a temesvári-gyárvárosi szerb hitközségnek s jelentékeny szerepet játszott Temesvár közéletében. Az elhunytat holnap délután öt órakor temetik Temesvárt.

Szabó József ref. lelkes életét 48-ik, házasságának 10-ik évében elhunyt Hegyközszenmiklóson. Horváth Sándorné, szül. Simonyi Hajas Gizella életének 63-ik évében elhunyt Budapesten.

— **Eltűnt** fűnését illetésű betűmánn Gy. Mihály volt (Szvetenay) (Garay-utca) (Rákospalota) tanuló (Pázenhárom) Szilámani érkezett évbem tömegben Nándor utcza 13. Samu ar 27—29. sz.

x Vén csak az ő korban is len tünete szivtünete hasonló tüpaszthatat mult évbe a hir, hogy magasí e betegsé tan magy nak vény mód, mely veznek, mert ruhá igazolást nyei dr. pial in kezelési bevált.

x Tá Molnár A hó 18-án gyar és fr tekintésér szeink és nak, akik uti társas kényelem legközele londoni sa — augusz rándulás minden int get szolgál (Rákóczy) jegyirodái

x Bol x Zás Linhart sz Hunyadi- x Fo 3. szám al szerelt tor a gyermek x Pol kötőgyár, nek örver cikket, n tökéletes vagy felv orvosi mi 50. sz.

(*) A litikai Ért tudvalevő a czéliből, zódéseit ezen 300. koronát f nek. Füg zetése. E a tagok, böző oko 130.000 k már kifize esetre ne 60.000 k már eddi korona t biróság a csak egy jainak, m igazgatói pott 300.0

— Eltűntek. A rendőrség ma a következők eltűnését jelentették be: Nébel János gerbováci születésű betűszedőinas (lakott Hold-utca 15.); Kaufmann György kocsis (Cserhát-utca 20.); Lévai Mihály vonatíró felesége, született Véső Julianna (Szvetenay-utca 5.); Katona Gábor iparostanuló (Garay-utca 21.); Szőke János kőművesmester (Rákospalota, Bem-utca 5.); Pozsonyi István tanuló (Pálvölgydűlő 5409.); Asztalos András tizenhárom éves tanuló (Dembinszky-utca 41. sz.); Szlamnik József elemi iskolai tanuló, a vidékről érkezett meg szüleiivel a nyugati pályaudvaron s a tömegben eltűnt, azóta nyoma veszett; Welvard Nándor iskolásfiú, ki tegnapelőtt szüleinek Amazon-utca 13. számú lakásáról szökött meg; Schateles Samu arczképnagyító és artista, (Nefejeits-utca 27—29. sz.). Az eltűnteket nyomozza a rendőrség.

x **Véredényelmeszesedés** (artellosklerosis) nemcsak az öregkor betegsége, hanem sokszor fiatalabb korban is lepi meg az embereket és okoz kellemetlen tüneteket, mint fejfájást, szédülést, álmatlanságot, szívtüneteket, sat.-t. Az orvosi tudomány ezen és hasonló tünetek okát a véredényelmeszesedésben tapasztalható magasabb vérnyomásnak tulajdonítja. A múlt évben bejárta a napi és orvosi szakcsaitokat az a hír, hogy D'Arsonval francia tudós orvostanár magasfeszültségű villamos árammal a betegség ellen sikereket ért el. E sikereknek életani magyarázata az, hogy a magasfeszültségű áramnak vérnyomást csökkentő hatása van. Ez a kezelésmód, melyet felfedezője után Arsonvalisationak neveznek, teljesen fájdalomtalan és felette kényelmes, mert ruhán keresztül történik. Magyar részről is beigazolást nyertek a kiváló francia tudós eredményei dr. Hönnig Izsó budapesti elektrotherapiai intézetében, (Károly-körut 24.), ahol a kezelési mód számos esetben kipróbálva, szintén bevált.

x **Társas tanulmányi kirándulás Londonba.** Dr. Molnár Ákos orsz. képviselő vezetése mellett folyó hó 18-án illusztris társaság utazott Londonba, a magyar és francia kiállítás és az olympiai játékok megtekintésére. A társaság tagjai között kiváló művészeink és művésznőink közül is többen helyet foglalnak, akik Londonban hosszabb ideig maradnak. Az uti társaság igen jó hangulatban és a legnagyobb kényelemben utazott el a nyugati pályaudvarról. A legközelebbi tanulmányi kirándulás, — amelyre a londoni saison legérdekesebb látványosságai esnek — augusztus hó 15-én lesz és a rendezőség ezen kirándulás kiváló sikere érdekében is megtett már minden intézkedést. Részletes tájékoztatóval készséggel szolgál dr. Molnár Ákos országgyűlési képviselő (Rákóczy-ut 22.) és a m. kir. államvasutak menetjegyjirodája (Vigadó-tér 1.).

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Zászlók,** czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Polgár Sándor** orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legújtanosabb áron, hanem legfőbbkéletesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A népszínházi tagok végkielégítése.** A Politikai Értesítő jelenti: A Népszínház volt igazgatói tudvalevőleg 300.000 koronát kapnak az államtól a czélből, hogy a fennálló színészeti személyzet szerződéseit kiegyenlítsék. A hivatalos adatok szerint ezen 300.000 koronából a mai napig összesen 233.000 koronát fizettek ki a Népszínház volt személyzetének. Függetlenül maradt még 60.000 koronának kifizetése. Ezenkívül a Népszínház volt igazgatóit azok a tagok, akik a felajánlott végkielégítéseket különböző okokból elfogadni nem voltak hajlandók, perlik 130.000 korona erejéig. Minthogy a személyzetnek már kifizetett összeg a még függőben levő, de semmi esetre nem csökkenthető, hanem csak emelkedhető 60.000 koronával együtt a személyzetnek jutó összeg már eddig 293 ezer koronát tesz ki, ha a 130.000 korona tőke és járulékaik iránt indított perekben a bíróság a követelt összegeknek csak felét, avagy csak egy harmadát itéli meg a Népszínház volt tagjainak, már akkor is kitűnik, hogy a Népszínház volt igazgatói jelentékenyen ráfizetnek az é czimen kapott 300.000 koronára.

1 09
VII. 20.

FIGYELMEZTETÉS

Az olympiai versenyekről a legérdekesebb fényképfelvételeket közli kizárólag az

EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

(*) **A bayreuthi ünnepi játékok.** „Lohengrin” előadásával kezdődtek az idén a bayreuthi ünnepi játékok. Ez az előadás csakugyan ünnepet jelentett s ehhez hasonlót még Bayreuthben sem élveztek. Wagner Szigfried féltékenyen ragaszkodott atyja utasításaihoz. Megmutatta, hogy nincs szüksége hamisításokra; anélkül is bámulatos hatásokat tudott az örökszép műből kihozni. A rendezés mintaszerű, a kiállítás pazar, az előadás tökéletes. Fleischer Adel mint Elsa, Bary mint Lohengrin és Walker mint Ortrud művészetük legjavát nyújtották.

(*) **Patti Adelina hangversenye.** A karlsbad-i fürdőközönséget váratlan nagy élvezet érte. A multkorú szép nyári este sétálók serege nyüzsgött a fürdő legszébb pontján. Hirtelen megszünt a mozgás. Az emberek mintegy gyökeretverve álltak meg. Az egyik villa nyitott ablakából csodaszép énekhang hallatszott: Patti Adelina énekelt kedvenc dalát, a „Home, sweet home” címűt. Ekkor az erkélyen egy férfi alakja jelent meg. Báró Cederström, a művész nő férje volt. Pillanatig bámulva nézte a sokaságot, azután bement a szobába. Már azt lehetett hinni, hogy Patti megnehezelt a kíváncsiság miatt, de a következő perczben ő maga czáfolta meg ezt a föltevést: kijött az erkélyre és ott újra elénekelt a szép dalt. Hangja ma is olyan lágy és szívbe lopózó, mint nagyon sok évvel ezelőtt. Visszafojtott lélegzettel hallgatták odalenn és — nem tapsoltak. A férfiak mély tisztelettel emeltek kalapot, a nők megilletődve hajoltak meg. Azután távoztak.

FŐVÁROS.

(*) **A vásárcsarnoki árusok.** A vásárcsarnoki igazgató már fölmondott a középponti vásárcsarnokban az iparcikk-árusoknak. A fölmondás nagy elkeseredést okozott s az árusok egyik gyűlést a másik után rendezik. A legképtelenebb hírek keringenek a kitelepítéssel kapcsolatban. Azt hirdetik, hogy pártpolitikai háttérrel is van a dolognak, mert az iparcikk-árusok csaknem valamennyien a legutóbbi községi választáson a klikk ellen szavaztak s így akarnak menekülni tőlük a jövő évi községi választáson. Azt is hirdetik, hogy kizárólag egy jól beprotezsált nagymészáros érdekében fosztják meg a kenyérléptől az iparcikk-árusokat. Sőt már le is mondatták Melly Béla tanácsost, egy másik h iradás pedig Marienbadba küldte. Melly Béla ma egész délelőtti résztvevett a tanácsülésen s nem akar tudni a lemondásról sem. Az ügyosztály azt mondja, hogy az iparcikk-árusokat ki kell telepíteni, mert csak a husvásár kibővítésével tudnak majd helyet adni a szerb husbehozatalnak, az pedig a főváros közéletmeztésének elsőrendű édeke, hogy a szerb husnak Budapest legyen a piacza. Az iparcikk-árusok a vásárcsarnoki igazgató határozata ellen a tanácshoz fölebbezttek. Akciójukba be akarták vonni a gyümölcsárusokat is, akiket a földszintről a karzatra telepítenek, de a gyümölcsárusok nem csatlakoztak a mozgalomhoz.

(*) **Az uszóra ellen.** A fővárosi tisztviselők uszorásai ellen Bárczy István polgármester rendeletet bocsátott ki, amely alkalmas arra, hogy az uszorások üzemeit korlátozza. Miután a lakáspénz csak házbér fejében foglalható le, az uszorások álházbértartozások fejében foglalhatnak. — Egy ilyen uszorás kizárólag ennek a manipulációnak a biztosítására a budai oldalon egy kis viskót vásárolt, amelyben két kis lakás van. S ezt a két kis lakást egyszerre körülbelül száz fővárosi tisztviselő bérlí, természetesen csak papiroson. Ezzel a két kis lakással az uszorás körülbelül száz tisztviselőnek a lakáspénzét foglalta le házbér czimén. A le nem foglalható fizetés megszerzésére pedig azt a módot választották, hogy a megszorult tisztviselőtől írást vesznek, amelyben a tisztviselő le nem foglalható fizetését átengedi az illető uszorásnak. A polgármester ezt a visszaélést rendeletével megszüntette. Utasította a számvevőséget, hogy a lakáspénzt lefoglaló végzéseket és a minimumból való átengedéseket adja ki a tisztí ügyészségnek, amely minden esetet megvizsgál.

(*) **A hivatalos órák.** A belügyminiszter jóváhagyta a székesfővárosi hivatalok idejének a beosztása, tartama és megtartása tárgyában hozott és utóbb módosított közgyűlési határozatot.

(*) **Sorsjáték a Petőfi-ház javára.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter megengedte a Petőfi-társaság részéről a Petőfi-ház javára tervezett sorsjáték kereténél a megbővítését, amennyiben belegyezett abba, hogy újabb 100.000 darab egykoronás sorsjegyet bocsássanak ki, minden díjtól és adótól mentesen.

SPORT.

A magyarok olimpiai világbajnoksága.

— Vivócsapatunk győzelme. —

Budapest, július 23.

A legényesebb Olympiád színterén, a londoni imponáns Studion diadalmi árbo-czán ott lobog immár a magyar trikólór is és a világ minden tájára elrepül a magyar vivócsapat olimpiai fényes győzelmének híre. Évszázadokon keresztül a magyar kard védte meg a nyugatot a török és tatár hordák támadása ellen. Mig ott békességben fejlődtek, gazdagodtak és hatalmasodtak a népek, a magyar éjjel-nappal kivont karddal őrizte a kontinens nyugalmát, védbástyája volt ez a szegény ország, zsold nélküli hadserege a nyugatnak. Világhírű volt a magyar vitézek dicsősége, de nagy is volt ám ennek az ára, mert hiszen a nemzet színe és virága a csatamezőkön hullott el. Az ősök harci erénye, úgy látszik, maradandó nyomot hagyott, mert ime a magyar kard ismét világhírré tett szert a nemzetek olimpiai békés csatájában.

Eleinte bizonyos aggodalommal néztünk a vivóversenyek elé. A magyar vivóknak legiava kiment ugyan, de éppen az évek óta diadalmaskodó és nemzetközi versenyeken is fényes szerepet vitt két vivónk, Békéssy Béla és Mécsáros Ervin itthon maradtak. Utazásuk elé akadályok kerültek ugyan, melyeket azonban elháríthattak volna. Kedvezőtlen volt továbbá még az is, hogy a vivótermek egyenletes lino-leummal fedett padlójához szokott vivóinknak egyszerű ponyvatető alatt kellett küzdeniök, mely az eső és szél ellen sem védte meg őket. A szél által bevett eső sikossá tette a kavicsos talajt, ezen bizony az akademikus, művészi nuanca-okkal dolgozó vivók nehezen érvényesülhetnek, ez a jól és bátran verekedőknek a terrenuma.

Vivósportunk nagy fejlettségének bizonyítéka tehát, hogy ily körülmények között is győztünk. A magyar vivó mindenütt megállja a helyét, fényes termék pódiumán rendezett akadémiákon is, de hadakozik esőben, sárban, átjárhatja minden porczikáját a szél, csak ellenfelének kardja nem.

A magyar közönség keservesen csalódott uszóiban, mi ugyan nem, mert vérmes reményeket nem táplálunk, de a publikummal együtt kellemes csalódás ért vivóink fényes szereplése folytán is. A meggyengült és legrutinizottabb vivóinkat nélkülöző magyar csapatnak az olasz, francia, belga, német, angol, cseh és holland teljesen komplett csapatokkal kellett felvenni a küzdelmet. A kardvivó-verseny előmérkőzése, melyből az összes magyar vivók győzedelmesen kerültek ki, már erőpróbája volt a csapatversenynek és az előmérkőzések eredményei alapján már félárbocon látták a magyar lobogót. Midőn tegnapi számunkban híril adtuk, hogy az elő- és középmérkőzésekben a nemzetek legjobb csapatai, az Athénben győztes Német (9:0) és a legveszedelmesebbnek tartott Olasz (11:5) fölött nagyarányú győzelmet arattunk és a döntőben a csehek lesznek ellenfeleink, mondhatni biztosra vettük a győzelmet és ime a késő éjjeli órákban virrad fel a magyarnak, a táviró meghozván hírért nagy diadalunknak. A legnehezebb versenyek egyikét nyertük meg, melynél egy pillanatnyi indiszpozíció is döntő jelentőségű lehet; egy kis botlás és csuszamlás és már az ellenfél kardjába esünk.

A győztes csapat tagjai a következő vivók voltak: Werkner Lajos, dr. Tóth Péter, dr. Gerde Oszkár és dr. Fuchs Jenő.

A magyar névnek nagy dicsőséget szereztek, midőn a nemzetek ezen hatalmas küzdelméből hazahozzák a diadalmi babérágat. Nem szabad azonban megelégednünk zokról sem, akik részesei a sikernek. Itt első sorban a magyar olimpiai vivó-bizottságról kell megemlékeznünk, melynek elnöke dr. Nagy Béla, az angol olimpiai zsűrinek egyetlen külföldi tagja volt, ami maga is nagy megtiszteltetés reánk nézve, valamint Santelli Italo lovagról, aki a tőle már megszokott óriási energiával dolgozva vezette az olimpiai traininget és hozta vivóinkat ily kitűnő formába. Londonban pedig dr. Gerencsér László mester, az atléták vezetője buzgólkodott a siker érdekében.

Réthy Pál.

Az olimpiád.

— Marathoni futás. Nemzetek staféta uszása. —

Budapest, július 23.

Holnap dől el a staféta-verseny, uszóink egyetlen reménye. A négyszer 200 méteres verseny előmérkőzéseit délután 2 óra 30 perczkor, döntőt 5 órakor tartják meg. Csapatunk tagjai: Halmay, Las Torres, Zachár és Hajós. Erős ellenfeleink a svédek, ausztráliek és főleg az angolok. Ha a döntőbe jutunk, oly remek verseny lesz, amilyen a Stadion uszómedenczében még nem volt.

A 42 kilométeres Marathoni futást is holnap délután tartják meg. A verseny startja az angol király windsori kastélyának parkjában Viktoria királynő szobra előtt lesz. Hatvanhárom futó vesz részt, még pedig 3 ausztráliek, 2 délafrikai, 2 görög, 1 fin, 1 orosz, 5 holland, 1 belga, 5 olasz, 7 amerikai, 3 német, 4 svéd, 2 osztrák, 1 cseh, 2 dán, 12 angol és 12 kanadai.

A verseny legerősebb favoritja Longboat, a puszták indiánja, ki Kanada színeiben indul. Az amerikaiak kétségbevittek amateurségét és óvást jelentettek be. Az olimpiai bizottság foglalkozván az óvással, kihallgatta a kanadaiak vezető embereit. Ezek az indián verseny-karrierjét bemutatván, kimutatták, hogy amateursége tisztán áll. Az óvásnak alapja az volt, hogy Longboat egy Cummings nevű professzionista futóval mérkőzött, mely mérkőzésre azonban díj nem volt kifizetve. Ezt ugyan tudták az amerikaiak, de kísérleteztek, hátha sikerül a valószínű győztes indulását lehetetlenné tenni. Az angol közönség és főleg a lapok helytelen, sportmanhoz nem illő, gyerekes eljárásnak minősítik az amerikaiak óvását és kijelentik, hogy nem tűrik a kanadaiaknak ily módon való inzultálását. Az amerikaiak különben a kötélyhuzásban résztvevő két angol rendőrcsapat ellen is tiltakoztak, természetesen eredménytelenül. Longboat hétfő délután végezte utolsó tréningjét, amidőn 14 angol mértföldet (22 km. 526 m.) 1 óra 15 perc alatt futott meg. A világrekord erre a távra csak 8 másodpercczel jobb. Ez az eredmény szülte az óvást, mert az amerikaiak különösen a marathoni futásra felelő fogaikat.

Az említett versenyeken kívül a pénteki program a következő számokból áll:

Rudugrás. Az amerikaiak biztos zsákmánya. Indul benne Szatmáry is, kinek londoni tréning-eredménye 352 czm. — Staféta-futás. 1600 méter. 110 méteres gátverseny elődöntője. — Könnyűsúlyúak birkózása. Itt említjük meg, hogy Weisz Richárd a nehézsúlyúak elődöntőjét nyerte meg tegnap, a döntőre szombaton kerül a sor, melyet valószínűleg megnyer. Tegnap egy bal eset is történt az uszómedenczében. A királyné jelenlétében a mélyugrás produkciói között az angol Cane gyomrával esett a vízre, lesüllyedt és nem került a felszínre. Szerencsére ott volt Johannesen, a jeles buvárszó és a víz alá bukván, felhozta az elalélt angolt.

Versenyeredmények:

100 méteres sikiutás. Olimpiai rekord 10 négyötöd mp. Jarvis Páris. 1900. Előfutatok győztesei: I. 1. Duffy (afrikai) 11 háromötöd mp. II. 1. George (angol) 11 háromötöd mp. III. 1. Cartmell (amerikai) 11 mp. V. 1. Cloughen (amerikai) 11 mp. VI. 1. May (amerikai) 11 egyötöd mp. VII. 1. Duncan (angol) 11 kétötöd mp. VIII. 1. Stevens (amerikai) 11 egyötöd mp. IX. 1. Morton (angol) 11 egyötöd mp. X. 1. Kero (Kanada) 11 mp. XI. 1. Hamilton (amerikai) 2. Simon (magyar) 3 yarddal nyerve, 11 egyötöd mp. XII. 1. Huff (amerikai) 11 kétötöd mp. XIII. 1. Robertson (amerikai). XIV. 1. Sherman (amerikai) 11 kétötöd mp. Futottak még: Watson, Wiesner (magyar), Bonnighausen. XV. 1. Rektor (amerikai), 2. Rácz (magyar) 10 négyötöd mp. XVI. 1. Stark (angol) 11 négyötöd mp. XVII. 1. Rocke (angol) 11 kétötöd mp. Az előfutatokban tehát 9 amerikai, 5 angol, 2 afrikai és 1 kanadai győzött.

Döntő futam: 1. Walker (afrikai) 10 négyötöd mp., 2. Rektor (amerikai), 3. Kerr (kanadai), 4. Cartmell (amerikai).

800 méteres sikiutás. Olimpiai rekord 1 p. 56 mp. Lightbody St.-Louis. 1904. Amerikai rekord 1 p. 54 mp. Sheppard 1908. Előfutatok: I. 1. Bodor (magyar) 1 p. 58 háromötöd mp. 2. Butterfield (angol). Indultak még Bjose (svéd), Ashford (angol), Lightbody (amerikai), Wal (hollandus). Négy yarddal nyerve. II. 1. Sheppard (amerikai), 2. Linlott (angol) 1 p. 58 mp. III. 1. Halstead (amerikai), 2. Lee (angol), Nagy helyezetlen, 2 p. 1 kétötöd mp. IV. 1. Lunghi (olasz), 2. Coe (amerikai) 1 p. 57 egyötöd mp. V. 1. Beurd (amerikai), 2. Astley (angol) 1 p. 59

négyötöd mp. VI. 1. Inst (angol), 2. Breynek (német) 1 p. 59 négyötöd mp. VII. 1. Braun (német), 2. Bromlow 1 p. 58 mp. VIII. 1. Fairbairn (angol), 2. Hellstrom (svéd). 1 p. 57 négyötöd mp. Az előfutatokban tehát 3 amerikai, 2 angol és 1—1 magyar, német és olasz győzött.

Döntő futam: 1. Sheppard (amerikai) 1 p. 52 négyötöd mp. Világrekord. 2. Lunghi (olasz), 3. Brann (német), 4. Bodor (magyar) 1 p. 57 mp.

Távolugrás helyből. Olimpiai rekord 345 czm. Ewry. 1904. St.Louis. 1. Ewry (amerikai) 333½ czm. 2. Trisicitaris (görög) 323½ czm. 3. Sheridan (amerikai) 322½ czm. 4. Biller (amerikai) 321½ czm.

Birkózás. Középnéhez súlyúak csoportja. 1. Wechmann (finn), 2. Saarela (finn), 3. Jensen (dán), 4. Payr (magyar).

Nyíllövés a kontinens versenyzői részére. Táv 50 yard. 1. Crisot (francia), 2. Vernet (francia), 3. Cabaret (francia).

400 méteres gátfutás döntője. Olimpiai rekord 57 háromötöd mp. Tewskbury. 1900. Páris. Indult 6 angol, 3 amerikai, 1 holland és Kovács Nándor. 1. Bacon (amerikai) 55 mp. Világrekord. 2. Hilman (amerikai).

Távolugrás. I. Irous (amerikai) 748 czm. 2. Kelly (angol) 709 czm.

Éjjel jelenti Londonból tudósítónk, hogy a könnyű súlyú birkózásból összes versenyzőink kiestek s hogy Kovács a gátversenyben helyzetlenül maradt.

Kottingbrunni versenyek.

— Harmadik nap. —

A harmadik nap sokkal élvezetesebb sportot nyújtott, mint a második, mert kivéve az első és negyedik futamot, igen érdekes finishekét láttunk. A nap egyik főszámát, a kétévészek nagy handicapját Reeves H. Galette-je nyerte meg, Krouzil által győnyörűen lovagolva, a második helyet Szomszéd foglalta le Reine előtt. Az Állam-díjat, melyben Rother Stadl nem vett részt, a nagy favorit Frau Godl nyerte meg Tarallal nyergében Menyörgös előtt, Mig Morpeth csak a harmadik helyre értett. A Vöslai akadályversenyben, melyben urlovasok szálltak nyergébe, csak három ló indult, melyből erős küzdelem után Veronése került ki győztesen Fairhair előtt, Sipaista rossz utolsó. Meglepetést keltett az utolsó futamban Ella győzelme, melyre a totalisateur majdnem tizszeres osztalékát fizetett.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen háromévesek gátversenye. Díj 3000 korona. Táv 2400 m. 1. Mauthner V. urnő Trust 65 kg. (Dillon), 2. Blaskovich E. Majális 65 kg. (Lawton), 3. Dreher A. Tinca 65 kg. (Aylin). Futottak még: Tolbiac (Huxtable), Matchme (Csompora), Mimosa (Fejes). Igen könnyen 8 hosszal nyerve, 4 hosszal harmadik. Tot.: 10:21, 20:30, 93.

II. Kétévészek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 m. 1. gróf Wenckheim D. Ész 54 kg. (Janek) 2. gróf Meran J. Aszár 55½ kg. (Taral), 3. Mr. A. Beeson Jutalom 46½ kg. (Boric). Futottak még: Rungy (Tausz), Galantine (Schersin), Boncompagno Mach. Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. Tot.: 10:40, 20:39, 36.

III. Kétévészek nagy handicapja. Díj 10.000 korona. Táv 1000 m. 1. Mr. H. Reeves Galette 51½ kg. (Krouzil), 2. Blaskovich E. Szomszéd 50 kg. (Cockeram), 3. Mr. Adrien Reine 52½ kg. (Pretzner). Futottak még: Pafi (Taral), Fortunatus (Miles), Nievergessen (Aylin), Caracalla (Carlake), Lepke (Birkenruth) Random (Janek), Oh pardon (Vivian). Küzdelem után ¾ hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:62, 20:46, 97, 48.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 2000 m. 1. Egyedi L. id. Augur 61½ kg. (Taral), 2. Vida T. id. Nikita 55½ kg. (Janek), 3. Egyedi A. 36 Prokop 50 kg. (Schersin). Futottak még: Sulla (Birkenruth), Woodlands (Izményi). Igen könnyen 3½ hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:14, 20:23, 33.

V. Állam-díj. Díj 5000 korona. Táv 2400 méter. 1. Báró Rotschild A. 46 Frau Godl 55½ kg. (Taral), 2. Egyedi A. 66 Menyörgös 58 kg. (Janek), 3. Mr. C. Wood 56 Morpeth 58 kg. (Carlake). Futottak még: Useful (Blades), Kara Mustafa (Birkenruth). Erős küzdelem után fejhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:18, 20:28, 39.

VI. Vöslai akadályverseny. Díj 5000 korona. Táv 4800 méter. 1. Báró Üchtritz Zs. 46 Veronese 64 kg. (Sibrik), 2. Mauthner V. 56 Fairhair 69½ kg. (Zangen M.), 3. Liptay B. 46 Sipaista 67½ kg. (Czárán Z.). Küzdelem után egy hosszal nyerve, tizenkét hosszal harmadik. — Tot.: 10:17.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mr. Redgrey 46 Ella 52 kg. (Carlake), 2. Mauthner V. 36 Gekrónt 51 kg. (Birk.), 3. Mattausich H. 46 Napsugár 60 kg. (Taral). Futottak még: Varróleány (Janek), Trombitás (Priés), Morla (Bulford),

Sodoma (Krouzil), Paula (Cockeram), Mayenne (Miles), Illade (Blades), Windsbrant (Seiler), Dongal (Vivian), Ballerina (Smutny), Bouquet (Paul), Pandora II. (Guttman). Erős küzdelem után felhosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. — Tot.: 10:96, 29:61, 85, 40.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bankárok. A büntetőtörvényszék vádpanácsa tegnap este nyolcz óráig s ma egész nap tárgyalta a Kardos-család büntügyében dr. Pollák Illés és dr. Gál Jenő védők által előterjesztett kifogásokat. A hónapokig tartó vizsgálat folyamán nagy halomra gyűltek össze a bínpör aktái s ezeknek részletes ismertetését ma délelőtt tizenegy órakor fejezte be dr. Csáder törvényszéki bír, a büntügy előadója. Tizenegy óra után a védők előszóval is megokolták kifogásaikat s az eljárás megszüntetését s egyúttal a még fogva levő Kardos Árpád és Kardos Géza szabadonbocsátását kérelmezték. A tárgyalást délután félhárom órakor fejezték be s a határozatot holnap délelben hirdeti ki a vádpanács.

§ Példás ítélet. A washingtoni törvényszék egy hónapi fogházbüntetésre ítélte John Eyre automobil-tulajdonost, aki a megengedett sebességnél sokkal gyorsabban hajtott és nekiment a villamos vasut egyik kocsijának. A törvényszék kimondta az ítélet megokolásában, hogy azért hozott ilyen szigorú ítéletet, mert elrettentő példát akart mutatni az automobiloknak, akik a legelőkelőbb úczákn is örületes sebességgel vágatnak s a kik veszedelmességükkel ellenszenvenessé teszik az automobil.

§ Kegyelem a bombavetőknél. Cettinyéből táviratozzák, hogy a montenegrói fejedelem megkegyelemezett Djulaficsnak és Vojvodics diáknak, akiket a bombapörből kifolyólag halálra ítélték.

KÖZGAZDASÁG.

A sósorszesz-kérdés.

Budapest, július 23.

Nem igen hitte volna senki, hogy a sósorszesz-gyártásban és forgalombahozásban is támadhatnak valaha olyan krízisek, minők most nálunk vannak, annak a belügyi rendeletnek következtében, melyről már megemlékeztünk s amely eltiltja minden olyan sósorszesznek mai forgalmi szabadságát, mely sósorszeszen és konyhasón kívül egyebet tartalmaz.

Maga a rendelet ugyan a belügyminiszter nevében jelent meg, de lehetetlen, hogy arról akár a belügyminiszternek, akár a belügyi államtitkárnak tudomása volna, vagy hogy azt helyeselhetné. Valószínű, hogy a rendelet Chyzer Kornélnak, a közegészségügyi ügyosztály vezetőjének legsemélyesebb műve s azért a rendeletben rejlt igazságtalanságot és méltánytalanságot egyenesen őt teszik felelőssé mindazok, akiket ez a rendelet minden ok és alap nélkül exisztenciájukban tesz tönkre s legvitálisabb anyagi érdekeikben károsít meg.

A rendelet szerint kihágási eljárás indítandó mindazok ellen, „akik engedély nélkül, rendszeren gyógyszerként feldicsért oly sósorszesz jelzésű készítményt hoznak forgalomba, mely konyhasón és borszeszen kívül bármilyen más anyagot is tartalmaz”.

Több százezer forintnyi kárt jelent ez a rendelet mindazokra, akik eddig sósorszesz-gyártással és annak forgalombahozásával foglalkoztak, de a rendelet nemcsak ezért tartják méltánytalannak. Méltánytalannak tartják azért, mert a sósorszesz gyógyszer jellegét egyáltalán nem alterálja, hogy ahhoz ártalmatlan étherek és olajok vannak keverve s ha a rendelet az ilyen sósorszesz gyártását mégis kihágásnak minősíti, ezzel szerintük kerülő úton a Brázay cégnek akar a sósorszesz-gyártásra monopoliomot biztosítani. Nem merjük azt mondani, hogy tényleg ez a célzat vezette Chyzer a rendelet kibocsátásában, de már maga az a tény, hogy ilyen vád a közvéleményben feltámadhat, eléggé szomorú. Végre is öt-hat év óta olyan virágzó iparrá fejlődött ki a sósorszesz-gyártás, hogy annak pusztulását könnyű szerrel nem viselhetjük el. Főleg nem akkor, mikor az összes forgalomban levő sósorszesz-készítmények ártalmatlan háziszerek

s ellenük orvosi körökből eddig jogos panasz fel nem merülhetett. S ha nem is vezette Chyzer a rendelet kibocsátásában az a célzat, hogy a Brázay cégnek szolgálatot tegyen, kétségtelen, hogy szándékán kívül is szolgálatot tett, mert a mai készítmények közül egyedül a Brázay-féle az, mely a rendeletnek megfelel.

Azt pedig megengedhetetlennek tartjuk, hogy a belügyminiszter neve alatt ilyen rendelet megjelenjen. A Brázay-családnak Kossuth Ferenczel való rokoni viszonya annyira köztiszert, hogy a gyanúnak okvetlen fel kellett mérülni s miután ez nem lehetett czélja a kormánynak, éppen nem tett a kormánynak szolgálatot Chyzer, mikor a rendeletet kiadta. Végre is egy cég szolgálatába semmi körülmények közt nem szabad szegődni s nem szabad azt a hitet a köz tudatba bevinni, hogy az ilyen miniszteri rendeletek kiadásában nem a közegészségügy érdeke, hanem jogosulatlan magánérdek volt a döntő.

Meg vagyunk győződve arról, hogy távol állt még csak a szándék is, de a rendelet brutalitása s az az intézkedése, hogy azonnal életbelép és pedig visszamenőlegesen büntető hatálylyal, még inkább alkalmas arra, hogy az elkeseredést fokozza. Mert ha tényleg jogalap van arra, hogy visszamenőleg is megindítsák a kihágási eljárást s megbüntessék azokat, akik ilyen sósorszeszt gyártottak és forgalomba hoztak, lehetetlen magukat a hatóságokat is nem illetni a legszigorubb korholással, hogy évek hosszú során át türték azt, amit most egyszerre közegészségügyi kihágásnak minősítenek s ezzel nemcsak igazságtalanságot követnek el, hanem a gyártás és forgalombahozást minden átmeneti intézkedés nélkül egyszerre betiltják, hanem óriási károkat is okoznak azzal, hogy türték számos ipartelep berendezését, melynek tetemes költségei most kárba vesznek s igen sok munkáskéztől vonják meg a kenyeret. Hisz kétségtelen, hogy százezerszámra vannak készletben sósorszeszszel töltött üvegek, amelyeknek rengeteg tökéértéke teljesen megsemmisült s mikor iparunk amugy is pang és csak a legnagyobb küzdelem és áldozatok árán tud felcseperedni, akkor iparpolitikai szempontból is helytelen és kártékony ez a rendelet.

De közegészségügyi szempontból sem helyes a rendelet, mert ma már a sósorszesz házi czikk, melyet éppen ártalmatlan volta tett olyan keresetté s ma, mikor a közfogyasztás számára a sósorszesz készítői óriási munkával, áldozatokkal, reklámköltségekkel már meghódították az országot, akkor ezt a kész piacot nem szabad minden átmenet nélkül, máról-holnapra egyetlen cég kezére átjatszani, amely már eddig is milliókat szerzett.

A rendelet így, ahogy az kiadatott, nem hisszük, hogy hatályban maradjon, mert nem hisszük Andrásy Gyuláról, hogy az igazságszeretete és méltányossága ezt a rendeletet hatályon kívül ne helyezze, látván azt a káros hatást, melyet keltett s azt a jogtalan károsítást, amelyet ok nélkül maga után von.

A bank-kartell ellen. Még meg sem kezdte működését, de máris egyre összéb és összéb szorul a bank-kartell körül a fojtogató gyűrű. A vidéki pénzüzetek immár megindították ellene a szervezkedési mozgalmat. Az esztergomi pénzüzetek ugyanis ma terjedelmes körlevéllel fordultak a vidéki pénzüzetekhez, amelyben komor vonásokkal ecsetelik azt a nagy veszélyt, ami a bank-kartell révén fenyegeti őket. „Ez a bank-kartell — így szól a körlevél — halálos döfést fog mérni a vidéki pénzüzetekre, az azokban érdekeltre, iparos, kereskedőkre, általában közgazdasági életünk minden rétegére. Ily viszonyok között az a tüneményes múlt, amelyre a pénzüzetek visszatérekintenek, s az a szomorú, reménytelen, az alkotás készségében megbénított jövő, melyet a fent vázoltak ijesztő perspektívában tárnak elénk, immár halaszthatatlan, sürgős, elszánt munkára serkentenek. Mozgósítani kell azt a hatalmas, de mindig tétlen, lomha, szunnyadó erőt, amely a vidéki pénzüzetek összességének tulajdona. Érdekképviseletünknek, a Magyarországi Pénzüzetek Országos Szövetségének adjuk meg egységes óhaj alakjában az impulzust, hogy a már amugy is idegesen és türelmetlenül kezelt elvi harcz teréről a gyakorlati küzdelem porondjára lépjen! Sorakozzunk tömör

és megbonthatatlan sorokban valamennyien, egytől-egyig szövetségünk mellé s érdekeink hathatós védelmében mint egyetlen izmos kar, emeljük fel méltósággal tiltakozó szavunkat! Szólítsuk fel egyértelmű akarattal szövetségünket, hogy hívja egybe sürgősen a Vidéki Pénzüzetek Országos Kongresszusát. Ez a kongresszus, melynek hivatása léssen egyrészt a sérelmek objektív felsorolásából, megvitatásából s azok orvoslásának mikéntjéből egységesen lesűrődő békés oppozíció a hatalmi tényezők ellen, másrészt pedig biztató lépés központi intézetünk: a Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbank Részvénytársaság megerősítése, nem maradhat hatástalan, nem mulhat el siker nélkül!”

A IV-ik nemzetközi tejjgazdasági kongresszus kirándulási bizottsága gróf Benyovszky Móricz elnöklése alatt ülést tartott, melyben a jövő évi június hó első felében tartandó IV. nemzetközi tejjgazdasági kongresszus alkalmával rendezendő kirándulások programja Pirkner János miniszteri tanácsos javaslata alapján megállapított. Darányi Béla és Pulszky Garibaldi miniszteri tanácsosok, valamint dr. Körfér István kongresszusi titkár hozzászólásai után a bizottság elhatározta, hogy a kisebb, Budapest környékére terve vett kirándulásokon kívül 4 nagyobb szabású kirándulás fog rendezetni.

A tőzsdéi zugbankárok ügye. Addig-addig leplegettük le a tőzsdéi zugbankárok ügyét, míg végre — néhány konkrét följelentés után — megindult a hivatalos apparátus is. A rendőrség a zugbankárok ellen megindított vizsgálat során nemcsak egyes tőzsdéigynököket hallgatott ki, hanem kikérte a tőzsdé illetékes tisztviselőinek a szakvéleményét is. Meghallgatta a tőzsdé főtitkárát, Fuchs Istvánt és Ottlyk Tihamért, az értéktársasági helyettes titkárát, akik az értékpapírok jegyzése, az árfolyamok megállapítása és azoknak nyilvántartása felől, továbbá ugy a nemzetközi, mint pedig a helyi piac értékeinek árfolyamjegyzéséről adtak kimerítő felvilágosítást. A rendőrség különösen abban az irányban kér szakvéleményt, hogy fordulhatnak-e elő nagyobb árhullámzások egyes értékekben, nemkülönben, hogy néhány ember befolyásolhatja-e az értékek árfolyamjegyzését. A tőzsdéitkároknak szakvéleménye minden tekintetben megerősítette a szakköröknek azt a véleményét, hogy a tőzsdén teljesen ki van zárva minden szabálytalan kötés és hogy tőzsdéigylettekkel visszaélés csak a tőzsdén kívül álló elemek részéről történhetik. A tőzsdetanács is arra törekszik, hogy a tőzsdé távol tartson minden szabálytalanságot s ha tudomására jut bármilyen visszaélés, a legmesszebbmenő vizsgálatot indítsa meg és mint fegyelmi bíróság, saját hatáskörében minden visszaélést a legszigorubb büntet. A tőzsdéitkárok szakvéleményének meghallgatásával a rendőrség befejezte a vizsgálatot és holnap átteszik az iratokat az ügyészséghez. Reméljük, hogy a bíróság ítélete olyan lesz, hogy a kárörvendő német lapok is megértik abból, hogy a pénzüzet tisztasága nálunk nem kevésbé becses, mint a külföldön.

A tükörüveg-ipar üzemi korlátozása. A tükörüvegipiac helyzete annyira megromlott, hogy a nemzetközi kötelék újabb ismét 60%-os üzemi korlátozást rendelt el. Hogy ezt az üzemi korlátozást az egyes üvegyárak miként vigyák keresztül, az az egyes gyáraknak szabadjára van hagyva, a német gyárak legnagyobb része a hamburgi konzulátus jelentése szerint úgy akarja az üzemi korlátozást végrehajtani, hogy csak a hónap tizenöt napjában fog dolgoztatni.

A vasárnapi munkaszünet reformja. Mig a hivatalok legnagyobb részében már javában érezhető a holt-szezon, addig a kereskedelmi minisztériumban serényen folyik az alkotó munka, miben legjobb példával Sztérenyi József államtitkár jár elől, aki egymásután lepi meg a gazdasági világot reformalkotásaival. Legújabbban már kilátásba helyezte, hogy a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó törvényjavaslat tervezete a jövő hét végén nyilvánosságra kerül. Augusztusban pedig értekezletet tartanak, amely megtárgyalja a tervezetet, úgy, hogy öszre a Ház elé kerülhet. Közgazdasági körökben igen nagy érdeklődéssel várják a tervezetet, amely igen nagy munkásszociológiai jelentőséggel fog birni.

Visszavándorló munkások elhelyezése. A szakadatlan folyó visszavándorlás révén a mezőgazdasági munkacér is szaporodik. A visszavándorló munkások elhelyezését és nyilvántartását a földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya végzi (Budapest, Országház-tér). Akinek tehát munkásra van szüksége, jelentse az osztálynak a munkabéri feltételekkel

együtt. A bejelentés a munkaadókat nem kötelezi arra, hogy a munkaadókat csak visszavándorlókat alkalmazzanak s addig, míg ilyenek nem jelentkeznek, más munkást ne fogadassanak fel; a munkaadók a bejelentés után is hármikor és bárkit fel fogadhatnak; zavarok megelőzése céljából ilyen esetben csupán azt kell bejelenteni, hogy az időközben a visszavándorolt munkások részére kínált munkaalom már nem áll fenn. A bejelentést munkaalomról a visszavándorló munkásokat a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértően szervezett közvetítési kirendeltségei azzal értesítik, hogy mielőtt a munkahelyre elindulnának, vagy közvetlenül maguk irjanak, vagy a községi előjáróság, vagy a földmívelésügyi minisztérium munkásoközvetítési osztálya útján előbb irassanak levelet ahhoz a munkaadóhoz, akihez munkába ohajtanak állani, azért, hogy a részletes feltételekre nézve egymással tisztába jöjjenek.

A kereskedelem egységes szervezése. A modern gazdasági élet egyik főtenyezője a nemzetközi kereskedelem, mely az egyetemes kultúra fejlődésével arányosan növekszik. Ma már a modern államok háztartásában nemzetgazdasági szempontból is igen nagy jelentősége van a nemzetközi kereskedelemnek, miért is az összes államok egyező érdeke az, hogy a nemzetközi kereskedelem jogviszonyai egységesen rendeztesse. Erre a célra valók a nemzetközi kereskedelmi kongresszusok, amelyek 1905-ben Lüttichben és 1906-ban Milanóban ülészetek. A kongresszus a folyó évben szeptember 15-éig Prágában fog ülésezni. Napirendjére a következő tárgyakat tűzték ki: 1. Váltók és egyéb üzleti papírok (effets negociables) és nemzetközi forgalmuk biztosítására alkalmas eszközök. 2. Vámformálások és egyszerűsítési eszközök. 3. Vámszabályozásának nemzetközi szabályozása. 4. A husvétjünnep szabályozása. — Másodsorban tárgyalandók: 1. A kereskedelmi szokások összegyűjtése. 2. Kiállítások szabályozása. 3. Kereskedelmi információk. A prágai kongresszus védnöke Károly Ferencz József. Diszelnökök: jelenlegi és volt osztrák miniszterek, a csehországi helytartó, a prágai polgármester és a prágai kereskedelmi kamara elnöke.

A védőjótó anyagok postai kezelése. Többször előfordult, hogy a védőjótó-anyagokat tartalmazó csomagok késedelmesen érkeztek meg rendeltetési helyekre, avagy késedelmesen kézbesítették azokat a címzettetteknek. Tekintve azt, hogy a védőjótó-anyag 2-3 nap alatt hasátsá vesztel s értéktelenné válik, Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter körrendeletben utasította a postahivatalokat, hogy jövőben a védőjótó-anyagokat tartalmazó csomagokat késedelem nélkül szállítsák s a kézbesítésre is a legnagyobb gondot fordítsanak.

Huszonkilencz milliós bírság a Standard Oil Co. ellen. Élénk emlékeztetben van az az általános felháborodás, amelylyel a hazai kereskedelem a Vacuum Oil Co. magyarországi térfoglalását fogadta. A tankocsizó társaság amerikai anyatársaság, a Standard Oil Co. — úgy látszik — szintén nem nagyon respektálta a petroleum-piac paritásos érdekeit, hanem ugyancsak törvénytörő eszközökkel dolgozott. De rajta vesztett. Mikor Roosevelt a trösztök ellen megindította a hadjáratot, a petroleum-trösztöt sem kímélte. A Standard Oil Company ellen azért indult meg a vizsgálat, mert azzal vádolták, hogy a Rockefeller vasuti trösztjéhez tartozó vasutaktól titkos refakciákat kapott. A District Court of Chicago el is ítélte 29.24 millió dollár pénzbüntetésre, mert a Standard Oil Company titkos refakciái törvénybe ütköznek. Az óriási pénzbírsággal sújtott társulat az ítélet ellen felebezéssel élt s a chicagói szövetségi tanács meg is semmisítette az ítéletet s új vizsgálatot rendelt el.

Drágul a sziléziai szén. A felső-sziléziai szénbányák szeptember elsején felemelik a szén árát és pedig a szén minőségéhez képest mázsánként 6-8 fillérral.

Védekezés a takarmányhiány ellen. A takarmányhiány veszedelme sorra szólaltatja meg az érdekelt gazdasági hatóságokat. Így a Szolnok-Doboka-megyei mezőgazdasági bizottság ma tárgyalta a védekezés módjait. A lomb- és alomszedés engedélyezését, a kedvezményes vasuti tarifákat az erdő-takarmánytelékre, a pénzintézeteknél a kedvezményes fizetési feltételeket kéri a bizottság. A gazdaságközönséghez pedig figyelmeztetést intéznek, hogy iparkodjanak minél több őszi szántást csinálni az

igás jószág tavaszi kiméltése érdekében, egyúttal pedig a takarmánnyal való takarékosagra. A folyó évre megállapított állattudományi összegek nem adtak ki, hanem a más címeken is előirányzott pénzkészletekkel együtt, mintegy 2000 korona erejéig, fehérmustár vetőmag, szentjános rozs és repce be vásárlására fordítatik, mely két utóbbi az 1904. évi szárazság alkalmával a vármegyében már kipróbált „keszthelyi keveréknek” képezné vetőmagját. Az így beszerzett magvak közül a fehérmustár 6-7 heti kedvező időjárás mellett holdanként 60-80 mm. igen jó zöldtakarmányt szolgáltat s így a bizottság elhatározta, hogy ezen vetőmagot a főszolgabírák útján a 2-4 tehénnel bíró és takarmányszükében lévő kisgazdák között, termelési utmutató kíséretében, 5 kilogrammos adagokban, mielőbbi elvetés végett kiosztatja. Végül kimondotta a bizottság, hogy a takarmánykiviteli tilalom sürgős elrendelése érdekében felir a miniszterhez, a vármegyei gazdasági egyesületet pedig megkeresi, hogy anyagi erejéhez mérten a katonai raktárakból beszerezhető erőtakarmányok megvásárlása és beszerzési árán a gazdaközönség rendelkezésére bocsátása iránt intézkedjék. Ugyanigy a Komárom Vármegyei Gazdasági Egyesület most megtartott igazgató-választmányi ülésében a vármegye takarmánytermésének gyengeségét tekintve, kimondotta, hogy sürgősen elrendelendőnek tartja a takarmányneműk kivételének eltöltését, mely ügyben csatlakozik Komárom vármegye közigazgatási bizottságának azon határozatához, mely szerint Mayer László közigazgatási előadó indítványára a takarmánykiviteli tilalom elrendelése érdekében feliratot intéztek a miniszterhez.

Marharakodó-állomások engedélyezése. A m. kir. államvasutak igazgatása alatt álló Szabolcs vármegyei h. é. vasut vonalán, Szabolcs vármegye területén fekvő Kállósejmen állomást, a fogarasi brassy h. é. vasut vonalán Brassó vármegye területén fekvő Feketehalom állomást és Fogarasi vármegye területén fekvő Sárkány állomást marharakodó-állomásokul engedélyezte.

A sollingeni bank bukása ügyében ma az az újabb hír érkezett, hogy a felügyelő bizottság rendkívüli ülésén elhatározta, hogy bejelenti az intézet csődjét. A passzívát 9 millió márkára becsülik.

Gazdasági tudósítók. A földmívelésügyi miniszter Bihar vármegyei nagyszalontai járására Szabadhegyi Ernő biharillei lakost, Borsod vármegye mezőcsáti járására ifj. Tornallyay József tiszaeszi lakost, Marostorda vármegye nyarászeredai járására Szentmártoni Bálint buzaházi lakost, Moson vármegye magyaróvári járására Erint Tibor károlyházapuzsai lakost, Nyitra vármegye szabolcai járására Janigó János holicai lakost, Szabolcs vármegye nagyszabonyi járására Schuster Gyula nagyszabonyi lakost, Temes vármegye vingai járására Pálmy Péter németbencei lakost és Tolna vármegye dunaföldvári járására Forster Artur bölcsei lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Az értéktörszéről. Buzdítás híján tartott árfolyamok mellett folyt le a tőzsde. A nemzetközi piacon néhány vezető érték árfolyama csökkent, míg néhány papír kötés nélkül változatlanul megmaradt a tegnapi záró árfolyamon. A helyi piacon nagyon csendes volt az üzletmenet; az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár-részvényekben és a Városi vasut-részvényekben volt üzlet. A járadék-piac a tegnapi visszaesés után ma változatlan árfolyamokkal zárult. A valuták árfolyama némileg gyengült.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditorenverein a következő fizetésképtelenségeket közli: Werner L. részletkereskedő Zágráb; Molnár József kereskedő Szilágysomlyó; Dávid Alajos kereskedő Ziskov; Regenbogen Izrael kereskedő Szucava; Schubert Mária kereskedő Ober-Aldorf; Eimann József kereskedő Teplitz; Schlein Leib kereskedő Stanislau; Fleisch Lipót üveg- és porcellánkereskedő Szentés; Janik Vincze cipész Bécs; Bley Pál kereskedő Bécs; ifj. Lindinger József cipőkereskedő Wels.

Új szaktudósító New-Yorkban. A m. kir. földmívelésügyi miniszter dr. Góger László miniszteri titkár, eddigi londoni szaktudósítót, New-York székhellyel, az amerikai Egyesült Államokba, ez évi szeptember havától kezdve, szaktudósítóvá küldötte ki.

Az Első Magyar Varrógép- és Kerékpár Részvénytársaság július hó 23-án tartotta 14-ik évi közgyűlését Altschul Artur elnöklésével. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság előterjesztéseit, melynek értelmében az 1907/8-iki üzletre az

esedékes 14-es számú szelvény 50 koronával lesz beváltva. A nyereség fennmaradó részét tartalékokra, külön javadalmazásra és elővitelre fordította. — A felügyelő bizottság tagjaiul a közgyűlés az eddigieket újból megválasztotta.

Kereskedők agkori ellátása. Az OMKE verseczi kerülete feliratot intézett a központhoz, amelyben sürgeti, hogy országos mozgalmat indítson a kereskedők agkori ellátásának biztosítására. Éltrevaló indítvány, méltó a megvalósulásra.

A termés külföldön. Kanada. A montreáli cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a terméskilátások változatlanul kedvezőek, a bevetett terület jelentékeny és pedig búzából mintegy 15%-al, zabból 10%-al, árpából 9%-al növekedett. Az aratás már megkezdődött. Az Amerikai Egyesült Államok. A chicagói cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy az őszi buza terméskilátása különösen a Kansasban volt nagy szárazság és hőség következtében némileg csökkent, mindazonáltal meglehetősen jó, a tavaszi buza változatlan, most is kielégítő termést ígér. A tengerivel bevetett terület növekedett, a tengeri elég jól fejlődik. A zab is kielégítően áll, kivétel alá esik Ohio és Missourinak egy része, ahol a terméskilátások kevésbé biztatóak. A newyorki cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a komló terméskilátások általában kielégítőek.

A lisztpiacról. A buzaüzlet fellendülése első sorban annak a vételkedvnek köszönhető, amelylyel a malmok a kínálatra kerülő buzakészleteket megszerzik maguknak. Erre pedig a lisztüzlet élénkebb forgalma s a lisztkészletek apadása készteti őket. A malmok a megszorított üzem mellett nem tudnának eleget tenni azoknak a későbbi időre szóló szállításoknak, amelyekkel elég kedvező mennyiségben rendelkeznek és éppen ezért elhatározták, hogy az üzem megszorítást megszüntetik és július 27-től kezdve felveszik a teljes üzemet: vagyis hat napon keresztül fognak dolgozni. Kétségtelen, hogy ezzel még élénkebbé teszik a buzaüzlet forgalmát s minthogy különösen a Bánáthól elég bő a kínálat, a Bácskából nem kevésbé s a vidéki malmok is igyekeznek szükségleteiket fedezni, a gabonaüzletre kedvező idők következnek.

A Krupp-gyár Romániában. Berlinből jelenti, hogy az esseni Krupp-gyár igazgatósága a román hadügyminiszterrel, aki jelenleg Essenben tartózkodik, tárgyalásokat folytat a bukesteri arzenál és az állami löszgyár bérlete iránt. A Krupp-gyár, ha a román kormányval meg tud egyezni, 75 évre bérbeveszi az arzenált és a löszgyárakat.

Iparegyesület Flumében. A Fiumei Kereskedők és Iparosok Egyesülete mozgalmat indított, hogy az iparosok az általános iparegyesületet megalakítsák. Az előkészítő-bizottság tegnap ülést tartott, melyben bizottságot küldtek ki azzal a feladattal, hogy az iparosokat az ipartestület előnyeiről felvilágosítsák és az iparosok között tagokat toborozzon.

A harpeni bányá bevétele. Dortmundból jelenti: A Harpeni bányarészvénytársaság 1908. második énegyedében 72 munkanapon a leírások után 4,846,000 márkát bevételzett kokszt, szemben az előző énegyed 75 munkanapján elért 4,544,000 márkával és a múlt év második énegyedében kimutatott 5,373,000 márkával.

A földmívelésügyi miniszter és a repcetermelés. Megirtuk már, hogy a gazdasági egyesületek beadványt intéztek a földmívelésügyi minisztériumhoz, amelyben kifejtették, hogy a repce ára rohamosan csökken, dacára annak, hogy a termelés nem nagyobbodik. A beadvány szerint ennek az oka abban keresendő, hogy az olajgyárak kartelbe léptek és így elég erősek arra, hogy leszorítsák az árakat. Ezért kéri a minisztert, hogy támogassa őket repceexport létesítésében. Ma érkezett le az egyes vármegyei gazdasági egyesületek útján a földmívelésügyi miniszter válasza, amelyben kijelenti, hogy nem látja bebizonyítva az olajgyárak karteljét, így tehát nem is járulhat hozzá a repceexport létesítéséhez. Ha azonban az árak nem javulnának, úgy a miniszter kilátásba helyezi, hogy fog utat-módot keresni, amelynek révén ez az állapot megszüntethető.

A „Nemzeti” Balesetbiztosító Részvénytársaság folyó év június havában 719 drb balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 4,950,670 K, rokkantság esetére 7,031,519 K és mulékony keresetképtelenség esetén 2566 K napikártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a f. é. január hó 1-től június hó végéig terjedő időszakban 4440 ajánlatot kötvényesített és pedig 33,142,740 K halálesetre, 45,323,338 K rokkantság esetére és 15,275 K mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fennállása óta a társaság balesetekért 10,615,404 K 25 f kártérítést fizetett.

Mező
A Heves
fennállásá
1908. évi
zögzdasá
rendeze
hevesmeg
mint kiáll
zai gépgy
vehet. A
érmek, eg
makkal le
latok, terr

Ind	Sh
Dana	Pa
	Linz
	Bécs
	Pozs
	Kom
	Bud
	Paks
	Moh
	Gom
	Utvil
	Pano
	Oreo
Morva	Mor
Vág	Zsol
	Tron
	Szor
Eába	Szt-
	Sáv
	Győr
Dráva	Vara
	Zala
	Bác
	Eszé
	M.-S
Hura	Zágr
Száva	Szi
	Mit
Szamos	Dés
	Szat
Kraszna	N.-M
Latorozs	Mun
Iabron	Hom
Unz	P

A meteo

1

Az

Hazár
északkeleti
helyenkint
ennek nyu
olt 20 mm
mm.) Az é
mérséklet
a normális
Eszéken 2
volt.

Pr

Változ
változással
esővel.

Allomá

A-Szlatina	—
Ungvár	—
Bésmárk	—
Losoncz	—
Devalla	—
Budapest	—
Terény	—
Neszthely	—
Bács	—
Magráh	—
Ujtime	—
Szeged	—
Mezővár	—
Kolozsvár	—
Nagyszabony	—
Zalán	—
Ujvá	—
Arva	—
Selmeczbánya	—
Komárom	—
Magyaróvár	—
Sopron	—
Bécs	—
Birkonca	—
Debrecen	—
Kecskemét	—
Oroszáza	—
Arad	—
Zsombolya	—
Versec	—
Úrszova	—

A Magy

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Gyöngyösön.
 A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület ötven éves fennállásának évfordulója alkalmából Gyöngyösön 1908. évi szeptember hó 6., 7., 8., 9., 10. napjain mezőgazdasági, termény-, állat-, gép- és ipari kiállítást rendez. A termény-, állat- és ipari kiállításon csak hevesmegyei termelő, tenyésztő és iparos vehet részt mint kiállító, a gépkiallítás mint kiállító minden hazai gépgyáros és gazdasági eszközök készítő résztvehet. A kiállításon állami arany-, ezüst- és bronz-érmek, egyesületi érmek, oklevelekkel és pénzjutalmakkal lesznek kinttelve a kiválóbb tárgyak, állatok, termények, vagy termékek tulajdonosai.

VIZALLAS.

m é t e r		m é t e r	
jul. 22. jul. 23.		jul. 22. jul. 23.	
Duna		M.-Sziget	0.50 0.62
Bárding	2.47 2.44	Tókeháza	0.93 1.55
Pasznya	3.15 3.50	V.-Námény	0.98 2.47
Linz	0.5-1.15	Tóka	0.12 1.30
Bács	0.53 0.16	Tiszafüred	0.08 0.18
Pozsony	1.83 1.66	Szolnok	1.62 0.14
Komárom	1.97 2.17	Szeged	0.65 0.56
Budapest	1.50 1.41	Szombathely	0.11 0.36
Paks	0.98 0.91	T.-Bocsa	0.30 0.23
Mohács	1.67 1.76	Títal	1.13 1.14
Gömbös	2.11 2.23	Hód	0.50 0.02
Üllődék	1.23 1.5	Bátfa	0.80 1.88
Pancsova	0.35 0.85	Ladomér	1.58 2.58
Órsova	1.18 1.18	Szoleza	1.71 1.50
Morva	0.18 0.15	H.-Námé	0.48 0.30
Vég	1.60 2.48	Bernád	0.28 0.20
	0.56 2.01	Bereettyó	0.28 0.16
	0.50 1.57		
Eába		Kőrös	
Szt-Góthárd	0.10 0.24	Cemca	0.82 1.70
Sárvár	1.59 1.75	N.-Várad	0.80 0.50
Győr	1.78 1.74	Bolányos	0.65 0.50
Várasd	0.16 0.02	Tonka	0.26 0.28
Zákány	0.68 0.62	Gurahonó	0.50 0.87
Bárcs	0.84 1.18	Borosjenő	0.32 0.20
Békés	0.68 1.60	Béka	0.51 1.40
M.-Szele	0.10 0.14	Gyoma	0.60 1.74
Szára	0.70 0.66	Gy.-Fehérvár	0.82 0.46
Mitrovicza	0.81 0.81	Bányicska	0.0-0.0-
Décs	0.81 0.0-	Soborsin	0.40 1.10
Szatmár	0.88 2.70	Makó	0.01 0.44
Kraszna	0.58 0.0-	K.-Kostély	1.26 1.50
Latorca	1.0 0.70	Kiszé	0.98 1.08
Labore	0.28 0.52	Temesvár	0.20 0.0-
Ung	0.0-0.0-	Becskerek	0.92 0.22

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet (ábrái) jelentése.
 1908. július 23-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt az ország északi felén volt eső, amelynek mennyisége helyenként a Tátrában meg Erdélyben — főleg ennek nyugati részein — meghaladta a 10, s itt-ott 20 mm.-t is, (Tátrafüred 30, Bánffyhyrad 40 mm.) Az élénk szél többnyire még tartott. A hőmérséklet lényegtelenül változott és többé-kevésbé a normális alatt van; maximuma: Zágrábban és Eszéken 28 C°, minimuma: Tátrafüreden 10 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható lényegtelen hőváltozással és elvéve — inkább csak keleten — esővel.

Allomás	Legmagasabb hőmérséklet	Legalacsonyabb hőmérséklet	Átlag	szélirány és erő	felhőzet	csapadék	Hőmérséklet
A.-Szilvágy	50.0	17.0	NW	1	4	8	19
Ungvár	56.0	18.6	NW	2	3	1	26
Bösmárk	59.1	12.5	N	1	4	1	18
Losonc	57.7	19.8	NW	3	3	1	24
Órvalla	59.4	14.5	NW	3	0	1	22
Budapest	58.0	16.8	NW	4	3	1	22
Terény	51.5	16.4	NW	1	4	1	5
Keszthely	61.6	20.0	NW	1	1	1	24
Pács	51.7	17.4	NW	4	0	1	24
Zágráb	61.6	19.8	NW	5	0	1	24
Hímte	60.1	20.4	NW	5	1	1	24
Szeged	57.7	19.2	SE	4	0	1	24
Tomosvár	57.8	18.5	-W	2	2	1	24
Nagyvárad	56.3	17.8	NW	9	4	21	30
Kolozsvár	57.1	17.3	NNW	9	4	3	21
Vegyeszben	55.8	17.3	NW	2	4	6	21
Kalmár	51.0	16.8	NE	2	4	1	24
Ker	51.0	16.8	W	8	0	9	16
Aranyvára	51.0	11.8	NW	6	2	1	18
Selmeczbánya	51.0	14.4	NW	4	0	1	22
Komárom	51.0	16.2	NW	5	4	0	23
Magyar-Óvár	51.0	16.3	NW	4	4	1	23
Sopron	51.0	18.2	NW	2	0	1	27
Bécs	51.0	18.2	NW	1	4	2	25
Sirkonca	51.0	18.0	W	5	1	1	23
Debrecen	51.0	17.8	NW	3	0	1	24
Becskerek	51.0	18.0	-W	3	1	1	25
Óroszáza	51.0	18.0	NW	3	1	1	25
Arad	51.0	18.0	NW	3	1	1	25
Zombolya	51.0	20.0	SW	8	4	7	30
Verece	51.0	20.0	SW	8	4	7	30
Órsova	51.0	20.0	SW	8	4	7	30

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás
 Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
 Telefon 102-39.

- Gyógytényezők:** Elektromágneses gyógyítás, Röntgen sugarakkal való kezelés, Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvallsatio), Kék fényvel való kezelés, Villamos hőfürdők (Elektrotherm), Villamos fényfürdők, Villamos masszázs (Vibratio), Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés, Villamos vízfürdők, Szénsavas fürdők.
- Főbb javallatok:** Általános idegesség (neurasthenia, hysteria), Időgyengeségi állapotok, Almatlanság, Hűdések (Paralysis), Idegfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, Ischias), Gerincvelősróvadás (Tabes), Szívbetegségek, Vérérdénylimeszesedés, Kősvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, izületi és csontbetegségek), Székrekedés, Anyagszerebajok (Elhízás, cukorbetegség, vérérdényesség), Bőrbajok, Bőrviszketeg, Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság), Aranyeres csomók.

Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
 Beszélés egész napon át — Kiváratra prospektum.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
 Gabonátőzsde.
 Budapest, július 23.

A gabonátőzsde irányzata ma is inkább a szilárdulás felé hajlik, a hangulat azonban meglehetősen nyugodt. Ugy látszik, hogy a spekuláció egyelőre tartózkodó állásponton helyezkedett és mielőtt nagyobb tevékenységre elhatározná magát, előbb be akarja várni a további fejleményeket. Attól fél ugyanis, hogy ha a malmok búzaszükségletei jó időre fedezve lesznek, ami, ha még ezentul is oly séreányen vásárolnak, mint eddig, rövid időn belül befog következni, akkor könnyen nagyobbarányu árhanyatlás állhat be és ezért inkább csökkentti, semmint szaporítaná a hausse érdekeltségeit. Erre annál könnyebben tudja magát rászánni, mivel nyereséggel realizálhatja a korábbi érdekeltségeit.

Az üzlet új gabonára és különösen új buzára már olyan élénk, mint más esztendőben augusztus második felében lenni szokott, a szállítások teljes erővel folyamatban vannak, mivel egy a kereskedők, valamint a termelők, amennyire csak lehetséges, kihasználni iparkodnak a jelenlegi kedvező konjunktúrát. A lisztüzlet ugyanis nagyon kielégítő, a malmok tehát mindenütt, nemcsak a mi országunkban, hanem az egész vámbelföldön minél nagyobb mennyiségű búzát gyűjtenek maguknak biztosítani, séreányen vásárolnak és aránylag jó árakat fizetnek. Minél előbb kerül az áru szállításra, annál jobb árakat lehet érte elérni, ezzel lehet azt is magyarázni, hogy a termelők és különösen a nagyobb gazdaságok a legnagyobb sietséggel iparkodnak, amennyit csak lehet, elkészíteni.

A mai üzlet szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely meglehetősen szűk keretben mozgott, emellett pedig vonatott és nehézkos volt, csendes maradt a hangulat, mi mellett az árfolyamok nagyon mérsékeltlen ingadoztak, zárlat felé azonban nagyobbarányu realizálásokra erősen lanyhult az irányzat, mi mellett meglehetősen csökkentek az árfolyamok.

A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen az októberi buza tizenkét fillérrel, az októberi rozs huszonnégy fillérrel, az októberi zab huszonkét fillérrel, az augusztusi tengeri hat fillérrel, az új tengeri szintén hat fillérrel olcsóbbodott.

A készáruüzletben is kifejezetten szilárd volt az irányzat. Bőséges kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak és különösen az üzleti idő elején drágábbra tartott ajánlatokat is szívesen fogadtak. Mivel az árubirtokosok sem voltak túlkövetelők, igen élénk forgalom fejlődött ki, melynek folyamán

mintegy 50.000 mm. buza kelt el, a tegnapiaknál 20 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 24.90 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 22 korona, 73 kilós tiszavidéki búzáért.

Egyébb gabonaművek közül rozs, árpa és káposztarepce 20—20 fillérrel drágább, zab és tengeri változatlan.

Forgalomba került: 1600 mm. rozs, 19.20—19.55 koronás áron, 100 mm. káposztarepce 32.40 koronás áron, 700 mm. z 16.60—16.75 koronás áron és 800 mm. árpa 15.60—16 koronás áron.

A statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó 24 órán belül 14.714 mm. buza érkezett Budapestre; 16.913 mm. liszt és 2225 mm. korpa szállított el innen.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 81 kg. 24.90 korona, 350 mm. 81 kg. 24.90 korona, 300 mm. 81 kg. 24.70 korona, 2000 mm. 80.5 kg. 24.70 korona, 100 mm. 80 kg. 24.90 korona, 130 mm. 80 kg. 24.80 korona, 200 mm. 80 kg. 24.70 korona, 300 mm. 80 kg. 24.80 korona, 150 mm. 80 kg. 24.80 korona, 3600 mm. 80 kg. 24.80 korona, 5000 mm. 80.5 kg. 24.80 korona, 450 mm. 79.5 kg. 24.60 korona, 100 mm. 79.3 kg. 24.70 korona, 2000 mm. 79.5 kg. 24.80 korona, 2000 mm. 79.5 kg. 24.80 korona, 1000 mm. 79 kg. 24.70 korona, 1000 mm. 79 kg. 24.70 korona, 100 mm. 79 kg. 23 korona (üszkös), 180 mm. 79 kg. 24.70 korona, 100 mm. 81 kg. 24.70 korona, 500 mm. 78.5 kg. 24.50 korona, 100 mm. 78.5 kg. 24.50 korona, 300 mm. 78 kg. 24.30 korona, 200 mm. 77.7 kg. 24.65 korona, 100 mm. 77 kg. 24.30 korona, 200 mm. 77 kg. 22 korona (üszkös), 150 mm. 77 kg. 24 korona (ó), 130 mm. 76.5 kg. 24.50 korona (ó), 100 mm. 75 kg. 22.80 korona, 200 mm. 73.5 kg. 23.30 korona (ó), 500 mm. 73 kg. 22 korona.

Pestvidéki: 500 mm. 82 kg. 24.50 korona, 100 mm. 80 kg. 24.60 korona, 350 mm. 80 kg. 24.30 korona, 250 mm. 80 kg. 24.75 korona, 500 mm. 79 kg. 24.30 korona, 650 mm. 78 kg. 24.40 korona.

Bánsági: 2000 mm. 81 kg. 24.80 korona, 1000 mm. 81 kg. 24.70 korona, 600 mm. 80 kg. 24.70 korona, 600 mm. 80 kg. 24.70 korona, 100 mm. 80 kg. 24.60 korona, 500 mm. 80 kg. 24.60 korona, 100 mm. 80 kg. 24.60 korona, 200 mm. 79.5 kg. 24.60 korona, 200 mm. 79 kg. 24.60 korona, 2000 mm. 79 kg. 24.50 korona, 2000 mm. 79 kg. 24.50 korona, 200 mm. 79 kg. 24.50 korona, 200 mm. 79 kg. 24.35 korona, 100 mm. 78 kg. 24.50 korona, 100 mm. 78 kg. 24.50 korona, 100 mm. 77 kg. 24 korona.

Bácskai: 400 mm. 80 kg. 24.80 korona, 300 mm. 79 kg. 24.70 korona.

Baranyai: 1000 mm. 81 kg. 24.50 korona.

Rozs: 1000 mm. 19.55 korona, 300 mm. 19.50 korona, 200 mm. 19.40 korona, 100 mm. 19.20 korona, mind kpf. par.

Repce: 1000 mm. 32.40 korona, kpf. par.

Zab: 250 mm. 16.75 korona, kpf., 250 mm. 16.70 korona, kpf., 200 mm. 16.60 korona.

Árpa: 100 mm. 16 korona, 500 mm. 15.60 korona, 200 mm. 15.60 korona, kpf., par.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki új	75	23.90—24.30	79	23.90—24.30
"	76	24.30—24.50	80	24.30—24.50
"	77	—	81	—
"	78	23.70—24.20	82	—
Fejérmegyei új	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Pestvidéki új	74	23.70—24.10	78	23.70—24.10
"	75	23.90—24.20	79	23.90—24.20
"	76	24.00—24.40	80	24.00—24.40
"	77	—	81	—
Bánsági új	74	23.70—24.10	78	23.70—24.10
"	75	23.80—24.20	79	23.80—24.20
"	76	24.00—24.50	80	24.00—24.50
"	77	—	81	—
Bácskai új	74	23.70—24.10	78	23.70—24.10
"	75	23.90—24.20	79	23.90—24.20
"	76	24.00—24.40	80	24.00—24.40
"	77	—	81	—
Rozs I.-rendű új	—	19.30—19.90	—	19.30—19.90
" középminőségű új	—	19.70—19.70	—	19.70—19.70
Árpa takarmány I.-rendű	—	15.50—15.80	—	15.50—15.80
" II.-rendű	—	15.10—15.50	—	15.10—15.50
Köles	—	—	—	—
Zab I.-rendű	—	16.70—16.90	—	16.70—16.90
" II.-rendű	—	16.10—16.50	—	16.10—16.50
Tengeri belföldi új	—	15.40—15.60	—	15.40—15.60
Repce:	—	—	—	—

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. októberre 11.42, 11.43, 11.40, 11.41, 11.35.
 Rozs 1908. októberre 9.67, 9.69, 9.64, 9.56.
 Zab 1908. októberre 8.37, 8.35.
 Tengeri júliusra 7.54, 7.56.
 Tengeri 1909 májusra 7.30, 7.31, 7.29, 7.32, 7.28.

1 óra 30 percckor zárulnak:

októberi buza	11.32—11.33
októberi rozs	9.51—9.52
októberi zab	8.27—8.28
juliusi tengeri	7.52—7.53
1909 májusi tengeri	7.26—7.27

Budapesti gabonaforgalom.

1908. július 21-től július 22-ig.

Erkezett:		Elszállított:	
Buza	14714	—	—
Rozs	1057	—	—
Arpa	993	—	—
Zab	312	—	—
Tengeri	627	1110	—
Liszt	—	16913	—
Korpa	—	2225	—

Értéktőzsde.

A külföldi tőzsdéről ma reggelre érkezett tudósítások nem voltak kielégítőek, ennek folytán kedvtelenül és a tegnapi zárlatnál csekélységgel alacsonyabb jegyzésekkel nyílt meg az előtőzsde, a forgalom folyamán is barátságos volt a hangulat, mi mellett alig változtak az árfolyamok. A forgalom úgy, mint már napok óta, oly csekély, hogy üzletkötések csak időközönként és ekkor is csak szórványosan fordulnak elő, nem lehet tehát csodálkozni, ha az árfolyamok folyvást majdnem egyazon a színvonalon tartják magukat. A spekuláció a legnagyobb mértékben tartózkodó és semmi hajlandóságot sem mutat valamelyes tevékenység kifejtésére.

A déli tőzsdén még csekélyebb volt az üzlet, mint az előtőzsdén; Berlin változatlan jegyzéseket küldött, ami persze nem szolgálhatott ösztönzésül a spekulációnak.

Kötött az előtőzsdén: Osztrák hitel 618.25—618.50 koronán, Magyar hitel 736 koronán, Jelzálogbank 430.25 koronán, Rima 548.75—549.25 koronán, Városi villamos vasut 261 koronán, Közuti 534.75 koronán, Déli vasut 115.50 koronán, Magyar koronajáradék 92.85 koronán. Egyéb értékekben nem volt forgalom.

Előtőzsde

Előtőzsde nyugodt.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 618.25—618.50. Magyar hitelrészvény 736.—.—. Osztrák-magyar államvasut 693.75—694.75. Rimamurányi vasut 548.75—549.25. Jelzálogbank 430.25. Városi villamos vasut 260.75—261.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde üzletlen.

Kötött: Magyar hitelrészvény 735.25—736.—.—. Osztrák-magyar államvasut 692.50.—.—. Jelzálogbank 429.25—430.—.—. Közuti vaspálya 534.25—534.75. Városi villamos vasut 260.75—261.—.—. Magyar koronajáradék 92.85.

A helyi értékek piaca üzletlen, változatlan. Kötött Fővárosi takarékpénztár 2145.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 7—10.— K, 1908. augusztus hó végére 28—30 K.

Utőtőzsde

Az utőtőzsde üzletlen volt. Kötések csak elvétve fordultak elő. Kötött: Jelzálogbank 430.—.—. Allamvasut 693.50—694.—.—. Végül maradt: Allamvasut 694.—.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, július 23. (Az Egyetértés eredeti távirata.) A mai piacon nagy volt az üzletlenség és a buza árát az eladók csak 5 fillérrel emelték, míg rozs a tegnapi áron maradt, anélkül, hogy vásárlási kedv jelentkezett volna. Takarmányárak irányzata a kedvező időjárás következtében nyugodt lett s úgy tengeri, mint zab is öt fillért veszített, sőt osztrák vidékről való zab 10 fillérrel lett volna olcsóbban szerzhető. A külföldi tőzsdék általában bágyadt irányzatot jelentettek. Arpa éppenséggel nem volt piacon, kínálat nem jelentkezett és az üzleti viszonyok még nem alakultak ki.

Jegyzetett buza: tiszavidéki —.—.—.— korona, új 12.50—12.85 korona, bánáti 12.25—12.55 korona, tótfelvidéki és csepeli régi 12.55—13.05

korona, új 12.05—12.45 korona, új déli vasuti 12.05—12.35, marchfeldi 12.15—12.45 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.20—10.40 korona, csepeli 10.20—10.35 kor., pestmegyei 10.20—10.40 déli vasut 10.10—10.30 korona, különféle magyar 10.10—10.30 kor., osztrák 10.20—10.45 korona.

Arpa: morvaországi 7.30—7.60 kor., marchfeldi —.—.— kor., bécsvidéki —.—.— kor., tótfelvidéki —.—.— kor., csepeli —.—.— kor., győri —.—.— kor., déli vasuti —.—.— kor., tiszavidéki —.—.— korona.

Magyar tengeri: régi 8.—.—8.20, új —.—.— korona, cinquantin 8.60—8.90, új —.—.— korona.

Magyar zab: selejtes —.—.— kor., közepes 8.65—8.90 korona, elsőrendű 8.85—9.15 kor., válogatott 9.05—9.35 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.35—8.60 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, július 23. A nem éppen biztató külföldi jelentések a mai előtőzsdén kedvetlenül tették a hangulatot és a spekuláció tartózkodó álláspontja helyezkedett. Csak alpesi bányarészvényekben volt valamivel élénkebb forgalom és kezdetben ezek a részvények javultak is, de később ismét gyengülésként indultak. Prágai vasműrészvények átmenetileg valamivel magasabban állottak. Dunagőzhajózási részvények és 3 százalékos Déli vasuti elsőbbségi kötvények emelkedtek. A déli tőzsde nyugodtan, kevésbé változó árfolyamokkal indult. Később alpesi bányarészvények, valamint prágai vasműrészvények gyengültek. A többi értékek nyugodtak voltak.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 618.50. Magyar hitel. 736.—.—. Länderbank —.—.—. Allamvasut 693.—.—.—. Elbavölgyi vasut 453.—.—. Déli vasut 116.—.—.—. Alpesi bányatársulat —.—.—. Rimamurányi 550.—.—. Májusi járadék 96.55, Magyar koronajár. 92.85 Orosz érték —.—.—. Török sorsjegy 184.25, Német márka 117.50.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 618.—.—, Magyar hitel 736.—.—. Länderbank 436.—.—, Unio-bank 538.—.—, Allamvasut 693.25, Anglo-bank —.—.—, Bankverein —.—.—, Déli vasut 116.—.—, Gőzhajó —.—.—, Alpesi bányarészvény 667.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajáradék 92.85, Török sorsjegy 184.25, Német márka 117.50, Elbavölgyi vasut —.—.—, Rimamurányi 550.—.—, Orosz járadék —.—.—, Keleti vasutak —.—.—, Skoda —.—.—, Magyar jelz. —.—.—, Kárpáti petroleum —.—.—.

Bécs, július 23. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.45, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.95, 1860-as sorsjegy 152.25, Osztrák hitelsorsjegy 472.—.—, Angol osztrák bankrészvény 294.—.—, Bécsi Bankverein 517.50 Osztrák-magyar bank 1737.—.— Déli vasut 116.30 Dunagőzhajózási társ. 1008.—.— Dohány rész. 416.—.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.46 Osztr. Lloyd 401.—.— 4-2 sz. ezüst. jár 96.30—99.—.— Osztr. koronajáradék 96.60, 1864-es sorsjegy 261.—.—, Osztrák hitelintézeti részvény 618.75, Union-Bank 539.—.—, Osztrák Länderbank 435.50, Osztrák-magyar államvasut 694.50, Elbavölgyi vasut 452.—.—, Alpesi részvény 666.75, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.52, Lipótkohó —.—.—, Töröksorsjegy 183.50. Nyugodt.

Bécs, július 23. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.55. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 736.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466.—.— Rimamurányi 549.25, Magyar cukoripar 1777.—.—, Adria hajózási részvénytársaság 401.—.—, Magyar koronajáradék 92.80, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 92.95, Magyar nyer.-k. sorsjegy 182.—.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény —.—.—, Magyar jelzálogbank 429.—.—, Magyar keresk. bank 33.20.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, július 23. (Tőzsdejelentés.) A kohóértékekben a mai forgalom megnyitáskor beállt szilárd irányzat, amely fedezések miatt magasabb jegyzésekben nyilvánult, az egész forgalomnak javára vált, úgy, hogy szilárd alapirányzat volt konstatalható. A járadékpiacra ezzel szemben londoni konzolár-folyamésekről szóló jelentések folytán általános

gyengülés volt tapasztalható. Vasutészvények közül az érdeklődés középpontjában amerikaiak állottak amelyek Newyorkra szilárd magatartást tanúsítottak Osztrák értékek, valamint bankok kevés érdeklődéssel találtak. Hajózási részvények közül Packetfahrt fődözekekre 3%-al magasabban jegyezték. A tőzsdeidő további folyamán liányzó ösztönzés miatt az üzleti tevékenység ismét mecsappant, de az árfolyamok kedvezőbb londoni konzoljegyzésekre többnyire jól tarthatták magukat. Oroszok és japánok ismét pótolták a kezdetben szenvedett csökkenést. A zárlat nyugodt volt. A készpénzpiac ipari értékeinek forgalma nem volt egységes. Az utőtőzsdén nem történt említésre méltó változás, magánleszámitolási kamatláb 2 3/4%, napi pénz 2 1/2%, ultimópénz 3 3/4%.

Zárlatok jegyezték: 4-2 százalékos papírjáradék —.—.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —.—.—, osztrák hitelrészvény 193.90, Déli vasut 22.50, orosz bankjegyek 214.45, 4 százalékos új orosz kölcsön —.—.—, Disconto Commandit 170.50, Dinamitruszt —.—.—, Harpeni 197.10, Unifikált török járadék 94.10, 4-2 százalékos ezüst-járadék —.—.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.—.—, Magyar koronajáradék —.—.—, Osztrák-magyar államvasut 148.—.—, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék —.—.—, Alt. villamosági Edison 211.80, Gelsenkircheni 218.80, Laurakohó 204.10, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) július 22. 4-2 százalékos papírjáradék —.—.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —.—.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.05, Osztrák hitelintézeti részvény 193.80, Osztrák-magyar államvasut 148.10, Északnyugati vasut —.—.—, Busflehradi vasut —.—.—, Londoni váltóár 20.37, Bécsi Bankverein 139.80, Villamos részvény 143.25, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.80, 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.70, Osztrák koronajáradék 96.45, Magyar koronajáradék 92.75, Osztrák-magyar bank 124.80, Déli vasut részvény 22.40, Elbavölgyi vasut —.—.—, Bécsi váltóár 850.83, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészvény 136.—.—, Alpesi bányarészvény —.—.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) július 23. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.50, 1860. sorsjegy 152.50, Déli vasut 22.40, 4 százalékos aranyjáradék 98.30, Osztrák hitelrészvény 194.—.—, Osztrák-magyar államvasut 148.—.—, Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.—.—, Nyugodt.

London, július 23. Angol consoli 86 1/2/s.

Páris, július 23. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.65, Osztr. aranyjáradék 98.50, Magyar aranyjáradék 93.90, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.—.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.47, Déli vasut elsőbbségi kötv. 285.—.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —.—.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.95, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.10, 5 sz. Orosz kincstári utalvány 1904. 610.—.—, 4 sz. Szerb járadék 1907.—.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.80, 4 százalékos unifikált török jár. 95.35, Török sorsjegy 174.—.—, Török dohányrészvénye 440.—.—, Osztrák föld-hitelintézet 1115, Osztr. Länderbank 466.—.—, Magyar Jelzálogbank 454.—.—, Banque de Paris 1448, Banque Ottomane 694.—.—, Osztr. magyar államvasut —.—.—, Déli vasut 121.—.—, Meridional vasut 648, Keleti vasutak —.—.—, Waggon Lits —.—.—, Hartmann gépgyár 535.—.—, Rio Tinto 16.54, Sucrerie d'Egypte 28.—.—, Tula 234.—.—, Thomson Houston —.—.—, Urikányi köszén —.—.—, Chartered —.—.—, De Beers 269.—.—, East Rand 101.50, Jagersfontein 89.25, Transvaal Consols —.—.—, Transvaal Land Company 49.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.—.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.21, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10, Olasz aranyváltó (rövid) 1/10, Váltó Svájcra (rövid) 1/10, Csek Londonra 251.20, Magánkamatláb 1 1/2. Bányadt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vágómarhavásár.

Budapest, július 23. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2162 darab Vágómarha és pedig 1136 darab magyar és tarka ökör, 589 darab magyar és tarka tehén, 63 darab bosnyák ökör, 32 darab bosnyák tehén, 172 darab magyar és tarka bika, 3 darab bosnyák bika, 102 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsanként élősúlyban levonás nélkül:

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használatra valódi áldás gyomorhajózatnak és székeszerelésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az orientált gyomrot 2-3 óra alatt feljebb rendbe hozza
Nis évek 40 óta
nagy úveg 60 fillér

Magyar tőzsde...
74.— koronán, középminőségű legjobban 88.50 K, 50.—62. jobb minőségű...

Magyar tőzsde...
ronáig, kiegészítéssel 44.—56. ronáig, 1 silányabb minőségű legjobban 76.—77. koronáig, Biváronáig, kivétel nélkül 3 legjobban 30. minőségű ségi 30. 49.—64. élősúlyban...

A felhajtott...
hétinél, ehhez marhá Legelő- és árakat fizet...

Buda...
sára felhajtott) F fillért, kivétel borjúkért 40—54 fillér. Az irányzat kgr.-kint...

Bécs...
jelentése, borjút, 10 sertést, 18 juhot, 28 Elad: 60—84 122—132 hussértés fillér; lev fillér; II. fillér; els 84—104 rendű...

Budapest...
Hízott se héz (pár fillér) K terjedő páronkín 129 fillér grammig (páronkín nehéz (p fillérig, sulyban)...

Sert...
volt kész felhajtott szállított maradt irányzata...

Buda...
radt 44 malacz. — mala fés, 43 sen 131 malacz. süldő, — 73 drb Mai ára felül levonással 350 kg 120 — fillér Hatal fillér, é...

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.—74.—koronáig, kivételesen —78.—koronáig, középminőségű 60.—66.—koronáig, silány minőségű 50.—58.—K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 76—87 koronáig, kivételesen 88.50 K. középminőségű 64—74 koronáig, silány 50.—62.—koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 68.—74.—kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány — koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 58.—64.—koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 44.—56.—koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 48.—72.—koronáig, kivételesen 80.—koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Kicsontozni való marha 34.—44.—koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű 50.—60.—koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 30.—48.—koronáig. Növendékmarha 49.—64.—koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás 300 drbbal volt kisebb a múlt hetinél, ennél fogva az irányzat javult s az árak hizómarhánknál 1-2 K-val mm.-ként emelkedtek. Legele- és kicsontozni való marhákért multheti árakat fizettek.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, július 23. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 866 darab élő borjú (közte 54 rugott) Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 68-74 fillért, kivételesen 76—fill., középminőségű élő borjúkért 56-66 fillért, silány és rugott borjúkért 40-54 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt, az árak 3-4 fillérrel kgr.-kint csökkentek.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, július 23-án. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A mai vásárra fölhozta: 4778 darab borjut, 1001 darab fiatal sertést, 2228 levágott sertést, 181 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 285 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 60-84 fillér; elsőrendű 86-120 fillér; legeleje 122-132 fillér; élő borjú 56-80 fillér; hizott hussertés 88-115 fillér; hizott sertés 102-116 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 123-140 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 136-140 fillér; elsőrendű süldő 120-140 fillér; levágott juh 84-104 fillér; bárány 120-36 korona bárány elsőrendű — korona páronként.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, július 23-án. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 127-129 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 129-131 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 133-137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi július 21. napján volt készlet 38819 drb., 1908. július hó 22-én felhajtott 106 darab, 1908. július 22-én elszállított 233 darab, 1908 július 23. napjára maradt készletben 38692 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: élénkebb.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 23. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 44 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás 174 drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1094 darab sertés, 43 darab süldő, — darab malacz, összesen 1312 darab sertés, 43 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 1239 darab sertés, 43 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 73 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül élősúlyban 104-107 fillér, élősúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 100-104 fillér, élősúlylevonással 120 — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 110 — fillérig, élősúlylevonással 128-134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, élősúlylevonással 128-138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, élősúlylevonással 128-138 fillérig, élősúlylevonással 128-138 fillérig, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, élősúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő 96-116 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

nyúl 220 kg.-ig — fillér, élősúlylevonással 128-138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, élősúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő 96-116 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 23. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Torday Grail Erzsébetet, a budapesti Erzsébet nőiskola polgári iskolai tanítóképző-intézetének tanítónőjét a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, Zombori Andor munkácsit, dr. Zacher György dési és dr. Györffy István makói állami főgimnáziumi h. tanárokat jelenlegi állomáshelyükön, Mészáros Ignác temesvári állami főgimnáziumi h. tanárt a löcsei állami főreáliskolához, Kovács Sándor nagyikindai állami főgimnáziumi és Brauner Ferenc dévai állami főiskolai h. tanárokat jelenlegi állomáshelyükön, Gábor Aron pécsi állami főreáliskolai h. tanárt a verseczi állami főreáliskolához, Majoros Béla szamosújvári állami főgimnáziumi h. tanárt a jelenlegi állomása helyén, Laurentzi Vilmos kassai állami főreáliskolai h. tanárt a szentgothárdi állami főgimnáziumhoz, Bielek Dezső pancsovai állami főgimnáziumi h. tanárt jelenlegi állomáshelyén, Hartmann János nagyváradi állami főreáliskolai h. tanárt a székeludvarhelyi állami főreáliskolához, Ipoly Henrik szentgothárdi és Bokor László erzsébetvárosi állami főgimnáziumi h. tanárokat jelenlegi állomások helyén, Frideczky József nagyszombati állami főgimnáziumi h. tanárt a miskolci kir. kath. főgimnáziumhoz, dr. Pólay Vilmos zombori és Schor Ernő beregszászi állami főgimnáziumi h. tanárokat jelenlegi állomáshelyükön, dr. Puhala Sándor lugosi állami főgimnáziumi h. tanárt a nagyszombati állami főgimnáziumhoz, Szeles Henrik dévai állami főreáliskolai és Tarczy Károly munkácsit állami főgimnáziumi h. tanárokat jelenlegi állomások helyén, Babics Mihály szegedi állami főreáliskolai h. tanárt a fogarasi állami főgimnáziumhoz, Höchinger Miklós lugosi állami főgimnáziumi h. tanárt a sümegi reáliskolához, Kelecsényi Rezső jászberényi állami főgimnáziumi h. tanárt jelenlegi állomáshelyén, Kovács Antal budapesti VII. kerületi állami főgimnáziumi h. tanárt a zombori állami főgimnáziumhoz, Karenovics József budapesti VII. kerületi külső állami főgimnáziumi h. tanárt az egri állami főreáliskolához, dr. Kovács Géza budapesti VII. kerületi külső állami főgimnáziumi h. tanárt a fumei állami főgimnáziumhoz, Kuján Gábor budapesti II. kerületi főreáliskolai h. tanárt a temesvári állami főgimnáziumhoz, Futó Mihály budapesti VII. kerületi állami főreáliskolai h. tanárt a nagyikindai állami főgimnáziumhoz rendes tanárokká, Bálnert József zenetanárt a budapesti állami polgári iskolai tanító- és tanítóképző-intézetekhez a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá, Hídegh Bélát a znióváraljai állami tanítóképző-intézetbe a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába segéd-tanárrá, Pócsa József bajai állami tanítóképző-intézeti gyakorló iskolai tanítót, Grosschmidt Margitot, a budapesti Erzsébet nőiskola felsőbb leányiskolájának segéd-tanítónőjét, Szerdahelyi Juliót, a budapesti Erzsébet nőiskola felsőbb leányiskolájának segéd-tanítónőjét, Pozsonyiné Tassy Emmát, a budapesti Erzsébet nőiskola felsőbb leányiskolájának segéd-tanítónőjét a X. fizetési osztály 3. fokozatába rendes tanítónővé, Malomhegyi Margit zenetanítónőt a budapesti Erzsébet nőiskola felsőbb leányiskolájához a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába segéd-tanítónővé, Marianovics Csedomily okleveles tanítót a szokolováci községi clemi iskolához rendes tanítónővé, a belügyminiszter a székesfehérvári m. kir. államrendőrség mellé rendelt számvevőséghez Blum János számellenőrt számvizsgálóvá, Krausz Sándor ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokot számtiszté végleges minőségben, Udvardy Gyula rendőrségi díj-nokot díjtalan számgyakornokká nevezte ki ideiglenes minőségben, Katzenszky János, Ringer Alajos, Kocsis Sándor ideiglenes minőségű számellenőröket, valamint Sztanovics József ideiglenes minőségű számtisztet ezen állásukban véglegesítette, továbbá Virágh Aladár, Stuhlmann Ede, Telbisz Imre, Petróczy József és Simon Sándor m. kir. belügyminisztériumi számvevőségi díj-nokot díjtalan számgyakor-nokká; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Walek Károly tanársegédet a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskolához adjunktussá, Dosen Károly vukovári kataszteri irat-tárt kezelő irodatisztet, továbbá Soltan Antal és John Ferenc okleveles gazdász, a zágrábi kir. kataszteri helyszínelési felügyelőségénél alkalmazott napidíjasokat ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmaz-zókká és kataszteri helyszínelési becslobiztosokká, Bubani Remig okleveles gazdász, valpovói lakost ideiglenes minőségű kataszteri helyszínelési becslobiztosi gyakornokká; a nagyváradi itélőtábla elnöke a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe Szuhe- vich Sándor belényesi járásbírósi ideiglenes minö- ségű díjtalan joggyakornokot az aradi törvényszék- hez ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká; a gyulai pénzügyigazgatóság a szarvasi adóhivatalhoz Krebs Vilmos szarvasi lakost díjtalan adóhivatali gyakornokká ideiglenes minőségben; a marosvásár- helyi főügyész Timár László póttartalékos honvéd, esikszeredai lakost a esikszeredai törvényszéki fog- házhoz fogházórré nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi minisz- ter Kirchmayer Győző znióváraljai állami tanítókép-

zítőintézet tanárt ugyanebben a minőségben áthe- lyezte a pápai állami tanítóképző-intézetbe.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi mi- niszter Dvorzacsek János nagytapolcsányi állami pol- gári iskolai igazgatót igazgatói minőségében meger- erősítette.

Pályázatok. A székelykeresztúri járásbírósnál járásbírói és a gyulafehérvári törvényszéknél telek- könyvi átalakító díjnoki állásra 2 hét; — a karán- sebesi törvényszéknél és a sátorlajuhelyi járásbí- rósnál irnoki állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: MAJOR MATYÁS

BUTOR

Kiállítás.

A n. é. közönség érdekében áll, hogy a

Koronaherczeg-utca 2. sz. alatt

Magyar Butoripar Társaság

örösi választéku raktárát megtekintse, hol a legdivatos sab egyszerű minőségű a legfinomabb izlésű butoroka u. m. párisander, mahagoni, cseresznye madárjavor stb. divatos fából barmulatos olcsó árban jótállás mellett árusítunk miről a n. é. vevő- közönség meggyőződést szerezhet.

Varga Mihály és Társai Magyar Butoripar Társaság.

IV., Koronaherczeg-utca 2. sz. Kizyó-tér sarok

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvednek, mint húgycső és hólyagbejok, húgycsőszűkületek, vizeletű zavaro- rok, éjjeli megömlések, sebék és bujakoros bántalmak (syph- ilis, az onfortozás utóhatásait) fellépő idegbejok, korai férfie- rő elgyengülés, bármily börtölés stb. nemi felelőlyés, mőh bajok, alapos, gyors és győztes gyógyításra szigo- ruan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. es. és kir. osztály főorvos országos hírl és a legrégibb, 82

éve fennálló rendelő intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-9-ig este. Időit húgycső óshó- lyag bajok vizsgálata villamos húgycsőútkör segítségével. Vidékiek levelekre kimerülő választ és szakzszerű tanácsot nyer- nek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett

kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS Y

v. es. és kir. orvostudor és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbaj, sebeket, bujakört (syphilit), lórbajokat, elgyengült férfie- rőt, idősebbeknél is, onfortozást és annak utóhatait, ideg- és hár- gerincbaj, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-9-ig.

Budapest, VIII., József-körut 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyszer.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyítására öröki tapasztalatai

szolyán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudor specialista.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, hólyag vagy időit hurult, vizeletű nehézségeket, hólyag- bajt, fekélyeket, syphilit, ideg- és hágerincbajot és bármily női betegségeket.

Budapest, IX., Karoly-körut 10. I. emelet.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidékieket levél útján is biztos eredménnyel gyógykezel és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem, külön kijáratt.

NYILHAZAR
Pénteken, 1908. július 24-én.
Fővárosi nyári színház
Vasárnap d. u. Bip van Winkl
Ester Csökkiraly
Városigeti nyári színház
Beria panamája.
Enekes bohózat 3 telvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerzette Barna I.
Kezdeté éj 8 óraker

AMERIKAI-PARK
TELEFON 4-49 UJ OS-BUDAVARA Igazgató: Friedmann A.
Nytiva este 6 óratól reggeli 4 óráig.
A honvéd-enekar monstre vonás hangversenyét BACHÓ karmester vezeti.
Ma fényes előadás a Varietében.
(Kezdeté 10 óraker).
Havemann Rikárd
18 vadállattal és az egész órási júliusi műsor.
Nagy díszelőadás a Tabarin Moulin-Rougeban
Kezdeté 12 óraker.
4 FARABONIS 4
osodatánosok. Elly és Rolly eredeti mesés táncza! Valodi kánkán, keleti, spanyol, orosz és lengyel táncmulatványok hajnalig.
9 óraker ingyen mozgófénykép előadás.
Belépőjegy este 9 óráig 60 fillér, azután 1 korona. Kedvezményes belépőjegyek a tözdekben kaphatók.
Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak.

IFJ. SCHULLER FERENCZ
nagyvendéglője
VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám.
A számaözvegyek legkedveltebb étterme.
Késékelt árak! * Kiltűző kizsgálás

DELI étterem és kávéház
a Dunaparti korszón, Wurm-u. sarkán
Ma és mindennap delután 1/2-1/2-ig és este 1/2-1/2-ől kezdve az európai hírt
CISKOVSKY
quartette hangversenye, fényes változatos műsor.
Élőg és meleg ételek. Rendes polgári árak.

BUTOR KÉSZPÉNZÉRT VAGY RÉSZLETFIZETÉSRE
EHRENTREU TESTVÉREKNÉL
EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy-ut sarkán)
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN. TELEFON 82-59.

MAGYARHON ELSŐ CEGNARYOBÉ ÉS ÉLESIHÉ KIRNEVÜ ÓRAZSÉTE
Alapították 1847.
János Brausweller
Szegeden C. és fia. kizsálógassa
ab. chronometre és műszere, felkeltője
a nemzeti égenzáraknak.
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszkizsálítottak.

Alapították 1882-ben. **„ADRIA”** Alapítóke 10.000.000 K.
M. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság.
Igazgatóság: Uzletvezető igazgatóság!
Budapest, Szabadság-tér 16. Fiume, Adria-palota, Riva Szapary
Fiuméből. Menetrendszerű járatok: Lissabon, Oporto, Bordeaux, Rouen, Havre, Glasgow, London, Leith, Liverpool, Newport, Newcastle, Grimsby, Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam, Hamburg. Menetrend szerű heti járatok (személyszállításra is berendezve) minden hétfőn: Fiuméből az olasz kikötők érintésével Barcolana és Valencziába (A-ronal) és minden szerdán Fiuméből az olasz kikötők és Maltával érintésével Marsailleig (B-ronal). Rendszeres havi járatok az északafrikai kikötőkbe (személyszállításal) évente 9 járat Braziliába. Köthetékenti rendszeres járatok Fiume és Newyork közt a Cunard magyar amerikai vonal gyorsgőzözeivel, (Carpathia, Pannonia Slavonia, Ultonia).
HAJÓRAJ: Adria, Andrássy, Arad, Árpád, Balaton, Báro Feljérvary, Baross, Báthory, Buda II., B. Kemény, Carola, Deák, Duna, Jókai, Kálmán király, Kassa, Kolozsvár, Lederer Sándor, Mattekovits, Mátyás király, Nagy Lajos, Rákóczi, Stefánia, Szapary, Szeged, Szent István, Szent László, Széchenyi, Széll Kálmán, Tibor, Tisza, Zichy, Zrínyi.

készpénzért, vagy részletfizetésre lego.csoóban
Butor Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körnt 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 82-59.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok
Budapest, Vác és Nagymaros között.
Az Első es. kir. szab. Dunagőzhajózási - Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. július hó 26-án azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között
Indulás Bpest-Petőfi-térről 8:00 óraker de. és 2:30 óraker du
» Batthyány-térről 8:05 » » 2:35 » »
» O-Budáról 8:20 » » 2:50 » »
Erkezés Vácra 10:00 » » 4:20 » »
» Nagymarosra 11:00 » » 5:30 » »
Ind. vissza Nagymarosról 11:30 » » 8:00 » este
» Vácra 12:15 » dél » 8:45 » »
Erkezés Bpest-Obudára 1:10 » du. » 9:40 » »
» Batthyány-térről 1:25 » » 9:55 » »
» Petőfi-térről 1:30 » » 10:00 » »

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menettíjai a következők:
Budapestről-Vácra vagy megfordítva
I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.
Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva
I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.
Vácra Nagymarosra vagy megfordítva
I. hely 80 fillér, II. hely 40 fillér.
Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon (előár), katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. áll. hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig Budapest-ről Nagymarosra és vissza
I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.
Vácra Nagymarosra és vissza
I. hely 80 fillér, II. hely 75 fillér.
Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargözös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejében hirdetés fog közöztenni.
Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123.
TELEFON 62-80.

ITT a tavasz!!
elmúlt a tél
A visszamaradt sok durva és voróses arc és kézborlgyorsan és biztosan eltünteteli azokat az elismert kitűző Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax
Allandóan használva az arc, kez és láb, a testbort puhán tidón és tisztán megtartja
A Rogátsy-féle **MAGYAR PIPERE-BORAX** eltüntetett szeplőt, nőrsonyt, atkát mittossort patánást májfoltot, a ránczos bőrt bársonysimává, a vörösvagy ná. barnított bőrt fehérré teszi.
Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen. Kitűző hatással bír szemgyulladásnál, valamint forés szájajlásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana
Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K-1-
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimerve
Egyedüli készítője **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest, Rákóczi-ut 10.
Fővételünk a ROGÁTSY-nál

BEKETOW CIRKUSZ Városliget
Telefon 107-64
Ma, este 8/8 óraker.
Nagy Fényes Előadás
Les 3 Sellons Gladiátorok, Tom Jack a lénczbiúncs kiltűző, az aranylovas Court Just us az egész nagy műsor

Butor
készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bérmentve.
Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapest, Váci-körnt 9. (Szerecsen-utca sark.)

Vadászoknak!
Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi
részletfizetésre
árfelemelés nélkül szállít
Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bányav. utca 6/C. 28d

Magankutató

és tudakozó iroda Kertész és társa Rákóczy-ut 64. Elvállal kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat, családi, magán és örökösödési ügyekben. 5589

Műasztalosnál

készen kaphatók sima fényezett halószobák, cseresznyefa, mahagoni és szürke jávorfából igen jó minőségben raktár tulszofaltsága miatt igen olcsón. Néhány sima angol ebédülő berendezés és uri butorok is vannak készen. Réti, Lónyai-utca 25.

Eladó 90. hl.

homoki fajbor, kiskunhalason. Szántay István szőlőbirtokosnál, — helyben hordó nélkül — átadva.

Oszi baraczkot

nagy duránccit, 5 kilót 4 koronáért kajszinbaraczkot válogatott legzabbakat 3 koronáért, apró ananászbaraczkot, ringlót, aranyalmát, szilvát körtét, 2 koronáért szállít Müller I. gyümölcskivitelező Kiskunhalas.

Kajszinbaraczkot

nemes példányokat befőzésre vagy lekvárnak, zöldringlót, befőzésre postakosaraként 240 csemege alma, táblakörte 240 paradicsom, káposzta, töltött zöldpaprika, vajbaj, kovászos ugorka, tejes kukorica, turkesztán és görög dinnyét vegyesen vagy egyenként 240 ismét-eladókknak külön árajánlatot küld Szabó Csongrád.

Ananász kajszin

baraczkot befőzésre és lekvárnak postakosaraként 1 frt. zöldringlót, csemegealma, szőlőkörte postakosaraként 1.00 frt. Métermázasanként zöldringlót, csemegealmát 12 frt, falkörtét 14 frt, vörösbű görgődinnyét 6 frt, turkesztán és cantalop 10 frt, paradicsom 12 frt, káposzta 100 fejtenként 6 frt, kovászos uborkának, töltött zöldpaprikának száza 1.50 frt. Paradicsom, festsávoszta, töltött paprika, kovászos ugorka, vajbaj, tejes kukorica, nemes fajdinnyék vegyesen vagy postakosaraként 2.30. Vasúli rendelésnél az előleg befizetéssel szállít. Gyümölcskivitelező Csongrádól.

Kastély

(Biharmegyeiben) gyönyörűen berendezve, két meléképpel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czim megtudható: Mosse Rudólnál Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban vesznek. Brilliansokért többet fizetnek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikket árjegyzékek ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gartner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27853

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyes tárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államsvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. om. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Kitünő likörök

és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcse ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba

Magankutató iroda

Rákóczy-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Péter. Telefon 67-47. 27750

BUTOROK

hálo-, ebédülő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, csónyegek és függönyök valódi angol bérmenturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 2633
Esztergom-utca sarok.

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 26973

Gépezeteket

cséplés idényre napszintén gazdaságos személyzetet, szakértelmet és józanágyéért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költségek és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-szó-n 25. Telefon 94-67.

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, aluladó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Stenográfia

Ingyenes gyorsirástani tanítás, teljesen díjtalan gépirás-oktatás. A Stenográfia országos gabelsberger gyors-és gépiró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsirási és gépirási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsirást az ország közönség minél nagyobb körében terjesse és ismeresse. Az egyes tanfolyamok okleveles tanárok vezetésével állanak. Díjtalan és biztos állásalkotó tanítás. Sokszorosított és másoló iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Váczi-kört 33. Össze nem tévesztendő más hasonló hangzású írógéppiskolákkal.

Magánnyomozó

törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, szemléket, lábasok üzletek feltűnés nélküli megfigyelését s elűnt egyének és növevényen levelek iróinak ki-nyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczy-ut 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja vartmányait 27733

Kolozsvári jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 8 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre ki-mertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Szepességi csemegék

BARTA-féle vörösfonya befőttel, málna-, szamóca-, csipkebogyóval, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzéket.

Szepességi csemegék

BARTA-féle vörösfonya befőttel, málna-, szamóca-, csipkebogyóval, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzéket.

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát,

pianinót,

czim balmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepén. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

FARAGÓ J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Bpest, Váci- utca 2.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27881
Mintaraktár művész ki-vitelű butorokból, francia és angol szövetekből. Költségvetés díjmentes.

(11) Olcsó kölcsönök (11)

Tiszviselőkölcsonst 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezések és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jelzálogkölcsön 4-4 1/2%-ra, 4-62-505% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övadóokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tarcshívelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétele Usatályorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk! Minden felvilágosítást díjtalan! Képviselek alkalmaztatnak! Én és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarok. Telefon: 105-34. Válaszbélyez. 28420

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám,
Izabella-utca sarokán

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása hálo-, ebédülő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár csónyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és részbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi cséplő Singer varrógép zárszékkel, 3000-3500-3600-3700-3800-3900-4000-4100-4200-4300-4400-4500-4600-4700-4800-4900-5000-5100-5200-5300-5400-5500-5600-5700-5800-5900-6000-6100-6200-6300-6400-6500-6600-6700-6800-6900-7000-7100-7200-7300-7400-7500-7600-7700-7800-7900-8000-8100-8200-8300-8400-8500-8600-8700-8800-8900-9000-9100-9200-9300-9400-9500-9600-9700-9800-9900-10000-10100-10200-10300-10400-10500-10600-10700-10800-10900-11000-11100-11200-11300-11400-11500-11600-11700-11800-11900-12000-12100-12200-12300-12400-12500-12600-12700-12800-12900-13000-13100-13200-13300-13400-13500-13600-13700-13800-13900-14000-14100-14200-14300-14400-14500-14600-14700-14800-14900-15000-15100-15200-15300-15400-15500-15600-15700-15800-15900-16000-16100-16200-16300-16400-16500-16600-16700-16800-16900-17000-17100-17200-17300-17400-17500-17600-17700-17800-17900-18000-18100-18200-18300-18400-18500-18600-18700-18800-18900-19000-19100-19200-19300-19400-19500-19600-19700-19800-19900-20000-20100-20200-20300-20400-20500-20600-20700-20800-20900-21000-21100-21200-21300-21400-21500-21600-21700-21800-21900-22000-22100-22200-22300-22400-22500-22600-22700-22800-22900-23000-23100-23200-23300-23400-23500-23600-23700-23800-23900-24000-24100-24200-24300-24400-24500-24600-24700-24800-24900-25000-25100-25200-25300-25400-25500-25600-25700-25800-25900-26000-26100-26200-26300-26400-26500-26600-26700-26800-26900-27000-27100-27200-27300-27400-27500-27600-27700-27800-27900-28000-28100-28200-28300-28400-28500-28600-28700-28800-28900-29000-29100-29200-29300-29400-29500-29600-29700-29800-29900-30000-30100-30200-30300-30400-30500-30600-30700-30800-30900-31000-31100-31200-31300-31400-31500-31600-31700-31800-31900-32000-32100-32200-32300-32400-32500-32600-32700-32800-32900-33000-33100-33200-33300-33400-33500-33600-33700-33800-33900-34000-34100-34200-34300-34400-34500-34600-34700-34800-34900-35000-35100-35200-35300-35400-35500-35600-35700-35800-35900-36000-36100-36200-36300-36400-36500-36600-36700-36800-36900-37000-37100-37200-37300-37400-37500-37600-37700-37800-37900-38000-38100-38200-38300-38400-38500-38600-38700-38800-38900-39000-39100-39200-39300-39400-39500-39600-39700-39800-39900-40000-40100-40200-40300-40400-40500-40600-40700-40800-40900-41000-41100-41200-41300-41400-41500-41600-41700-41800-41900-42000-42100-42200-42300-42400-42500-42600-42700-42800-42900-43000-43100-43200-43300-43400-43500-43600-43700-43800-43900-44000-44100-44200-44300-44400-44500-44600-44700-44800-44900-45000-45100-45200-45300-45400-45500-45600-45700-45800-45900-46000-46100-46200-46300-46400-46500-46600-46700-46800-46900-47000-47100-47200-47300-47400-47500-47600-47700-47800-47900-48000-48100-48200-48300-48400-48500-48600-48700-48800-48900-49000-49100-49200-49300-49400-49500-49600-49700-49800-49900-50000-50100-50200-50300-50400-50500-50600-50700-50800-50900-51000-51100-51200-51300-51400-51500-51600-51700-51800-51900-52000-52100-52200-52300-52400-52500-52600-52700-52800-52900-53000-53100-53200-53300-53400-53500-53600-53700-53800-53900-54000-54100-54200-54300-54400-54500-54600-54700-54800-54900-55000-55100-55200-55300-55400-55500-55600-55700-55800-55900-56000-56100-56200-56300-56400-56500-56600-56700-56800-56900-57000-57100-57200-57300-57400-57500-57600-57700-57800-57900-58000-58100-58200-58300-58400-58500-58600-58700-58800-58900-59000-59100-59200-59300-59400-59500-59600-59700-59800-59900-60000-60100-60200-60300-60400-60500-60600-60700-60800-60900-61000-61100-61200-61300-61400-61500-61600-61700-61800-61900-62000-62100-62200-62300-62400-62500-62600-62700-62800-62900-63000-63100-63200-63300-63400-63500-63600-63700-63800-63900-64000-64100-64200-64300-64400-64500-64600-64700-64800-64900-65000-65100-65200-65300-65400-65500-65600-65700-65800-65900-66000-66100-66200-66300-66400-66500-66600-66700-66800-66900-67000-67100-67200-67300-67400-67500-67600-67700-67800-67900-68000-68100-68200-68300-68400-68500-68600-68700-68800-68900-69000-69100-69200-69300-69400-69500-69600-69700-69800-69900-70000-70100-70200-70300-70400-70500-70600-70700-70800-70900-71000-71100-71200-71300-71400-71500-71600-71700-71800-71900-72000-72100-72200-72300-72400-72500-72600-72700-72800-72900-73000-73100-73200-73300-73400-73500-73600-73700-73800-73900-74000-74100-74200-74300-74400-74500-74600-74700-74800-74900-75000-75100-75200-75300-75400-75500-75600-75700-75800-75900-76000-76100-76200-76300-76400-76500-76600-76700-76800-76900-77000-77100-77200-77300-77400-77500-77600-77700-77800-77900-78000-78100-78200-78300-78400-78500-78600-78700-78800-78900-79000-79100-79200-79300-79400-79500-79600-79700-79800-79900-80000-80100-80200-80300-80400-80500-80600-80700-80800-80900-81000-81100-81200-81300-81400-81500-81600-81700-81800-81900-82000-82100-82200-82300-82400-82500-82600-82700-82800-82900-83000-83100-83200-83300-83400-83500-83600-83700-83800-83900-84000-84100-84200-84300-84400-84500-84600-84700-84800-84900-85000-85100-85200-85300-85400-85500-85600-85700-85800-85900-86000-86100-86200-86300-86400-86500-86600-86700-86800-86900-87000-87100-87200-87300-87400-87500-87600-87700-87800-87900-88000-88100-88200-88300-88400-88500-88600-88700-88800-88900-89000-89100-89200-89300-89400-89500-89600-89700-89800-89900-90000-90100-90200-90300-90400-90500-90600-90700-90800-90900-91000-91100-91200-91300-91400-91500-91600-91700-91800-91900-92000-92100-92200-92300-92400-92500-92600-92700-92800-92900-93000-93100-93200-93300-93400-93500-93600-93700-93800-93900-94000-94100-94200-94300-94400-94500-94600-94700-94800-94900-95000-95100-95200-95300-95400-95500-95600-95700-95800-95900-96000-96100-96200-96300-96400-96500-96600-96700-96800-96900-97000-97100-97200-97300-97400-97500-97600-97700-97800-97900-98000-98100-98200-98300-98400-98500-98600-98700-98800-98900-99000-99100-99200-99300-99400-99500-99600-99700-99800-99900-100000-100100-100200-100300-100400-100500-100600-100700-100800-100900-101000-101100-101200-101300-101400-101500-101600-101700-101800-101900-102000-102100-102200-102300-102400-102500-102600-102700-102800-102900-103000-103100-103200-103300-103400-103500-103600-103700-103800-103900-104000-104100-104200-104300-104400-104500-104600-104700-104800-104900-105000-105100-105200-105300-105400-105500-105600-105700-105800-105900-106000-106100-106200-106300-106400-106500-106600-106700-106800-106900-107000-107100-107200-107300-107400-107500-107600-107700-107800-107900-108000-108100-108200-108300-108400-108500-108600-108700-108800-108900-109000-109100-109200-109300-109400-109500-109600-109700-109800-109900-110000-110100-110200-110300-110400-110500-110600-110700-110800-110900-111000-111100-111200-111300-111400-111500-111600-111700-111800-111900-112000-112100-112200-112300-112400-112500-112600-112700-112800-112900-113000-113100-113200-113300-113400-113500-113600-113700-113800-113900-114000-114100-114200-114300-114400-114500-114600-114700-114800-114900-115000-115100-115200-115300-115400-115500-115600-115700-115800-115900-116000-116100-116200-116300-116400-116500-116600-116700-116800-116900-117000-117100-117200-117300-117400-117500-117600-117700-117800-117900-118000-118100-118200-118300-118400-118500-118600-118700-118800-118900-119000-119100-119200-119300-119400-119500-119600-119700-119800-119900-120000-120100-120200-120300-120400-120500-120600-120700-120800-120900-121000-121100-121200-121300-121400-121500-121600-121700-121800-121900-122000-122100-122200-122300-122400-122500-122600-122700-122800-122900-123000-123100-123200-123300-123400-123500-123600-123700-123800-123900-124000-124100-124200-124300-124400-124500-124600-124700-124800-124900-125000-125100-125200-125300-125400-125500-125600-125700-125800-125900-126000-126100-126200-126300-126400-126500-126600-126700-126800-126900-127000-127100-127200-127300-127400-127500-127600-127700-127800-127900-128000-128100-128200-128300-128400-128500-128600-128700-128800-128900-129000-129100-129200-129300-129400-129500-129600-1